



2013 — ČLOVĚK V TÍSNĚ, o. p. s.


© Člověk v tísni, o.p.s. 2014

REDAKCE: Petr Štefan, Martin Kovalčík, Adéla Pospíchalová, Tomáš Urban a další
AUTOŘI FOTOGRAFIÍ: Archiv ČvT, Chiev Song, Iva Zímová, Jan Horák, Jan Mrkvička,
Jan Rybář, Jiří Pasz, Karel Vrána, Kavkazský uzel – Magomedov, Kristýna Maková,
Radio Praha, Lubomír Kotek, Lukáš Bíba, Marcela Janáčková, Markéta Nešlehová,
Martin Vočadlo, Martin Vocílka, Mohammad Akram, Mohammed Kamal,
Petr Štefan, Tereza Hronová, Tomáš Kubeš, Vojtěch Vlk
GRAFICKÁ ÚPRAVA: Ondřej Matyáš

Tištěno na certifikovaný papír

Tiskárna Didot, spol. s r.o., www.tiskarna-didot.cz



Člověk v tísni, o.p.s. je členem  Alliance 2015

TOWARDS THE ERADICATION OF POVERTY

ADRESA: Člověk v tísni, o.p.s., Šafaříkova 635/24, 120 00 Praha 2

TEL.: +420 226 200 400 | FAX: +420 226 200 401

E-MAIL: mail@clovekvtsni.cz | URL: www.clovekvtsni.cz

IČ: 25755277 | DIČ: CZ25755277

ČLOVĚK V TÍSNI, O. P. S.
výroční zpráva 2013

OBSAH

ZAHRAŇIČNÍ PŮSOBNÍ V ROCE 2013	8		
HUMANITÁRNÍ A ROZVOJOVÁ PRÁCE V ZAHRAŇIČÍ		MĚSTSKÁ CHUDOBA	
PRÁCE V MĚNÍCÍM SE SVĚTĚ	11	KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM PROTI MĚSTSKÉ CHUDOBĚ	35
HUMANITÁRNÍ POMOC A OBNOVA PO KATASTROFÁCH		STAVBA ŠKOL A ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY VÝUKY	
ČTVRŤ ZNIČILY BOMBY, JSME UPRCHLÍKY VE VLASTNÍ ZEMI	14	ŠKOLY NESTAVÍME PRO KOMUNITU, ALE S KOMUNITOU	36
PREVENCE KATASTROF		ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	
POVODEŇ UŽ MĚ NEPŘEKVAPÍ, ŘÍKÁ FARMÁŘ SOK	16	KURZ MĚ NAUČIL PODNIKAT, MÁM FARMU S 3 000 KUŘATY	38
ODOLNOST OBYVATEL		OBČANSKÁ SPOLEČNOST A DOBRÉ VLÁDNUTÍ	
ETIOPANŮM POMÁHÁME ČELIT KRIZÍM	19	OD GRUZÍNSKÉ POHÁDKY KE SKUTEČNÉ POMOCI	40
PRODUKCE POTRAVIN A VÝŽIVA		PODPORA LIDSKÝCH PRÁV A DEMOKRACIE	
NAUČIL JSEM SE SÁZET KUKUŘICI A ÚRODA STOUPLA	20	OBČANSKÁ SPOLEČNOST HRAJE KLÍČOVOU ROLI	43
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ALTERNATIVNÍ ZDROJE ENERGIE		MEZINÁRODNÍ PODPORA	
V AFGHÁNSKÉ VESNICI SE UČÍ HOSPODAŘIT S KRAJINOU	22	PROPOJUJEME OBHÁJCE LIDSKÝCH PRÁV A POLITIKY	44
VODA A HYGIENA		PŘÍMÁ POMOC PERZEKVOVANÝM	
NEIMA ZAJISTILA VODU PRO 5 TISÍC LIDÍ ZE SVÉ VESNICE	24	ODVAHA HÁJIT PRÁVA VE STÁTĚ, KDE PRÁVO NEFUNGUJE	46
ROZVOJ ZDRAVOTNICTVÍ		PŘEDÁVÁNÍ TRANSFORMAČNÍCH ZKUŠENOSTÍ	
BABIČKA SOY RADÍ Z MOBILU, JAK SPRÁVNĚ KOJIT	26	PODPORUJEME NEZÁVISLÉ KUBÁNSKÉ NOVINÁŘE	48
PODVÝŽIVA		ZVYŠOVÁNÍ KAPACIT OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI	
PRVNÍCH 1000 DNÍ ROZHODNE O CELÉM ŽIVOTĚ	29	PODPORUJEME MÍSTNÍ ŘEŠENÍ	50
ROZVOJ VENKOVA A MÍSTNÍCH TRHŮ		OBRANA LIDSKÝCH PRÁV	
DRUŽSTVA POMÁHAJÍ GRUZÍNCŮM ZVYŠOVAT ZISKY	30	ZEMĚDĚLCI ZÍSKALI SVOU PŮDU ZPĚT	52
PODPORA ZRANITELNÝCH SKUPIN		ČLOVĚK V TÍSNI – SLOVENSKO	
DÍKY SVĚPOMOCNÉ SKUPINĚ ZALOŽILA PEKÁRNU	32	POSTAV SI VLASTNÍ DŮM. MY TI UKÁŽEME, JAK NA TO	54

PROJEKTY V ČESKÉ REPUBLICĚ	57		
VZDĚLÁVÁNÍ		SOCIÁLNÍ PRÁCE A PORADENSTVÍ	
REAGUJEME NA MEZERY VE VZDĚLÁVACÍM SYSTÉMU	59	VRACÍME LIDEM DŮVĚRU VE VLASTNÍ SCHOPNOSTI	79
INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ		PORADENSTVÍ PRO DOSPĚLÉ	
KAŽDÉ DÍTĚ MÁ MÍT MOŽNOST CHODIT DO ŠKOLKY	60	CESTA ZPĚT JE DLOUHÁ A TRNITÁ. ALE NE NEMOŽNÁ...	80
GLOBÁLNÍ ROZVOJOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ		PORADENSTVÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ	
I ČESKÁ ŠKOLA SE MŮŽE STÁT SVĚTOVOU	62	KAM PO ŠKOLE? MÍSTO ULICE DO NAŠEHO KLUBU!	82
MODERNÍ ČESKOSLOVENSKÉ DĚJINY		PORADENSTVÍ SAMOSPRÁVÁM	
JSME PROTI ZTRÁTĚ PAMĚTI	64	OBEZŘETNOST SE VYPLÁCÍ, RADÍME NEJEN SENIORŮM	84
MEDIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ		HUMANITÁRNÍ POMOC A OBNOVA (POVODNĚ V ČR)	
NOVINÁŘI SBÍRALI PŘÍBĚHY VE RWANDĚ	66	POMOC PO POVODNÍCH TRVÁ MĚSÍCE	86
OBČANSKÁ SPOLEČNOST		DĚKUJEME VŠEM NAŠIM DÁRCŮM!	
PODPORUJEME ZÁJEM LIDÍ O DĚNÍ KOLEM NICH	69	PŘIDEJTE SE DO KLUBU PŘÁTEL	88
AKTIVNÍ OBČANSTVÍ		FINANČNÍ ZPRÁVA	91
STUDENTSKÉ VOLBY NA TŘETINĚ STŘEDNÍCH ŠKOL	70	NÁŠ TÝM	120
OSVĚTA		DĚKUJEME VŠEM ZA PODPORU V ROCE 2013!	126
CHCETE CIZINKU NA ÚKLID? DODRŽUJTE JEJÍ PRÁVA	72		
FESTIVAL JEDEN SVĚT			
117 TISÍC DIVÁKŮ DISKUTOVALO O SOUŽITÍ A TOLERANCI	74		
DOBRA VEŘEJNÁ SPRÁVA			
VYSOKÝM ODMĚNÁM ADVOKÁTŮ ŘÍKÁME ROZHODNĚ NE!	76		





MILÍ PŘÁTELE,

věnujte prosím naší zprávě chvíli času. Přinášíme nový pohled na to, proč a pro koho, jak, kde, jakými nástroji a způsoby a za jaké finanční prostředky pracujeme. Nová struktura výroční zprávy Vám umožní jiný vhlad a přiblíží snahu o komplexní přístup, jehož cílem jsou skutečné dopady, zlepšení, posuny. V překotně se měnícím světě, plném pochyb o budoucnosti, ale i obrovské energie a optimismu, ve světě, kde přibývá napětí, konfliktů a rozkolísaným klimatem způsobených katastrof. Ve světě, který bohatne, ale rozdíly v životní úrovni i počtech mezi chudými a bohatými rostou, potřeby ani prostoru pro naši práci neubývá. Naopak. Dívám-li se na naši práci, která pokrývá širokou paletu působení prostřednictvím různých sekcí, programů a projektů, je zjevné, co je svorníkem: podpora lidí, aby byli schopni co nejlépe využít svých možností ve svém životě. V životě, kde existuje i ohrožení, útlak, nerovnost a nespravedlnost, chudoba, tíseň.

V programech sociální integrace doma pomáháme lidem vyrovnat se s dluhy, mít šanci najít si práci či se během školy lépe připravit, aby v životě uspěli. V humanitárních krizích pokrýváme základní životní potřeby, abychom lidem co nejrychleji pomohli postavit se na vlastní nohy a postarat se o sebe a svoji rodinu. Pokud je to možné. V Sýrii, kde jsme pracovali již druhým rokem a objem pomoci razantně vzrostl, bohužel můžeme pomoci jen nejpotřebnějším z milionů potřebných přežít ve stále se zhoršující situaci. V České republice pracujeme na všech úrovních škol, s dětmi a studenty, s pedagogy a snažíme se jim pomoci v budování moderního, inkluzivního a na samostatnosti, rozvoji a kreativitě postaveného vzdělávacího systému. Je to klišé, ale budoucnost závisí na mladých lidech, proto nás zvlášť zajímají. Nakolik budou sebevědomými občany zajímavými a starajícími se o věci veřejné, natolik budeme schopni, doma i ve světě, přispívat k tomu, aby se svět a naše životy nestaly uzavřenějšími, prázdnějšími a egoističtějšími.

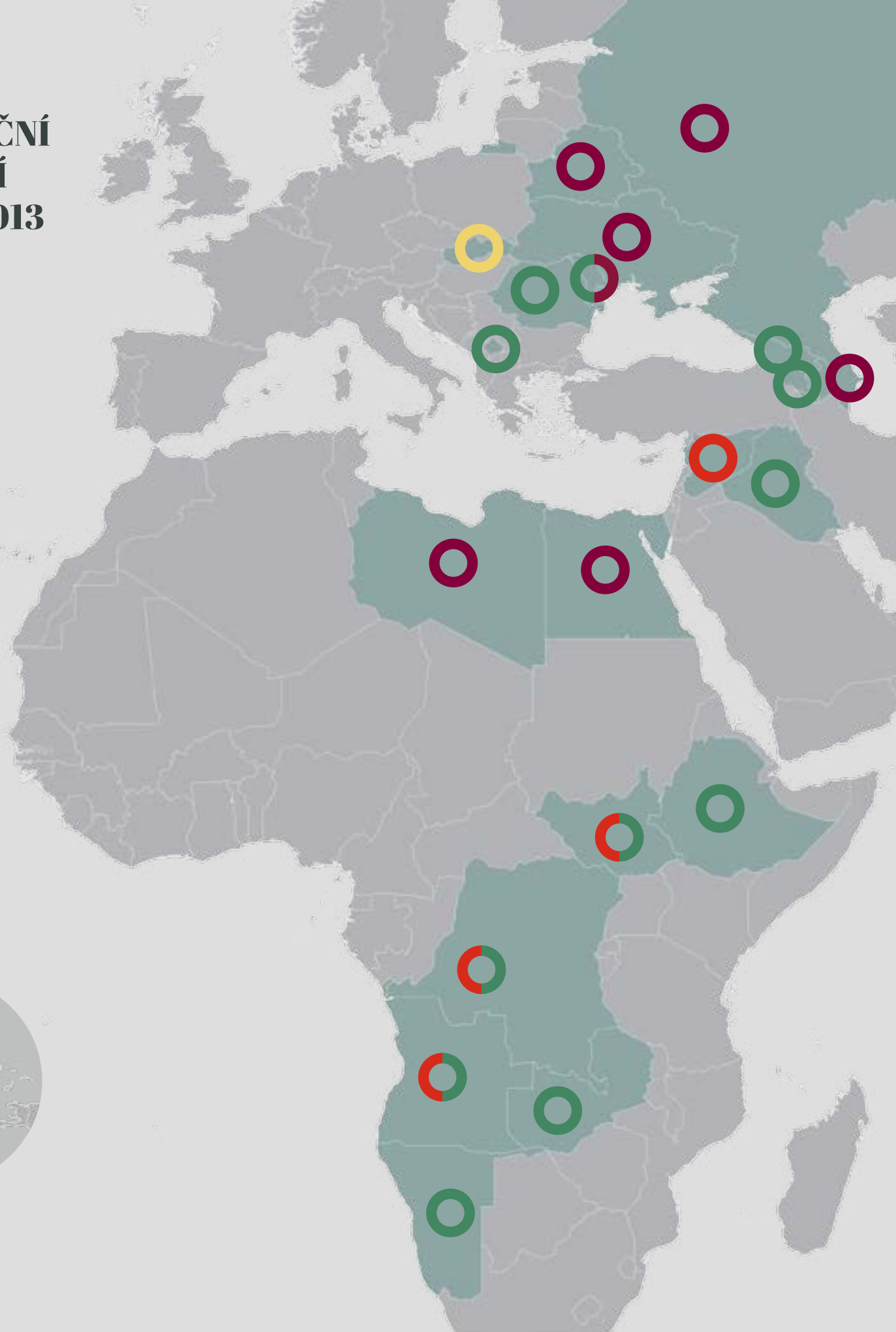
Podporujeme obhájce lidských práv, aktivisty, nezávislé novináře, prostě ty, kteří se nebojí usilovat o základní práva a svobody v nesvobodných zemích či být silným partnerem státu v obdobích transformačních. Pořádáme filmový festival Jeden svět o lidských právech a problematice dnešního světa ve čtyřech desítkách měst a městeček, který inspiruje k zájmu o jiná témata, než je vše obklopující řeka reklamního konzumu. Médii a veřejnosti nabízíme informace a otázky rozvojové spolupráce ve světě či pohled do života imigrantů u nás doma. V řadě zemí Afriky, Asie a východní Evropy pomáháme lidem a komunitám v jejich rozvoji. Spolupracujeme s nimi prostřednictvím programů zaměřených na vzdělávání, využívání přírodních zdrojů, přístup k pitné vodě a zdravotnictví, na rozvoj drobného podnikání a místní ekonomiky, sociálních služeb a především na posílení jejich pozice vůči státu a samosprávám. Poznání z přímé práce i potřeba neřešit jen symptomy problémů nás přitom vedou ke snaze ovlivňovat strategie a politiky k lepší správě věcí veřejných.

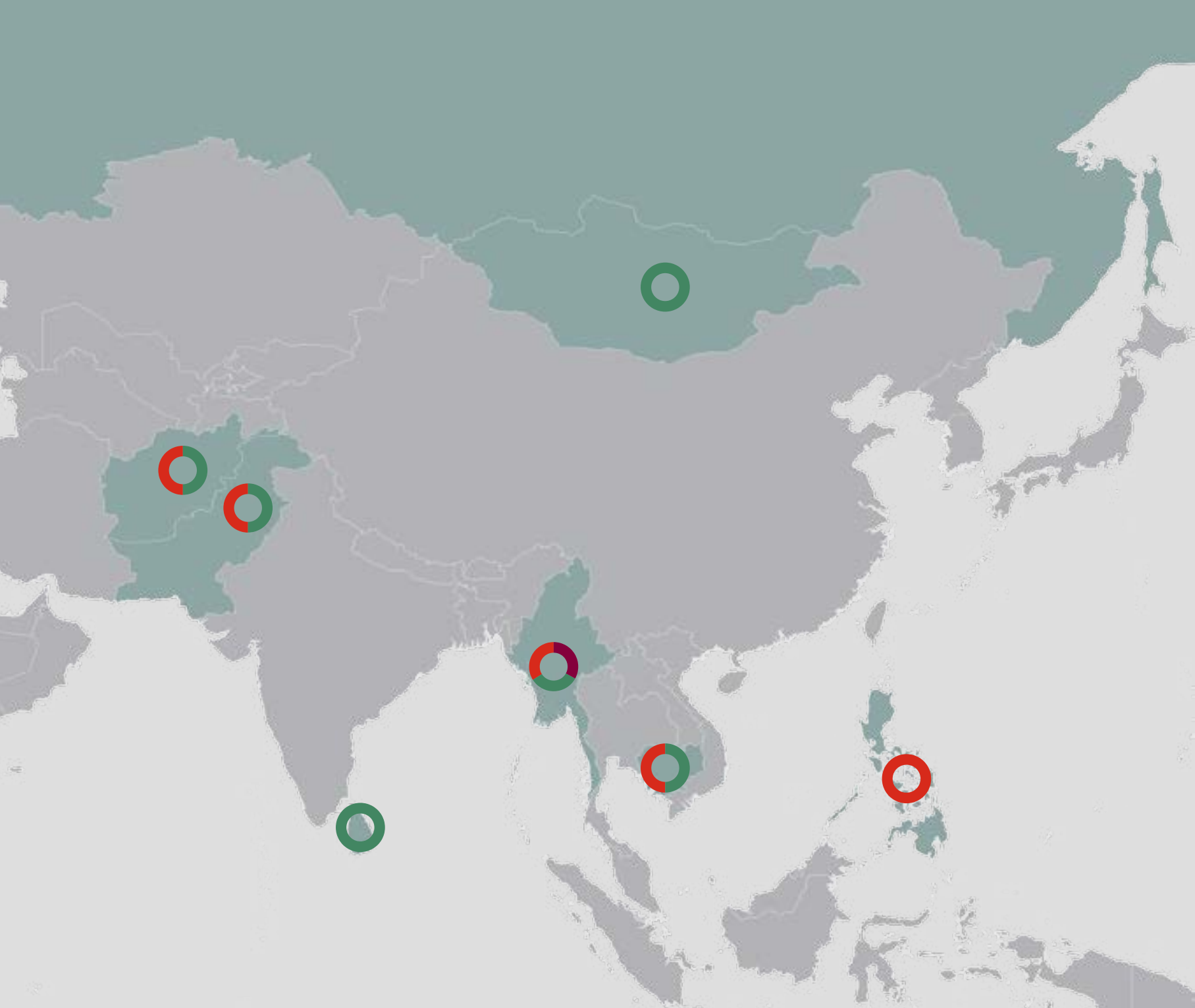
Chtěl bych poděkovat všem spolupracovnícům a spolupracovnicím, kteří tvoří Člověka v tísní, zvláště našim místním kolegyním a kolegům v zemích, kde pracujeme, bez nichž by naše práce nebyla vůbec možná. Děkuji všem našim partnerům, se kterými se snažíme, aby naše práce přinášela opravdové změny. Děkuji našim dlouhodobým dárcům a přispěvatelům, institucím a organizacím, vládním a mezinárodním donorům, kteří nám dávají svoji důvěru prostřednictvím finanční podpory a spolupráce, a všem, kterým není svět, ve kterém žijeme, lhostejný. Často to není jednoduché, ale má to smysl.

Váš

Šimon Pánek

**ZAHRANIČNÍ
PŮSOBENÍ
V ROCE 2013**





ZEMĚ A DRUH PRÁCE V ROCE 2013

1. Afghánistán	8. Etiopie	15. Kuba	22. Podněstří (Moldavsko)	29. Zambie
2. Angola	9. Filipíny	16. Libye	23. Rumunsko	Humanitární pomoc
3. Ázerbájdžán	10. Gruzie	17. Moldavsko	24. Rusko	Rozvojová spolupráce
4. Arménie	11. Irák	18. Mongolsko	25. Slovensko*	Obrana lidských práv a podpora demokracie
5. Bělorusko	12. Jižní Súdán	19. Myanmar/Barma	26. Srí Lanka	Sociální pomoc
6. DR Kongo	13. Kambodža	20. Namibie	27. Sýrie	* + vlastní projekty ve světě
7. Egypt	14. Kosovo	21. Pákistán	28. Ukrajina	



HUMANITÁRNÍ A ROZVOJOVÁ PRÁCE V ZAHRANIČÍ

PRÁCE V MĚNÍCÍM SE SVĚTĚ

Člověk v tísni je už přes dvacet let součástí mezinárodní komunity, která se v zahraničí snaží pomáhat nejpotřebnějším. Přes deset let přispíváme také k udržitelnému rozvoji znevýhodněných zemí, oblastí či komunit. Za sebou vidíme celou řadu konkrétních úspěchů a miliony lidí, kterým jsme pomohli.

Vidíme také měnící se svět, ve kterém jsou ceny potravin i v těch nejzapradlejších vesnicích určovány globálními trhy, ve kterém lidé stále častěji strádají suchy a povodněmi vznikajícími v důsledku klimatických změn a špatného hospodaření s přírodními zdroji, svět, kde již za pár let bude žít 9 miliard lidí. Na druhé straně je to svět, kde se zlepšuje zdravotní péče, přístup ke vzdělání a ve kterém se mobilní telefony a internet stávají dostupnými i těm nejchudším. Vidíme také svět, ve kterém tempo růstu HDP nejchudších zemí světa mnohonásobně převyšuje růst v zemích bohatých a ve kterém hlavní města rozvojových zemí doslova rostou před očima. I když rychle rostoucí stavby moderních výškových budov mnohdy ještě podpírají dřevěná lešení.

NEROVNOSTI SE PROHLUBUJÍ

Tento rozvoj, někdy motivovaný jen snahou o rychlé zisky, v zemích, které navíc strádají v důsledku špatné správy, korupce či etnických konfliktů, bohužel často vede k tomu, že se bohatství soustřeďuje v rukou privilegovaných elit a k těm nejchudším se ho dostává jen málo. A někteří dokonce přímo v důsledku rozvoje strádají. Nerovnosti se tak

nadále prohlubují, což ještě umocňuje rychlá urbanizace, genderová nerovnost, problémy se zábornými půdami nebo populační růst.

Proto se soustředíme na cílenou podporu těm nejpotřebnějším, stejně jako na podporu občanské společnosti a dobrého vládnutí a na hledání systémových řešení. V Kambodži, Etiopii nebo Afghánistánu jsme se mimo jiné zaměřili na problém městské chudoby, a to jak podporou jednotlivých rodin, tak prosazováním řešení na institucionální úrovni. V zemích, jako je DR Kongo, Angola, Afghánistán nebo Etiopie, jsme zas usilovali o snížení podvýživy obyvatel. V Moldavsku, Kosovu, Gruzii, Arménii, Barmě či Mongolsku jsme podporovali občanskou společnost, aby se sama zasazovala o dobré vládnutí a zahrnutí těch, kteří zůstávají na okraji. Vzdělávání, které je podle nás hlavním předpokladem pro inkluzivní rozvoj, jsme se věnovali v Afghánistánu, Etiopii, Angole, DR Kongo nebo v Mongolsku.

HUMANITÁRNÍ POMOC

V mnoha zemích jsme se ale museli soustředit na to základní – aby lidé měli co jíst a pít, kde bydlet a aby se dostali k základní zdravotní péči. Jednalo se o pomoc obětem relativně menších či lokalizovaných katastrof či krizí, ke kterým docházelo v Afghánistánu, Angole, Kambodži nebo v Barmě. Vleké konflikty pak devastovaly životy lidí v Jižní Súdán, DR Kongo nebo v Sýrii. Tam jsme v extrémně složitých podmínkách dokázali přímo

pomoci šesti stům tisícům lidí. Cenou za to byly životy tří našich syrských pracovníků, kteří zahynuli spolu s dalšími civilisty při raketovém útoku na obytné čtvrti Aleppo.

Na sklonku roku 2013 jsme vyslali první týmy na tajfunem zasažené ostrovy na Filipínách, kde jsme založili novou humanitární misi.

Kromě přímé pomoci obětem katastrof se například v Kambodži snažíme snižovat dopady katastrof příštích. V Etiopii pomáháme posilovat odolnost obyvatel vůči katastrofám vznikajícím v důsledku výkyvů počasí, které lidi postihují stále častěji a které se stávají jednou z hlavních překážek rozvoje.

600 ZAMĚSTNANCŮ VE 20 ZEMÍCH

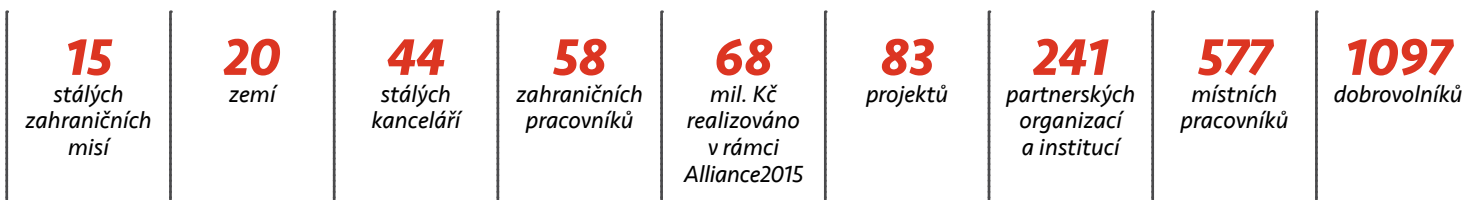
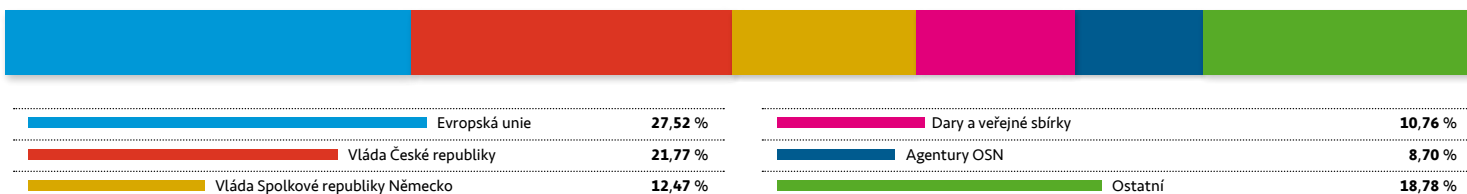
V roce 2013 jsme pracovali celkem ve dvaceti zemích, v patnácti z nich jsme měli stálé mise. Na humanitární a rozvojové činnosti Člověka v tísni v zahraničí se podílelo přes šest set zaměstnanců a především v rámci komunitních projektů v Angole a v DR Kongo přes tisíc dobrovolníků.

Mezi největší zdroje financování patřila Evropská unie, vláda České republiky s Českou rozvojovou agenturou, OSN, vlády Německa, Velké Británie, Spojených států amerických, Nizozemska a dalších zemí, ale také tisíce drobných dárců z Česka.

Zásadní pro naši práci bylo také strategické partnerství v Alliance2015 a spolupráce s 241 partnerskými nevládními organizacemi a institucemi. Všem za podporu a důvěru, že umíme pomáhat tam, kde je to potřeba, děkujeme!

HLAVNÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ HUMANITÁRNÍ A ROZVOJOVÉ ČINNOSTI V ZAHRANIČÍ

CELKEM 402,2 mil. Kč



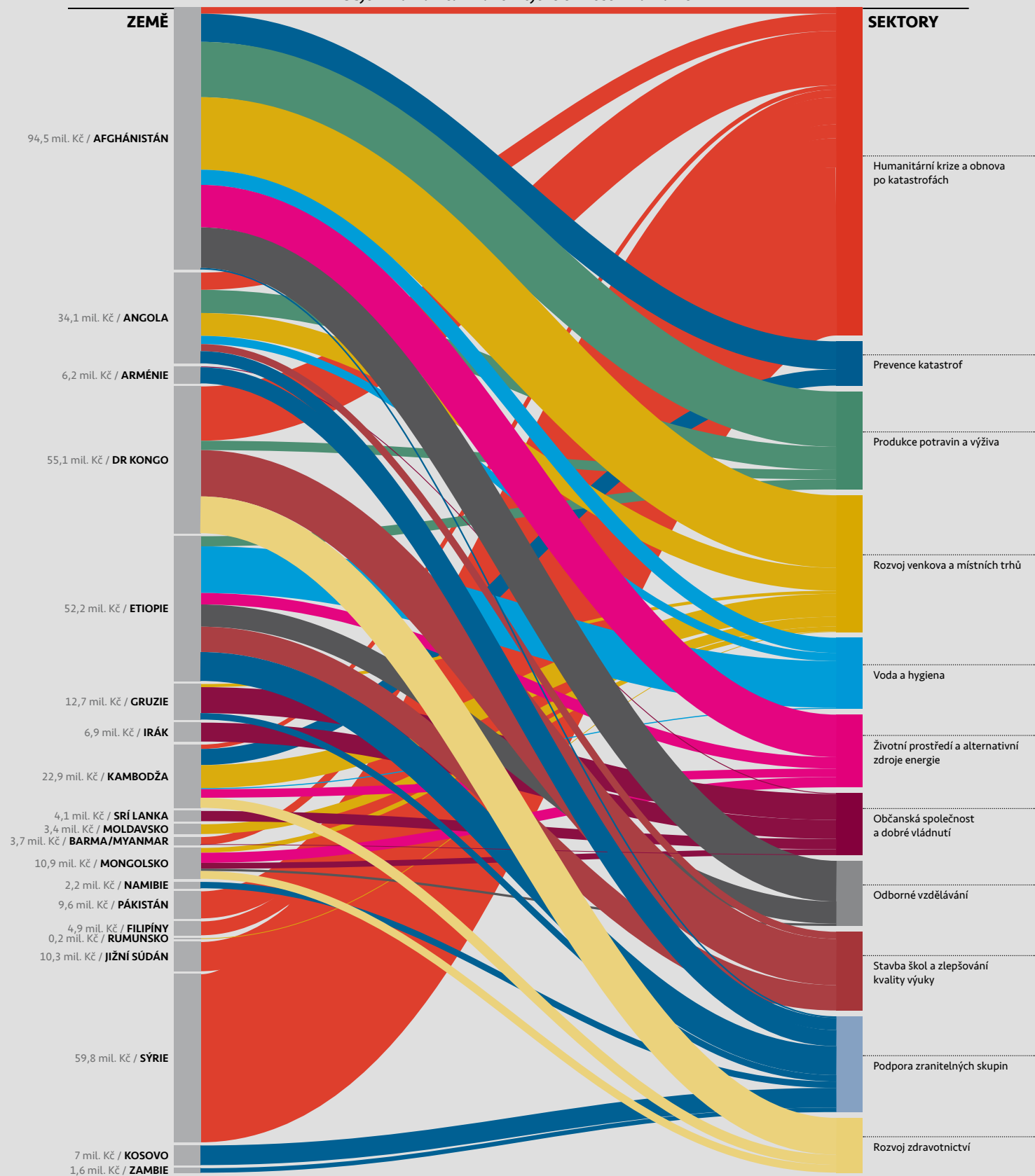
◀ Přes 600 našich zaměstnanců pomáhalo ve 20 zemích jejich nejohroženějším obyvatelům. Dívce z Filipín jsme opravili školu, kterou poničil tajfun.

Filipincům nejhůře postiženým tajfunem Haiyan jsme nabídli možnost přivydělat si při veřejných pracích, kdy odklízeli popadané stromy. ▶



402,2 mil. Kč

Objem humanitární a rozvojové činnosti v zahraničí





Badriah musela s dětmi utéct z Aleppa před bombardováním. Ted' se ukrývá v jeskyni a díky naší pomoci má základní potraviny a její děti chodí do školy.

HUMANITÁRNÍ POMOC A OBNOVA PO KATASTROFÁCH

ČTVRTĚ ZNIČILY BOMBY, JSME UPRCHLÍKY VE VLASTNÍ ZEMI

V Sýrii zmítané od roku 2011 občanskou válkou se každou minutu vydá na útěk další rodina a denně tak přibude 9 600 nových uprchlíků. Boje vyhnaly z domova už téměř každého druhého Syřana, dvě třetiny z nich zůstávají uprchlíky ve vlastní zemi.

Jeden z mnoha smutných osudů obětí války patří i rodině paní Badriah, která se svými třemi dětmi utekla z Aleppa. Manžel byl drobný pouliční obchodník. „Stěží vydělal na potřeby rodiny, ale byli jsme šťastní,“ vzpomíná Badriah.

Pak ale přišla válka a v největším syrském městě začaly docházet potraviny. Cena chleba se vyšplhala až na desetinásobek předválečné ceny. Elektrina

přestala fungovat a děti kvůli neustálé hrozbě bombardování nemohly chodit do školy. „Utekli jsme, protože jsme se báli o naše děti. Skoro celou naši čtvrť zničily letecké nálety a sudové bomby, které zabíjejí hlavně civilisty,“ vysvětluje Badriah.

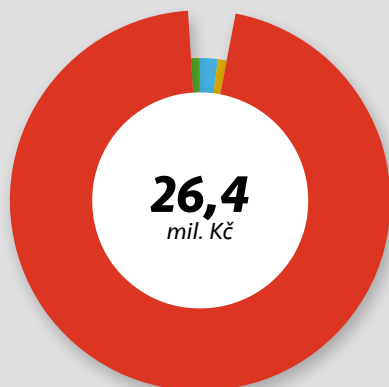
Stejně jako mnoho dalších se rodina rozhodla odejít do bezpečí do Turecka. Hranici na severu provincie Idlib ale nebylo možné překročit a manžel navíc onemocněl. „Najednou jsem se ocitla sama s dětmi bez střechy nad hlavou. Naštěstí se nad námi slitoval místní člověk a nabídl nám na svém pozemku malou jeskyni, kde můžeme přebývat,“

popisuje Badriah, která se tak stala jednou z téměř sedmi milionů vnitřních uprchlíků.

Jednoho dne se ve vesnici objevil koordinátor humanitárního týmu Člověk v tísni. „Ptal se nás na naši situaci, příjmy, manžela a odkud jsme přišli a slíbil nám pomoc. Za dva dny se opravdu vrátil, přinesl nám balík potravin, nějaké peníze, a navíc řekl, že Člověk v tísni začal podporovat zdejší školu, takže děti se mohly opět začít učit,“ říká Badriah. „Bojím se o budoucnost svých dětí i toho, jak se na nich podepíše válka, ale příští měsíce se mám alespoň o co opřít,“ uzavírá Badriah.

HUMANITÁRNÍ POMOC A OBNOVA PO KATASTROFÁCH – 119,2 MIL. KČ

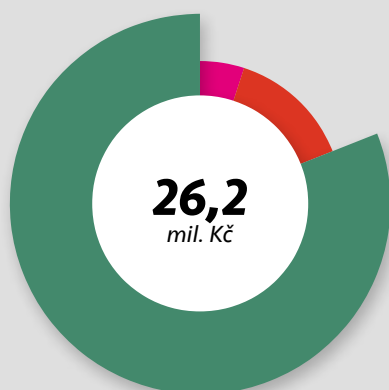
HODNOTA REALIZOVANÉ POMOCI VE VYBRANÝCH SEKTORECH *



POTRAVINOVÁ POMOC

188 618 ohrožených lidí dostalo zásobu potravin na jeden měsíc (Sýrie, Jižní Súdán, Filipíny a Myanmar/Barma)

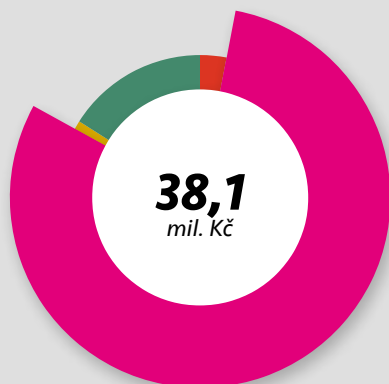
■ Sýrie	25 688 570 Kč / 164 000 lidí
■ Jižní Súdán	108 934 Kč / 11 493 lidí
■ Filipíny	95 717 Kč / 10 000 lidí
■ Myanmar/Barma	539 432 Kč / 3 125 lidí



VÝŽIVA

67 306 dětí do 5 let léčeno doplňkovou stravou (Angola, Sýrie, DR Kongo)

■ Angola	20 298 878 Kč / 41 000 lidí
■ Sýrie	4 394 042 Kč / 26 000 lidí
■ DR Kongo	1 462 882 Kč / 306 lidí

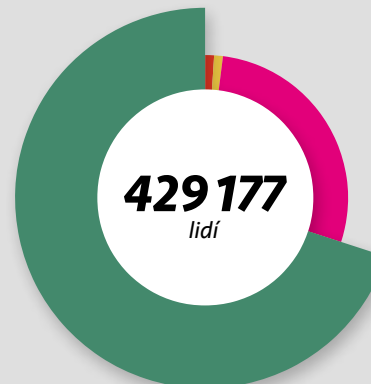
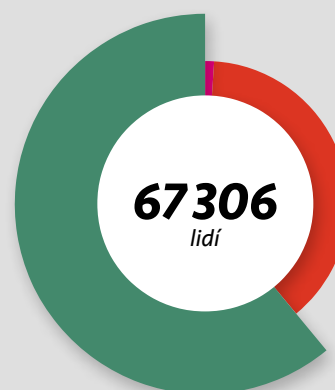
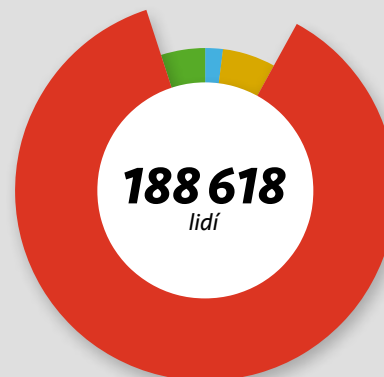


ZDRAVOTNICTVÍ

429 177 pacientů vyšetřeno nebo ošetřeno díky podpoře společnosti Člověk v tísni (DR Kongo, Angola, Sýrie, Jižní Súdán)

■ DR Kongo	31 131 647 Kč ** / 124 861 lidí
■ Angola	5 457 455 Kč / 300 000 lidí
■ Sýrie	440 757 Kč / 2 400 lidí
■ Jižní Súdán	1 062 266 Kč / 1 916 lidí

PŘÍJEMCI POMOCI



* včetně předané materiální pomoci, která není součástí finančních výkazů

** včetně staveb

ZEMÍ, VE KTERÝCH
POSKYTUJEME
HUMANITÁRNÍ POMOC

9

OBYVATEL, PRO KTERÉ
JSME ZAJIŠŤOVALI SVOZ
ODPADU V SÝRII

500 000

UPRCHLÍKŮ, KTERÝ
DOSTALI PŘÍMOU
MATERIÁLNÍ POMOC

92 100

PODPOŘENÝCH ŠKOL
V KRIZOVÝCH OBLASTECH

97

LIDÍ ZÍSKALO LEPŠÍ
PŘÍSTUP K PITNÉ VODĚ

112 700



Díky měřidlům výšky hladiny vody obyvatelé kambodžské vesnice Phsar Adeat vědí, kdy se v případě povodně uchýlit na bezpečné místo.

PREVENCE KATASTROF

POVODEŇ UŽ MĚ NEPŘEKVAPÍ, ŘÍKÁ FARMÁŘ SOK

V kambodžské provincii Pursat pomáháme lidem vzdorovat přírodním katastrofám. Zmírňujeme škody po povodních, ale budujeme také varovný systém, který vesničanům pomůže včas zachránit majetek.

Farmář Sok Pho z vesnice Phsar Adeat u jezera Tonlé Sap má deset dětí a o povodních ví své. „Vesnice je zatopená každý rok, ale v roce 2011 to bylo obzvláště špatné. I když máme dům půl metru nad zemí, nestačilo to, zmizel pod 1,5 metru vody,“ vzpomíná farmář.

Rodina se z katastrofy vzpamatovala, ale dřevěné kůly, na kterých dům stál, začaly hnit a hrozilo, že dům spadne. Farmář od naší partnerské organizace

Ponleur Kumar hned dostal doporučení, co udělat, aby dům zajistil proti příští povodni.

Stavební úpravy zvládl se svými syny sám. „Dostali jsme jen pilře. Všechno ostatní jsme si pořídili sami,“ říká Sok. Místo hniících kůlů dům nyní stojí 1,5 metru nad zemí na betonových základech a dřevěných podpěrách, které jsou ošetřeny proti vlhkosti a hmyzu.

Společně se studenty a profesory Královské univerzity v Phnom Penhu jsme zároveň vytvořili manuál, který by měl vesničanům, jako je Sok, pomoci stavět odolnější domy. Společně jsme také vyškolili místní řemeslníky, kteří budou lidem s úpravou

domů pomáhat. V oblasti zároveň vyrostlo několik ukazatelů výšky hladiny vody, takže se Sok už nemusí bát, že by ho povodeň zaskočila.

„Pokud voda dosáhne až na poslední ukazatel, odvedu rodinu na bezpečné místo,“ říká farmář. Lidé z vesnice měří hladinu vody dvakrát denně a údaje posílají do provinčního Úřadu pro vodní zdroje a meteorologii. Data shromažďují v pilotním systému včasného varování, který na hrozící nebezpečí upozorní obyvatele vesnic mobilními hlasovými zprávami. Díky němu bude mít i Sok více času evakuovat svoji rodinu a připravit dům na povodeň.

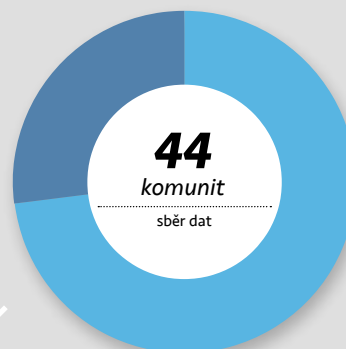
PREVENCE KATASTROF

SUCHA

POVODNĚ

CYKLÓNY

ZEMĚTŘESENÍ

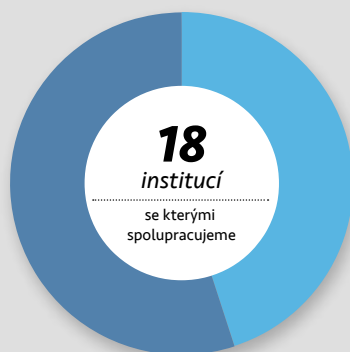


MAPOVÁNÍ RIZIK, ZRANITELNOSTI A KAPACIT

■ Afghánistán	200 komunit
■ Kambodža	32 komunit

SBĚR DAT

■ Afghánistán	12 komunit
–	Demografické a migrační trendy; Úmrtnost a porodnost; Trendy v nemocnosti; Podvýživa; Potravinová bezpečnost; Pestrost domácího jídelníčku; Hlad v domácnostech; Ceny na trzích; Úroveň vody v řekách; Srážky; Spotřeba vody
■ Kambodža	32 komunit
–	Trendy zadluženosti; Migrace; Demografické trendy; Úmrtnost a porodnost dobytka; Úroveň vody při povodních; Hydrogeologická data



■ Afghánistán	10
■ Kambodža	8

AFGHÁNISTÁN OSVĚTOVÝCH KAMPANÍ

200

OCHRANNÝCH ZDÍ

6

OCHRANNÉ PŘÍKOPY/KANÁLY

3

KAMBODŽA MĚŘIDEL VÝŠKY VODY

32

SÝPEK NA OSIVO

22

SÝPEK NA RÝŽI

22

VODNÍCH ZDROJŮ

9

OBCÍ VYBAVENO SYSTÉMY VČASNÉHO VAROVÁNÍ

35



ODOLNOST OBYVATEL

ETIOPANŮM POMÁHÁME ČELIT KRIZÍM

Nárůst světové populace a měnící se klima způsobují, že množství lidí postižených častějšími a hůře předvídatelnými přírodními katastrofami bude v příštích letech stoupat. Na mnoha místech je pravidelně zapotřebí masivní humanitární pomoc, aby se alespoň částečně zabránilo rozsáhlým ztrátám na životech a rozpadu zdrojů obživy. Právě to vede k hledání nových přístupů, jak odstranit problémy, které způsobují, že nepravidelné deště, častější období sucha a další negativní změny klimatu vyvolávají zejména v chudších zemích humanitární krize.

V souvislosti s tím se stále častěji hovoří o nutnosti posilování odolnosti (resilience building) čili schopnosti jedince, domácnosti, vesnice či celého státu čelit krizovým situacím, adaptovat se na ně a rychle se vyrovnat s jejich následky. Jde o multisektorový přístup, který zahrnuje kombinované zásahy v oblasti zdravotnictví, vody a sanitace, potravinové bezpečnosti, živnosti, výživy nebo infrastruktury.

Míra odolnosti se pak měří pomocí Indexu obranných strategií (CSI – Coping Strategy Index), který prostřednictvím dotazníků hodnotí změny v lidském chování v období nedostatku potravin. Podle reakcí lidí je tedy možné docela přesně odhadnout, jak závažná je potravinová krize. Z odpovědí se vypočítává index, který stoupá se závažností situace.

POSILOVÁNÍ ODOLNOSTI V ETIOPII

V praxi se této problematice věnujeme od začátku roku 2013 v zóně Wolaita, která patří k jedné z nejohroženějších oblastí jižní Etiopie. Wolaita je

zároveň typickým příkladem místa, kde kombinace nepříznivých vlivů, jako je neúrodná půda, zničené životní prostředí, nerozvinuté zdravotnictví a školství a špatný přístup k pitné vodě, způsobují extrémní chudobu a nedostatek potravin. Situaci navíc komplikují nepravidelné deště, častá období sucha, výskyt průjmových onemocnění a malárie. Téměř každý rok nastává od ledna do června období hladu spojené s nástupem podvýživy, která nejenže ohrožuje zdraví a životy dětí i dospělých, ale také podřívá schopnost nejchudších plynule se vyrovnávat s dopady měnícího se klimatu a rostoucí populace.

Spolu s organizacemi Concern Worldwide a International Medical Corps chceme během tří let zvýšit odolnost neohroženějších obyvatel, jako jsou chudé rodiny s dětmi nebo matky samoživitelky. Jelikož podvýživa ovlivňuje mnoho faktorů, vybrali jsme oblasti, které mají na odolnost místních největší vliv. Pomáháme tak v oblasti výživy, zdravotnictví, vody a sanitace a diverzifikace živnosti.

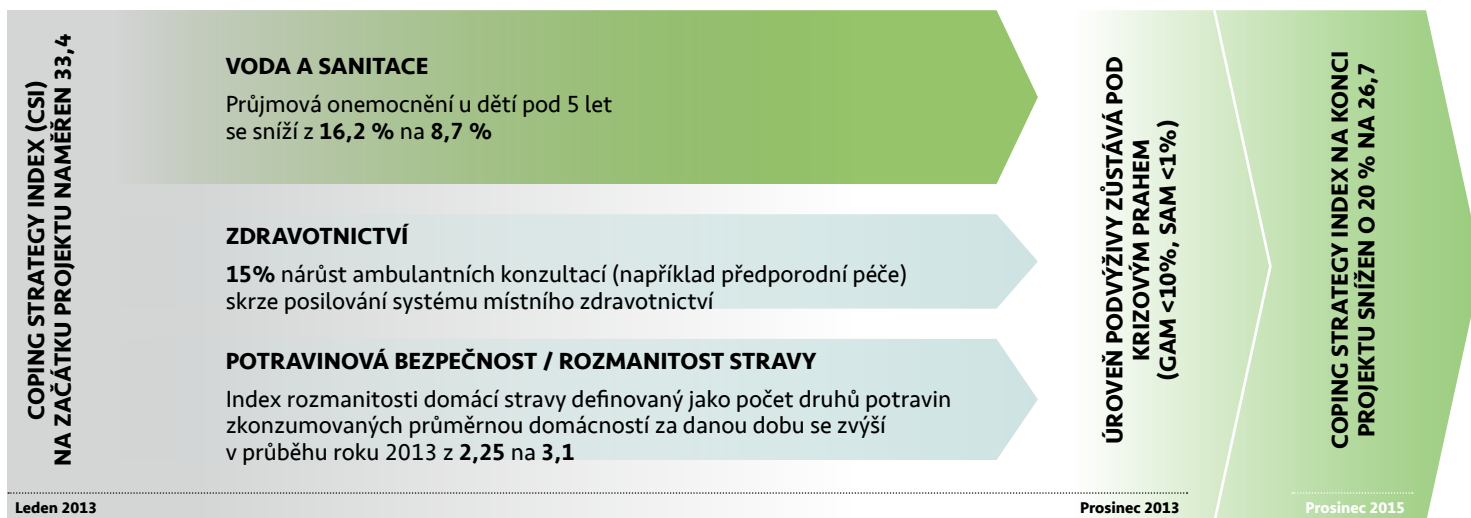
Naším hlavním úkolem je zajistit lidem lepší přístup k pitné vodě, což je základním předpokladem pro posílení odolnosti. Ženy a děti často tráví donáškou vody až osm hodin denně a v takových podmínkách mohou jen těžko budovat lepší stravovací a hygienické návyky nebo čelit zdravotním obtížím, jako jsou průjmová onemocnění. Po roce práce jsme vylepšili přístup k pitné vodě pro více než 22 300 lidí a dramaticky se také snížila doba, kterou stráví její donáškou, někde ze čtyř hodin i na 20 minut.

Přístup k vodě také kombinujeme s osvětou v oblasti hygieny a sanitace, která oslovila 50 000 lidí. Povědomí o správných hygienických návycích se zvedlo z 2,3 na 98,7 procenta. Po roce práce se ukazuje, že si lidé postavili přes 1500 nových latrín a 80 procent toalet používají hygienicky. K udržitelnosti místního systému sanitace a hygieny jsme úspěšně vyškolením 150 poradců, kteří budou nadále šířit správné návyky a praktiky.

POMOC FARMÁŘŮM I ÚŘEDNÍKŮM

Naši partneři se v projektu dále zaměřují na zlepšení výživy kojců a dětí, posilování místního zdravotnického systému, spolu s Ministerstvem pro vodu a energii pracujeme na hygienické osvětě, zlepšujeme vodovodní systémy a zavádíme efektivnější způsoby správy vodních zdrojů. Drobným farmářům partneři distribuují semena, podporují chov hospodářských zvířat a školí je o moderních zemědělských metodách a správě přírodních zdrojů. Vládní úředníky školí v analýze rizik přírodních katastrof a vytváří s nimi krizové plány.

Cílem programu je zejména prevence a léčba akutní podvýživy u dětí do pěti let a těhotných a kojících matek. Zdravotnický systém by měl navíc lépe zvládat prevenci chorob a kontrolu dětských nemocí, k čemuž napomohou i nové zdroje vody a zlepšené hygienické návyky. Ti nejchudší by zároveň měli být schopni se díky různorodým zdrojům příjmu lépe zásobit potravinami. Wolaita a její obyvatelé by prostě měli být odolnější.





Terénní zemědělské poradci se zaměřují především na praktické vzdělávání farmářů v místních školicích centrech.

PRODUKCE POTRAVIN A VÝŽIVA

NAUČIL JSEM SE SÁZET KUKUŘICI A ÚRODA STOUPLA

Na jihu Etiopie podporujeme dvacet vládních farmářských školicích středisek. Zemědělci se v nich mohou dozvědět, jak pomocí moderních metod obdělávání a hnojení zvýšit svoji úrodu nebo si na vzorových políčkách vyzkoušet pěstování nových plodin. Centrum jim také půjčuje nářadí nebo uskládá osivo. Vyškolení zemědělské poradci zároveň znalosti předávají stovkám farmářů v okolí.

V Etiopii tak lidé konzumují pestřejší stravu a farmáři mohou bez pomoci pokrýt náklady na následující zemědělskou sezónu. Farmářské školicí středisko v Garambě pomohlo i padesátiletému Matyosovi Mandebovi. „Předtím jsme příliš

nevěděli, jak efektivně obdělávat půdu. Když jsme sázeli kukuřici, zrna jsme jednoduše rozhazovali na políčko a mnoho z nich se vůbec neuchytilo,“ vypráví farmář.

Matyos po jednom ze školení v centru zkusil kukuřici sázet do řádku a zároveň začal používat hnojivo. Teď už nemá strach, že by neužil svoji sedmičlennou rodinu. „To, co jsem se naučil na vzorových políčkách, teď zkouším také doma,“ říká zemědělec. Výsledky jsou znát. „Výnosy stouply, a tak část naší úrody prodáváme na místním trhu. Když je třeba, mohu si navíc z centra půjčit například drtičku plodin, která mi ušetří spoustu práce,“

dodává. Do školicího centra chodí také jeho synové. „Znalosti, které jsme si osvojili, předáváme dalším lidem ve vesnici,“ říká Matyos. Po třech letech naší podpory je centrum v Garambě soběstačné. Plodiny, které zde na vzorových políčkách vypěstují, prodají a za utržené peníze zorganizují školení dalších farmářů.

Středisko tak každý rok podporuje stovky místních farmářů. Na pěti hektarech se učí, jak pečovat o bílé fazole, čočku, mrkev, salát, ječmen nebo teff. Místní sem dochází po celý rok a pod dohledem čtyř školitelů se zdokonalují v zemědělských postupech. Garamba je nyní vzorem pro celý region.

NEDOSTATEČNÁ
MÍSTNÍ PODPORA

132

podpořených zemědělských
terénních poradců

NEEFEKTIVNÍ
ZEMĚDĚLSKÉ POSTUPY

158

praktických školení
pro zemědělce

NEPŘÍZNVIVÉ
PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

92

komunitám jsme pomohli stát se
odolnějšími vůči nepříznivému klimatu

NÍZKÁ
KVALITA PŮDY

376 ha

půdy bylo ošetřeno

MÁLO
ROZVINUTÉ TRHY

5

projektů zaměřených
na rozvoj místních trhů

NEDOSTATEK
ZDROJŮ PRO ZLEPŠENÍ
ZEMĚDĚLSTVÍ

6 756

farmářům jsme poskytli
potřebnou materiální podporu



Afghánské zemědělce učíme, jak se starat o krajinu, aby zachytávala více vody a vesnice neohrožovaly povodně.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ALTERNATIVNÍ ZDROJE ENERGIE

V AFGHÁNSKÉ VESNICI SE UČÍ HOSPODAŘIT S KRAJINOU

Obyvatelé vesnice Pista Balla v podhůří afghánského Hindúkuše jsou závislí na zemědělství a pastevectví, a tak políčka zabírají každé obdělávané místo. Z rozoraných strmých svahů při deštích a suchách mizí ornice a farmáři každým rokem sklídí méně. Krajina bez stromů navíc není schopna zadržet vodu a vesnici často sužují lokální povodně.

Jedna z nich zasáhla obec i v dubnu 2013, kdy jsme ve vesnici začali pomáhat. Po pár průzkumech bylo jasné, že místní intenzivním obděláváním a sekáním veškerých rostlin ze svahů oslabují půdu a sami tak zvyšují riziko povodní. Zemědělci zpočátku tvrdili, že přece nedělají nic jiného než jejich předci. Třicet

let staré satelitní snímky však prokázaly, že stejnou oblast obývalo daleko méně lidí a s přibývajícím obyvateli se rozrostla i plocha obdělávané půdy.

Po mnoha školeních místní začali dopady nešetrného zemědělství vnímat jako ohrožení vlastní existence a zajímali se, jak situaci řešit. Ve vesnici vysadili několik nových sadů zavlažovaných kapénkovým systémem, jenž je pro oblast bez vody jediným způsobem závlahy.

Místní také při veřejných pracích, kdy zároveň nejohroženější rodiny dostaly možnost si přivydělat, vykopali na okolních kopcích tisíce příkopů. Ty slouží k zachycení vody, která by jinak stekla po jílovité

půdě. V příkopech jsou navíc zasazeny pistácie nebo jalovce odolné vůči suchu. Dřeviny by v budoucnu měly pomáhat nejen ke zpevnění svahů, ale také vesničanům poskytovat zdroj příjmů.

Farmáři se navíc učí, jak obdělávat svá políčka, aby zachytávala více vody, a zdokonalují se v pěstování nových plodin. S naší pomocí zakládají zeleninové zahrady využívající daleko méně vody. To vše by místním mělo zajistit rozmanitější stravu a zároveň je naučit šetrně hospodařit se svými přírodními zdroji. Podobně pracujeme v dalších 74 afghánských vesnicích.

26 mil. Kč

Objem prostředků vynaložených na životní prostředí a alternativní zdroje energie

EFEKTIVNĚJŠÍ VYUŽITÍ VODY

Zadržení vody v krajině (ha)	
Afghánistán	157
Etiopie	318

PREVENCE EROZE

ZALESNĚNÁ ÚZEMÍ (ha)	
– Afghánistán	32
– Etiopie	38
ZAPOJENÉ KOMUNITY	
– Afghánistán	25
– Etiopie	3

ŠKOLENÍ

■ Afghánistán	48
■ Etiopie	24
■ Kambodža	37
■ Mongolsko	9



AFGHÁNISTÁN

Oblast zmapovaná satelitním systémem GIS	300 komunit
Zapojené instituce	4

ETIOPIE

Zapojené instituce	4
Studie	2

KAMBODŽA

Zapojené instituce	5
Studie	1

MONGOLSKO

Zapojené instituce	5
--------------------	---

ŠETRNÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

POČET VYŠKOLENÝCH FARMÁŘŮ	
– Afghánistán	965
– Etiopie	320

GREEN ENGINEERING

ŠKOLENÍ V TECHNICKÝCH DOVEDNOSTECH	
– Kambodža	65
OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE PRO RODINY	
– Afghánistán	300
– Kambodža	417

NÍZKÁ DIVERZITA KRAJINY

eroze, nízká retenční schopnost, záplavy, sucha, nestabilní produkce, úbytek půdy

ANALÝZA PROBLÉMU

socio-ekonomické studie, mapování, komunitní znalost, vlastnické struktury

POROZUMĚNÍ PROBLÉMU KOMUNITOU

školení, workshopy

STRATEGIE ŘEŠENÍ PRO KONKRÉTNÍ KOMUNITU

komunitní plány

TECHNICKÉ ŘEŠENÍ A IMPLEMENTACE

prevence eroze, green engineering, conservation agriculture, využití vodních zdrojů

ZVÝŠENÍ DIVERZITY KRAJINY



Obstarávání vody je v Etiopii úkolem žen a dětí. V zemi budujeme zdroje vody, ale také učíme vodní komise, jak se o ně starat a jak s nimi hospodařit.

VODA A HYGIENA

NEIMA ZAJISTILA VODU PRO 5 TISÍC LIDÍ ZE SVÉ VESNICE

V Etiopii, Kambodži, Sýrii, Pákistánu nebo Afghánistánu opravujeme nebo budujeme desítky vodních zdrojů, učíme lidi, jak se o studny starat, nebo je školíme v hygienických návycích.

Jednou z nich je i Etiopanka Neima Kedir, která žije ve vesnici Felka. Spolu s manželem pěstují páliové papričky a miličku habešskou. Rodina díky pravidelné úrodě neustrádá, ale chybí jí zdroj pitné vody.

Vesnice má přitom 300 metrů hluboký vrt, který pohání elektrina z rozvodné sítě. „Jenže pumpa často nefungovala, a tak jsme chytali dešťovou vodu nebo chodili k řece a rybníčku,“ říká Neima a dodává, že voda odsud není pitná a je nutné ji převařit.

Za nefunkční vrt, na kterém je závislých pět tisíc lidí, přitom mohla komise pověřená správou studny. Nebyla schopna vybírat poplatky za odběr vody, a pokud nějaké peníze vybrala, rychle se ztratily. Na opravu porouchaného vrtu nebo platby za elektřinu tak nezbyvalo.

Do Felky jsme přišli v roce 2013, abychom tu nastavili udržitelný systém správy. Nefunkční komisi jsme rozpustili a lidé si zvolili novou. „Pro rodinu jsem chtěla dostatek vody, tak jsem se do voleb přihlásila,“ vysvětlovala Neima. Lidé Neimu znali pro její ráznou povahu, a tak ji zvolili novou předsedkyní komise. „Nedlouho po volbě jsme byli vyškoleni

jak v administrativě a účetnictví, tak i jednoduchých technických záležitostech, jako je oprava kóhoutu,“ říká Neima.

Výsledky se dostavily skoro okamžitě. K výpadkům pumpy za celý rok 2013 téměř nedošlo a na konci roku bylo na účtu komise 230 000 korun. „Za devět měsíců jsme do fondu oprav naspořili více než předchozí komise za devět let,“ říká Neima.

Okresní vodní úřad navíc pravidelně dostává informace, jak vodní vrt ve Felce funguje, a pokud se vyskytnou potíže, umí rychle pomoci. Lidé mají stále k dispozici nezávadnou vodu, což přispívá k lepší hygieně a snížení zdravotních problémů.

VODA A HYGIENA

1. BARIÉRA

Nedostatek pitné vody, potažmo vodních zdrojů (voda je daleko, nekvalitní...)

2. BARIÉRA

Nedostatek povědomí o hygieně a absence správných návyků

3. BARIÉRA

Nízká udržitelnost – nedostatečná a chybějící kapacita zainteresovaných stran ve správě zdrojů

ŠKOLÍME VŠECHNY ZAINTERESOVANÉ STRANY (úředníky, členy vodních komisí, mechaniky atd.) A POSKYTUJEME VYBAVENÍ A NÁŘADÍ (počítače, motorky, náhradní díly...)

Etiopie 40

BUDUJEME A OPRAVUJEME VODNÍ ZDROJE

Celkem zprovozněno vodních zdrojů	397
■ Etiopie	20
■ Sýrie	2
■ Pákistán	350
■ Afghánistán	25

STAVÍME LATRÍNY A UČÍME LIDI ROZPOZNAT JEJICH VÝZNAM. ORGANIZUJEME HYGIENICKÉ KAMPANĚ A VZDĚLÁVÁME KOMUNITY A INSTITUCE.

Celkem latrín opraveno/postaveno	3 721
■ Etiopie	1 523 + 10 veřejných
■ Angola	1 978
■ Kambodža	10 veřejných
■ Pákistán	200



■ Etiopie	22 347
■ Kambodža	1 390
■ Sýrie	25 000
■ Pákistán	12 250
■ Afghánistán	27 980



■ Etiopie	12 661
■ Angola	17 557
■ Kambodža	2 000
■ Pákistán	1 400



■ Etiopie	50 000
■ Angola	20 534
■ Kambodža	571
■ Pákistán	30 000



Matkám registrovaným v programu mHealth přicházejí na mobil hlasové zprávy, které jim radí, jak správně pečovat o právě narozené děti.

ROZVOJ ZDRAVOTNICTVÍ

BABIČKA SOY RADÍ Z MOBILU, JAK SPRÁVNĚ KOJIT

V Kambodži se každé dvacáté dítě nedožije pěti let a asi polovina dětí umírá během prvního měsíce po narození. Kromě špatné zdravotní péče za to mohou i pověry. Matky například po porodu zůstávají několik dní v zakouřené místnosti nebo věří, že první mateřské mléko je nezdravé, nezačínají kojit a pak ho ztratí úplně.

To se snažíme změnit mimo jiné pomocí hlasových zpráv v mobilních telefonech, takzvaným systémem mHEALTH. I když totiž 80 procent Kambodžanů žije na venkově a nemá přístup k internetu ani televizi, mobilní telefon vlastní téměř každá rodina.

Ženy před porodem zaregistrují svůj telefon a program jim pak v prvním měsíci po porodu pošle sedm hlasových zpráv, ve kterých jim babička, porodní asistentka, lékař nebo vesnický stařešina radí, jak se o miminko správně starat.

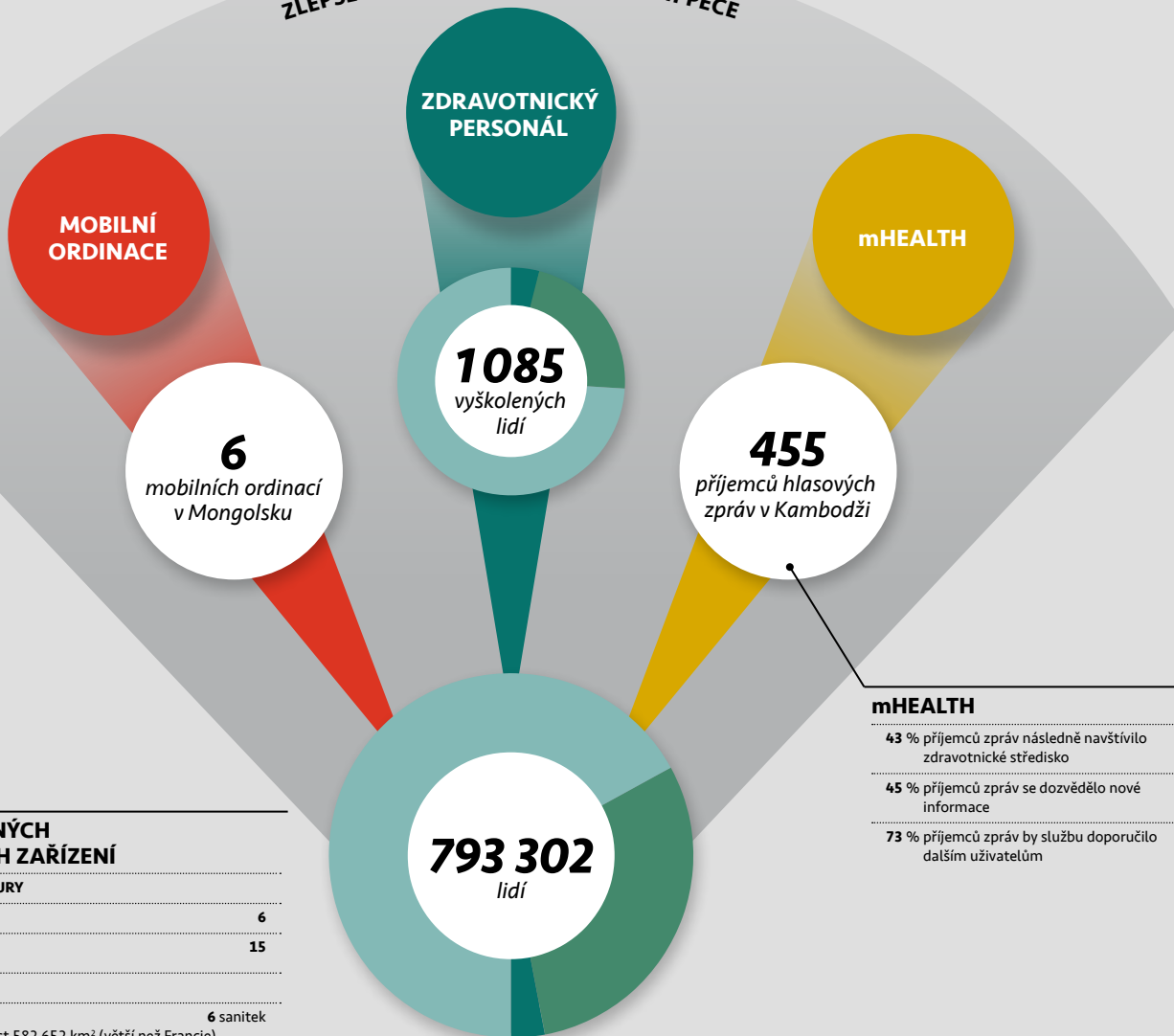
Mobilní telefon sám zazvoní a ozve se babička Soy, která vychovala sedm dětí a 20 vnoučat, a radí, že dítě musí být v optimální teplotě. „Vaše dítě není kus masa a nemělo by se opékat na slunci, není to také zmrzlina a nesmí být příliš v chladu. Abyste ho udrželi v optimální teplotě, musíte ho: 1. Nechat oblečené a přikryté, 2. Dávat do stínu, 3. Nikdy ne- nechávat na slunci...“ říká khmersky.

Hlasové zprávy, které varují před alkoholem, kouřením nebo nabádají k návštěvě zdravotnického centra v případě obtíží, v roce 2013 vyzkoušelo 455 žen, které většinou daly na radu porodní asistentky.

„Pamatuji si, že první zpráva radila s péčí o pupeční šňůru a další s kojením,“ říká jedna z matek.

Program ale radí i dalším členům rodiny. „Zprávy mi pomohly porozumět, jak se o dítě lépe starat. Řekl jsem o nich i švagrovi, protože také mají dítě,“ říká Oum Yen z vesnice Chum Teav. Průzkum potvrzuje, že téměř polovina matek po poslechu zprávy navštívila lékaře. I ony tak snížily nemocnost nebo úmrtnost dětí v Kambodži.

ZLEPŠENÍ DOSTUPNOSTI ZDRAVOTNÍ PÉČE



mHEALTH

- 43 % příjemců zpráv následně navštívilo zdravotnické středisko
- 45 % příjemců zpráv se dozvědělo nové informace
- 73 % příjemců zpráv by službu doporučilo dalším uživatelům

POČET PODPŮŘENÝCH ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ

ZLEPŠENÍ INFRASTRUKTURY	
Kambodža	6
DR Kongo	15
DISTRIBUCE A VYBAVENÍ	
Mongolsko	6 sanitek
dohromady obsluhují oblast 582 652 km ² (větší než Francie)	
Kambodža	12
DR Kongo	58

POČET LIDÍ V OBLASTECH, KDE PODPORUJEME ZDRAVOTNICTVÍ

Mongolsko	240 000
Kambodža	172 865
DR Kongo	380 437

OSVĚTOVÁ KAMPAŇ POPORODNÍ PÉČE A SPRÁVNÉ VÝŽIVY DĚTÍ PRO MATKY V KAMBODŽI

120 ŠKOLENÍ

769 ŽEN

LIDÍ, KTERÉ VYŠETŘILY MOBILNÍ ORDINACE V MONGOLSKU

14 119

LIDÍ, KTERÍ ZDARMA NEBO ZA SNÍŽENOU CENU OBDŘELI ZDRAVOTNÍ PÉČI V DR KONGO

124 861



PODVÝŽIVA

PRVNÍCH 1000 DNÍ ROZHODNE O CELÉM ŽIVOTĚ

V roce 2013 jsme se připojili k mezinárodním iniciativám a začlenili snižování podvýživy těhotných žen a malých dětí mezi své priority. Pro toto rozhodnutí jsme měli pádné argumenty – podvýživa každoročně stojí za více než třemi miliony dětských úmrtí, omezuje jejich fyzický a kognitivní rozvoj, zhoršuje výsledky ve školách a následně výtěžky v dospělosti. Vše je přitom zbytečné, protože příčinám podvýživy se dá efektivně předcházet.

PODVÝŽIVA NENÍ JEN O JÍDLE

Zatímco podvýživa je často vnímána hlavně jako zdravotnické téma či problém nedostatku jídla, dostupné výzkumy i praktická zkušenost jasně ukazují, že podvýživu způsobuje několik odlišných, avšak podobně důležitých faktorů.

Lidé trpí podvýživou spíše kvůli jednovápné stravě, které chybí potřebné bílkoviny, minerály a vitamíny, než kvůli nedostatku jídla. I pokud lidé konzumují dostatek potřebných živin, špatná hygiena a sanitární podmínky často omezují schopnost jejich těl živiny přijmout a dobře využít.

NENAHRADITELNÉ ŠKODY

Omezené povědomí o rizicích spojených s nevhodnou hygienou a výživou malých dětí společně s nízkou kvalitou a dosahem zdravotnických služeb jsou dalšími příčinami podvýživy stovek milionů dětí po celém světě. Kvalita výživy nejmladších dětí je přitom zcela zásadní. Strava, kterou děti přijmou v době od početí do svých druhých narozenin, tedy v prvních 1000 dnech, rozhoduje o celém jejich

životě. I pokud se po této době jejich výživa a zdraví zlepší, škody způsobené na jejich fyzickém a kognitivním vývoji jsou nezvratné.

Díky desítkám let výzkumů a zkušeností však existují praktická řešení, která efektivně reagují na klíčové příčiny podvýživy. Respektovaný časopis Lancet v roce 2013 aktualizoval závěry výzkumů prokazujících, do jakých zdravotních řešení má největší smysl investovat. Mezi hlavními prioritami je propagace kojení a správné výživy během prvních dvou let života.

VYŠŠÍ PRODUKCE PODVÝŽIVU NEŘEŠÍ

Významnou změnou prošel i pohled na zemědělský sektor. Zatímco donedávna se předpokládalo, že vyšší produkce potravin přispívá ke snižování podvýživy, hodnocení stovek zemědělských projektů nic takového neprokázalo. A co je hlavním důvodem? Zemědělství se příliš zaměřuje na zvyšování produkce a neklade dostatek pozornosti tomu, jak efektivně je produkce využívána. Proto je potřeba motivovat rodiny k přípravě zdravějších a výživnějších jídel, zlepšování hygieny a v neposlední řadě také k hledání řešení sezónních nedostatků potravin.

Hlavní donátoři i organizace, které podvýživu řeší, si rovněž jasně uvědomují spojení mezi podvýživou a špatným přístupem k bezpečné vodě a sanitaci. Opouštějí málo úspěšné přístupy řešící pouze část příčin podvýživy a preferují efektivnější, multisektorové intervence.

POMOHLI JSME FARMÁŘŮM I DĚTEM

V roce 2013 jsme řešili hlavní příčiny podvýživy v mnoha zemích. Farmářům v Etiopii naše podpora umožnila zdvojnásobit počet pěstovaných plodin a zlepšit jejich přístup k vodě.

V devastujícími suchy postižené Angole jsme podpořili více než 700 zdravotnických pracovníků ve vyšetření 193 440 dětí ohrožených akutní, život ohrožující podvýživou. Pro 40 351 z nich jsme zajistili potřebnou léčbu a zároveň praktické poradenství pomáhající předejít návratu podvýživy po jejich vyléčení.

Ve venkovských oblastech Kambodži jsme pomohli rodičům zlepšit jejich povědomí o bezpečné péči a výživě pro jejich děti a zároveň jsme místní zdravotníky podpořili v poskytování kvalitnější péče pro děti ohrožené podvýživou.

PRÁCE VE VÍCE SEKTORECH

Ve všech zemích jsme využívali našich vlastních zkušeností a zároveň jsme aktivně získávali nové know-how z aktuálních výzkumů a práce jiných organizací.

Zaměřili jsme se také na propagaci a praktické prosazování multisektorových řešení, která mají největší potenciál zlepšit výživu během prvních 1000 dnů života. Poznejte více náš multisektorový přístup k řešení podvýživy na www.clovekvitsni.cz/ipincz.

JAK POMÁHÁME ŘEŠIT HLAVNÍ PŘÍČINY PODVÝŽIVY





Družstvo Traditsia v gruzínském Tkibuli vykupuje a zpracovává čajové lístky od místních pěstitelů. Na trh se tak dostane kvalitně zpracovaný a zabalený čaj.

ROZVOJ VENKOVA A MÍSTNÍCH TRHŮ

DRUŽSTVA POMÁHAJÍ GRUZÍNCŮM ZVYŠOVAT ZISKY

Gruzínští farmáři díky nám v posledních letech přicházejí na to, že společné podnikání jim může pomoci zvýšit příjmy. Družstva jim pomohou snížit náklady na pěstování plodin nebo skladování úrody a společně vyjednájí i lepší ceny u odběratelů.

Jedním z úspěšných podniků je družstvo Dovatli ve vesnici Maglaki, které vzniklo v roce 2010. Na začátku se pět místních farmářů, kteří do té doby podnikali samostatně, přihlásilo do naší soutěže o finanční podporu. „Z vyhraného grantu jsme uhradili 70 procent nákladů na vybudování skladu a my, členové nově založeného družstva, jsme investovali zbylých 30,“ říká farmář Avtandil Kvachakidze.

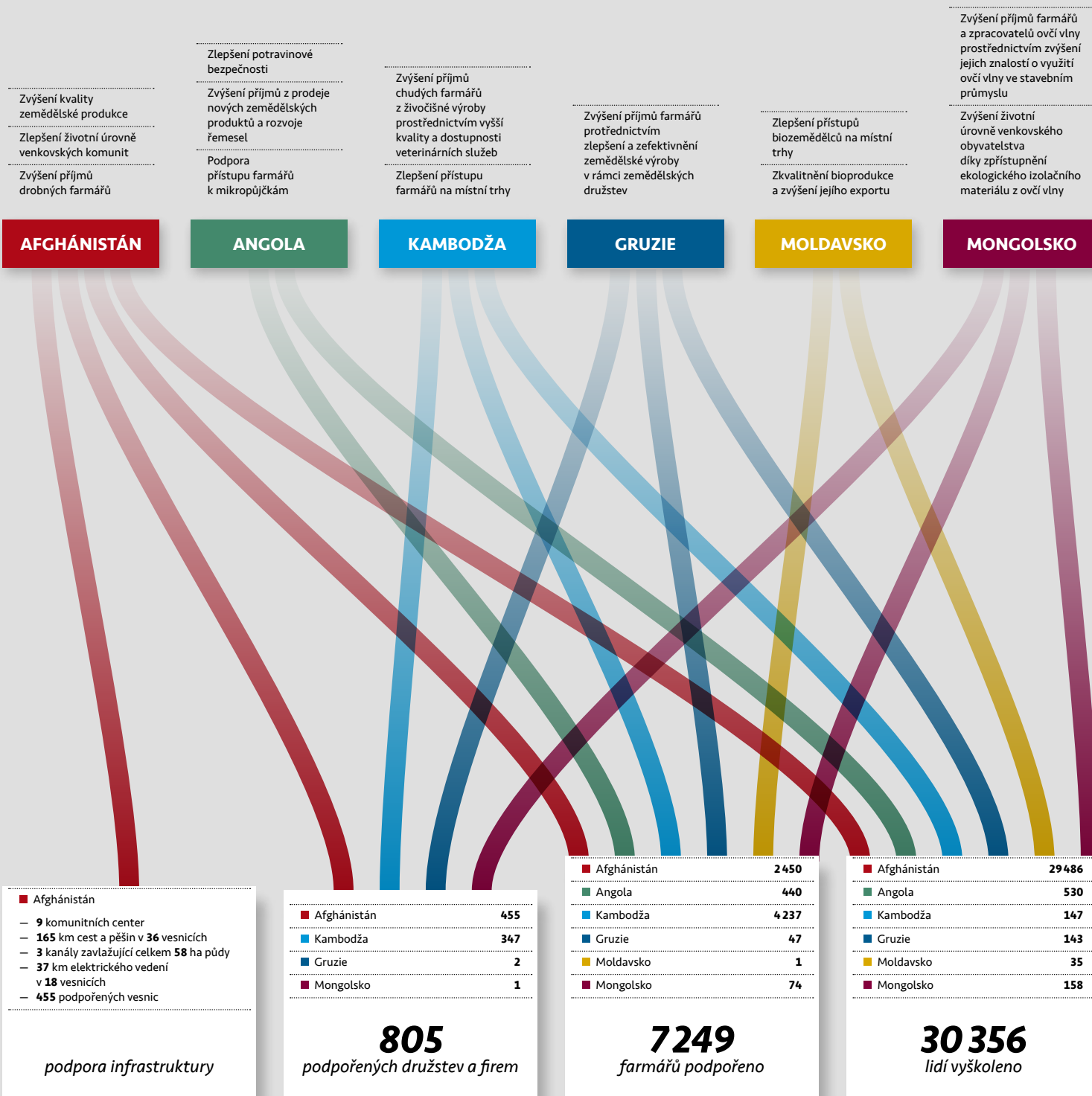
Družstvo vybuodovalo sklad o 150 metrech čtverečních se dvěma chladírnami, které uchovávají zeleninu dlouho čerstvou. Družstevníci, ale i další farmáři z okolí, tu mohou uskladnit až 40 tun zboží. „Těsně po sklizni je poptávka po zelenině malá, protože lidé mají vlastní úrodu, a mnoho farmářů tak muselo zeleninu prodávat pod cenou. Nyní si ji mohou uložit ve skladu. Když se poptávka zvýší, prodají ji i se započítáním vkladů do družstva za konkurenceschopné ceny,“ říká Kvachakidze.

Družstvo má nyní přes 50 členů a vklady využívá například k nákupu nových strojů. Členové mohou využívat velkoobchodní ceny, družstvo jim pomáhá

vyjednat podmínky s distributory a odběrateli nebo jim se slevou půjčuje traktory. „Zpočátku bylo těžké zemědělce o výhodách družstev přesvědčit. Zřejmě se obávali neoblíbených státních družstev ze sovětských časů,“ říká Kvachakidze.

Družstvu se ale daří. Zatímco v prvním roce vy-pěstovali družstevníci 72 tun zeleniny, o dva roky později už to bylo 97 tun. Vede se i jednotlivým členům. Tři čtvrtiny starých dřevěných skleníků nahradily kovové konstrukce a téměř polovina farmářů nově používá moderní zavlažovací systém. Za poslední tři roky se plocha, kterou zabírají skleníky, zvětšila pětikrát.

ROZVOJ VENKOVA A MÍSTNÍCH TRHŮ ZVÝŠENÍ SOBĚSTAČNOSTI OBYVATEL





Etiopanka Gete Bekele může díky příjmům z prodeje chleba a placek posílat všechny své děti do školy. K podnikání se odhodlala ve svépomocné skupině.

PODPORA ZRANITELNÝCH SKUPIN

DÍKY SVÉPOMOCNÉ SKUPINĚ ZALOŽILA PEKÁRNU

Ve slumech etiopské Addis Abeby podporujeme téměř 8 000 žen ve 439 svépomocných skupinách. Ženy v nich diskutují o sociálních a rodinných záležitostech, společně spořídají a organizují aktivity, které jim přinášejí drobné příjmy.

Svépomocnou skupinu Fetno Derash pomáhala zakládat i pětatřicetiletá Gete Bekele, která ve slumu žije s manželem a čtyřmi dětmi. Dříve byla závislá na nepravidelných příjmech svého manžela instalatéra.

Ve svépomocné skupině ale prošla mnoha školeními a začala se více zajímat o život komunity. „Dříve jsem byla jen doma, ale díky svépomocné

skupině jsem změnila svůj život a otevřel se mi svět. Mám například možnost zkusit podnikání a vím, jak cenný je můj čas,“ říká Gete.

Znalosti ze svépomocné skupiny jí dodaly sebevědomí a zkusila si otevřít pekárnu tradičního chleba ambasha a placek indžera. „Hlavním odběratelem byl nedaleký sirotčinec. Každé ráno jsem napekla mezi 50 a 160 chleby a 25 placek, které jsem pak prodala po jednom birru,“ říká Gete Bekele s tím, že si brzy mohla koupit novou pec.

V hlavě se jí zároveň urodil nový podnikatelský plán. Svůj nápad na malý krámk s instalatérskými potřebami propojený s podnikáním manžela

přihlásila do naší organizované soutěže, komise její záměr vybrala a Gete na svůj plán získala finanční prostředky.

Rodině se začalo dařit. „Za utržený zisk jsem koupila elektrickou troubu na indžery a zároveň jsem si mohla dovolit zavést elektřinu, kterou jsem předtím brala od sousedů,“ říká Gete a vysvětluje, že si díky obchodu přijde v přepočtu na 2 000 korun.

Nyní už si může dovolit posílat všechny děti do školy, na dvoře a v domě má místo bláta betonovou podlahu. Více se také angažuje ve své komunitě. Společně postavili několik komunitních latrín nebo vydláždili rozbahněné ulice.

FEDERACE SVĚPOMOCNÝCH SKUPIN

1

Po vzniku **8–10** silných sdružení svěpomocných skupin každé vyše své **2** členky, které je reprezentují na úrovni Federace svěpomocných skupin

ROLE SPOLEČNOSTI ČLOVĚK V TÍSNI

- V Addis Abebě je jedna a existovala už dříve
- Člověk v tísni ji významně posílil
- Rozrostla se o množství schopných žen vyslaných stabilizovanými CLA

FUNKCE

- Propojuje obyvatele se státními úředníky
- Lobbuje za práva obywatel

SDRUŽENÍ SVĚPOMOCNÝCH SKUPIN (CLA – CLUSTER LEVEL ASSOCIATIONS)

43

Po vzniku **8–10** silných svěpomocných skupin v jedné lokalitě každá vybere **2** členky, které založí sdružení svěpomocných skupin v dané lokalitě

ROLE SPOLEČNOSTI ČLOVĚK V TÍSNI

- Člověk v tísni napomáhá vzniku CLA tam, kde jsou svěpomocné skupiny již dost silné
- Člověk v tísni školí členy CLA např. v tom, jak zlepšovat věci, které komunitu trápí
- CLA už například dokázaly přimět úřady, aby uspořádaly zdravotnickou kampaň, zorganizovat osvětovou kampaň, podpořit ochranu dětí, zavést do své oblasti elektřinu, vodu nebo vydláždít ulici, zorganizovat pro mladé nezaměstnané profesní školení, ustavit nové svěpomocné skupiny

FUNKCE

- Podpora existujících svěpomocných skupin a zakládání nových
- Propojování potřeb se zdroji a mobilizace těchto zdrojů
- Reakce na potřeby obywatel prostřednictvím drobných projektů a komunitních iniciativ

SVĚPOMOCNÉ SKUPINY ŽEN (SHG – SELF HELP GROUPS)

439

Každá skupinka má **15–20** členek, celkem členek **7849**

ROLE SPOLEČNOSTI ČLOVĚK V TÍSNI

- Člověk v tísni pomohl vzniknout **242** svěpomocným skupinám
- Facilitátoři z partnerských neziskových organizací chodí za ženami a vysvětlují výhody svěpomocných skupin
- Ženy ze stejné oblasti pak s jejich pomocí vytvoří homogenní socio-ekonomické skupiny
- Svěpomocné skupiny dostávají školení a další podporu
- Skupiny podporované Člověkem v tísni už dohromady našetřily téměř **3** miliony korun, ze kterých členky čerpají mikropůjčky

FUNKCE

- Pravidelné spojení členek skupin, půjčky členkám
- Podpora zdrojů obživy
- Pomoc při řešení sociálních problémů – na úrovni rodiny či komunity

ŽEN VE SVĚPOMOCNÝCH SKUPINÁCH
NEUMÍ ČÍST ANI PSÁT

48 %

NASPOŘENO V SOCIÁLNÍCH FONDECH
SVĚPOMOCNÝCH SKUPIN

400 000 Kč

NASPOŘENÝ KAPITÁL NA MIKROPŮJČKY
ČLENKÁM SVĚPOMOCNÝCH SKUPIN

3 mil. Kč

PODPOŘENÝCH PODNIKATELSKÝCH
PLÁNŮ V ETIOPII, GRUZII A ZAMBII

477

DĚTEM V ZAMBII
JSME ZAPLATILI ŠKOLNÉ

400

ŽENÁM S HIV/AIDS
NAMIBIJSKÁ CHRÁNĚNÁ
DÍLNA POSKYTLA PRÁCI

30

ZNEVÝHODNĚNÝCH DĚTÍ
SE ZAPOJILO V KOSOVU DO
SPOLEČNOSTI

613



MĚSTSKÁ CHUDOBA

KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPEM PROTI MĚSTSKÉ CHUDOBĚ

Města v rozvojových zemích jsou již mnoho let velkým magnetem pro chudé obyvatele venkova, kteří v nich hledají především obživu, příležitosti a často i bezpečí. Chudinské čtvrti měst jsou však přelplněné a svým obyvatelům skýtají zejména řadu nástrah, jako mizivé hygienické zázemí, všudypřítomné odpadky, vysokou kriminalitu, zprětrhání sociálních vazeb, nedostatek veřejných služeb a ochrany, omezený přístup k úřadům a také přežívání na okraji neformální ekonomiky.

Život ve městě také kvůli nájemnému, nutnosti platit za potraviny, dopravu a celkově vyšším cenám znamená zvýšení životních nákladů. Obyvatelé slumů pod vlivem těchto faktorů, které se navíc vzájemně umocňují, patří mezi nejohroženější lidi v rozvojových zemích.

ŽENY ZE SLUMŮ JAKO NOSITELKY ZMĚN

Zlepšování života chudých městských obyvatel jsme se začali soustavně věnovat v roce 2012, kdy jsme v etiopské Addis Abebě začali pracovat na posílení sociálního a ekonomického postavení chudých žen. Podobný přístup v současnosti uplatňujeme také v afghánském Mazár-e Šarífu. Unikátní přístup pomáhá ženám organizovat se do svépomocných skupin, které svým členkám poskytují sociální zázemí, ochranu, ale například i sebevědomí měnit věci v místě, kde žijí, k lepšímu.

Ženy se nejprve naučily spořit a každý týden dají drobný příspěvek do společné pokladny skupiny. Z takto naspořených prostředků mohou členky

skupiny čerpat drobné úvěry s nízkým úrokem například na rozvoj své živnosti. Ženy jsme také vyškolili v základních podnikatelských dovednostech včetně přípravy jednoduchých obchodních plánů, stanovení ceny, počítání nákladů a zisku, ale například i v různých řemeslných dovednostech, které na místním trhu zatím chyběly. Vzhledem k tomu, že skoro polovina žen neumí číst ani psát, učí se v rámci svépomocných skupin i základní gramotnosti. Úspěšný model dále podporujeme organizováním soutěží podnikatelských záměrů jednotlivých členek a skupin. Vítězné plány jsou potom finančně podpořeny.

Stabilní svépomocné skupiny mají své zástupce na vyšší úrovni v takzvané federaci svépomocných skupin, která zastupuje zájmy tisíců žen z chudinských čtvrtí. Zástupci federace se setkávají s etiopskými úřady včetně vysoce postavených vládních úředníků a ovlivňují jejich politiku vůči sociálně vyloučeným lokalitám a jejich obyvatelům.

MĚSTSKÉ ZAHŘÁDKY PROTI PODVÝŽIVĚ

Kvůli vysokým cenám potravin, ale i nedostatku informací řadu obyvatel slumů trápí podvýživa, která nejvíce ohrožuje malé děti. Ty jsou pak více náchylné k různým chorobám, opoždí se jejich vývoj a v jejich organismu dochází často k nezvratným negativním změnám. Nejvíce ohroženy jsou domácnosti vedené ženami i rodiny, kterým se nedaří z chudoby vymanit. V Afghánistánu se proto věnujeme rozvoji městských zahrádek, na kterých tyto rodiny pěstují

výživnější druhy zeleniny a učí se, jak při jejich přípravě zachovat co nejvyšší množství živin.

Přebytky ze zahrádky se učí zpracovávat a prodávat za vyšší cenu na místním trhu. Celkově tak zlepšují svoje stravování a zároveň zvyšují vlastní příjmy. Přitom stačí mít u příbytku pět metrů čtverečních půdy a správně na ní hospodařit! A pokud rodina nemá ani těchto pět metrů, lze dobře využít i obyčejné pytle naplněné zeminou.

HROZBA VYSÍDLOVÁNÍ

Obyvatelé chudých městských částí bývají často ohroženi také ze strany úřadů a různých developerů, kteří usilují o pozemky, na kterých stojí jejich příbytky.

V kambodžské metropoli Phnom Penh proto pracujeme v sociálně vyloučených komunitách, kterým hrozí vysídlení a s tím spojená ztráta obydlí, často vůbec nebo jen mizivě kompenzovaná. Lidé z těchto komunit přitom mají jen velmi malé povědomí o zákonech a možnostech, jak se bránit.

Zvyšujeme proto informovanost komunit, napojujeme je na právní služby, usilujeme o nastolení dialogu s místní radnicí a hledáme alternativní řešení pozemkových sporů, která mají zamezit nedobrovolnému vysídlování. Důležitá je také spolupráce s místní univerzitou, kde se studenti obořují územního plánování učí, jak zakomponovat lidskoprávní aspekty do urbanistického plánování a snižovat rizika sociálního vyloučení a přírodních katastrof, jako jsou povodně, sucha a další.

PROČ PATŘÍ CHUDÍ LIDÉ VE MĚSTĚCH MEZI NEJZRANITELNĚJŠÍ OSOBY VE SPOLEČNOSTI? A CO PROTI TOMU DĚLÁME.





Komunitní školu ve vesnici Makutano na východě DR Kongo si lidé postavili sami s naší pomocí. Podílejí se také na jejím provozu.

STAVBA ŠKOL A ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY VÝUKY

ŠKOLY NESTAVÍME PRO KOMUNITU, ALE S KOMUNITOU

Ve vesnicích Cihombehombe a Makutano na východě DR Kongo usedlo na jaře 2014 do dvou nových zděných škol přes 600 dětí. Ještě před několika měsíci přitom na jejich místě stál jen domek z prken s dřevěnou plechovou střechou nebo tmavá škola poslepovaná z bláta.

Místní si přitom nové školy postavili sami. Pomáhali jako zedníci, ale také lisovali a vypalovali cihly nebo na stavbu nosili kámen a písek. Vesnicím jsme poskytli jen stavební dozor a koordinátora, jenž vesničany motivoval, aby se podíleli na stavbě a rozhodování o škole. Dodali jsme také materiál, který si místní nemohou opatřit sami, jako

například cement, plechy na střechu nebo systém na zachytávání dešťové vody.

„Nejdřív jsme si myslely, že to má být vtíp,“ vzpomínají ženy na den, kdy jsme lidem v Cihombehombe nabídli, že bychom s jejich pomocí mohli ve vesnici postavit školu. O několik měsíců později mají školu z 90 000 cihel, které si sami vyrobili pomocí jednoduchých dřevěných forem. U školy jsou také nové toalety.

Lidé se také prostřednictvím rodičovského výboru podílejí na chodu školy a vyučování. Koordinátor organizoval schůzky s rodiči a učiteli na téma ochrany dětí a dětských práv. S dětmi uspořádal

několik setkání na téma zdraví, hygieny a životního prostředí a děti z Cihombehombe například u školy vysadily eukalyptové stromy.

Každá vesnice také dostala 250 dolarů na zahájení drobného podnikání, z jehož výtěžků bude hradit opravy nebo školné nejchudším dětem. Obě vesnice se nakonec rozhodly pro chov koz, peníze chtějí získávat z prodeje jejich masa. Lidé jsme zároveň vyškolili, jak se o hospodářství starat.

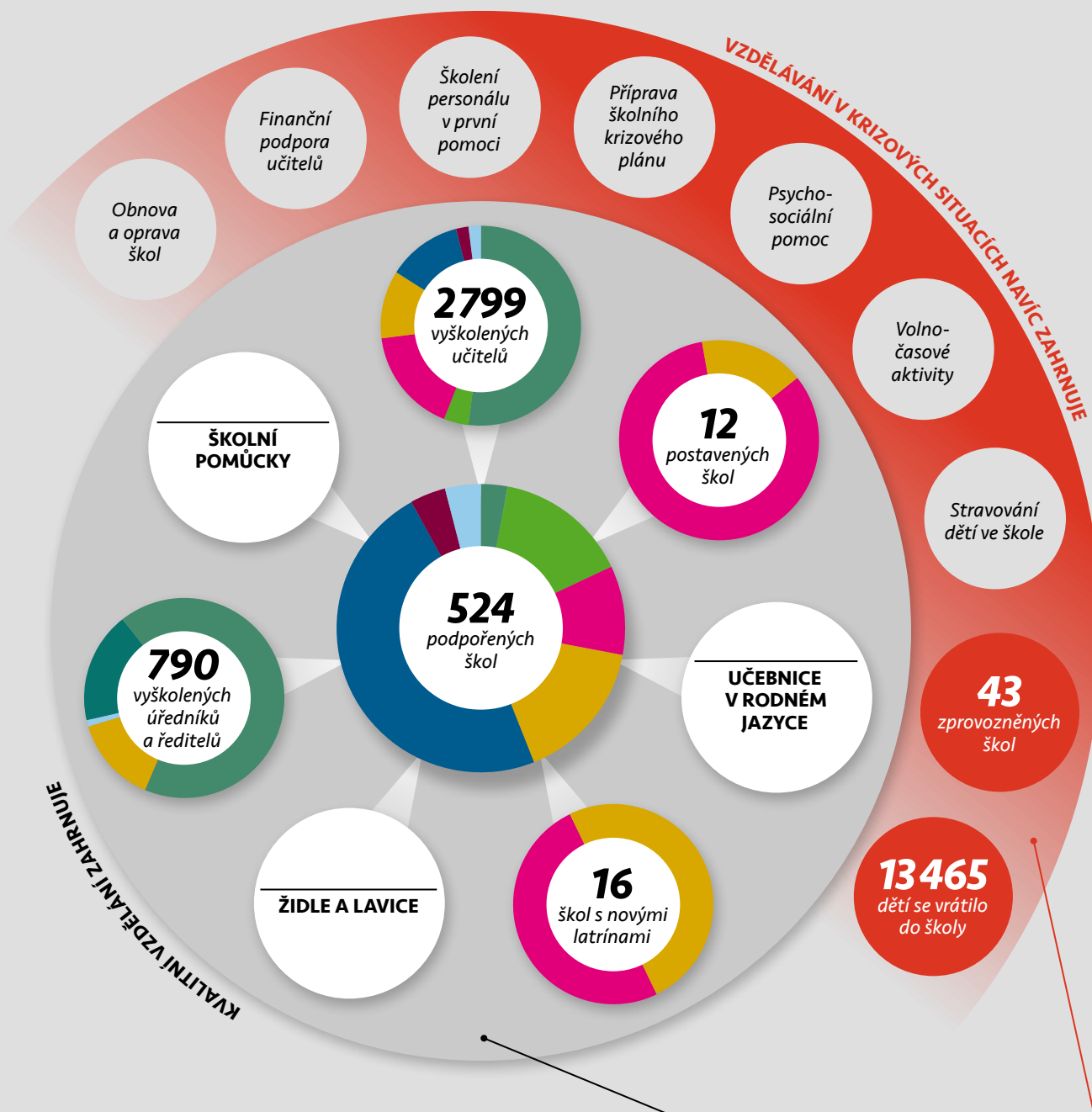
V provincii Jižní Kivu už jsme opravili nebo postavili na třicet škol. Školy v DR Kongo nestavíme pro komunitu, ale s komunitou a snažíme se, aby lidé díky tomu měli k nové škole vztah a vzali ji za svou.

STAVBA ŠKOL A ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY VÝUKY

TYP PODPORY

POČTY PODPOŘENÝCH ŠKOL PODLE ZEMÍ

Stavba škol	Etiopie (2), DR Kongo (10)
Zlepšování kvality vzdělávání	Angola (15), DR Kongo (54), Etiopie (84)
Vzdělávání prostřednictvím dokumentárního filmu	Arménie (79), Gruzie (250), Mongolsko (23), Irák (21)
Vzdělávání v krizových situacích	Sýrie (25), Filipíny (7), Myanmar/Barma (11)





Ahmad se vyučil na zemědělském institutu v afghánském Nangarháru. Námí zavedené kurzy ho motivovaly založit a provozovat vlastní kuřecí farmu.

ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

KURZ MĚ NAUČIL PODNIKAT, MÁM FARMU S 3 000 KUŘATY

Odborné vzdělávání podporujeme v sedmi zemích světa. Jen v Afghánistánu spolupracujeme s více než 100 středními zemědělskými školami a instituty ve všech provinciích. Spolu s afghánským ministerstvem školství se tu snažíme zvýšit kvalitu výuky a řízení středních škol a přiblížit je více místním farmářům tak, aby z nich měl prospěch celý zemědělský sektor.

Jedním z úspěšných absolventů je i Ahmad Šáh z vesnice Gulalai v provincii Nangarhár na hranicích s Pákistánem, který na místním zemědělském a veterinárním institutu ukončil studium v létě 2013. Při studiu veterinářství se v námí zavedené

školní kuřecí farmě zdokonaloval v podnikatelských dovednostech.

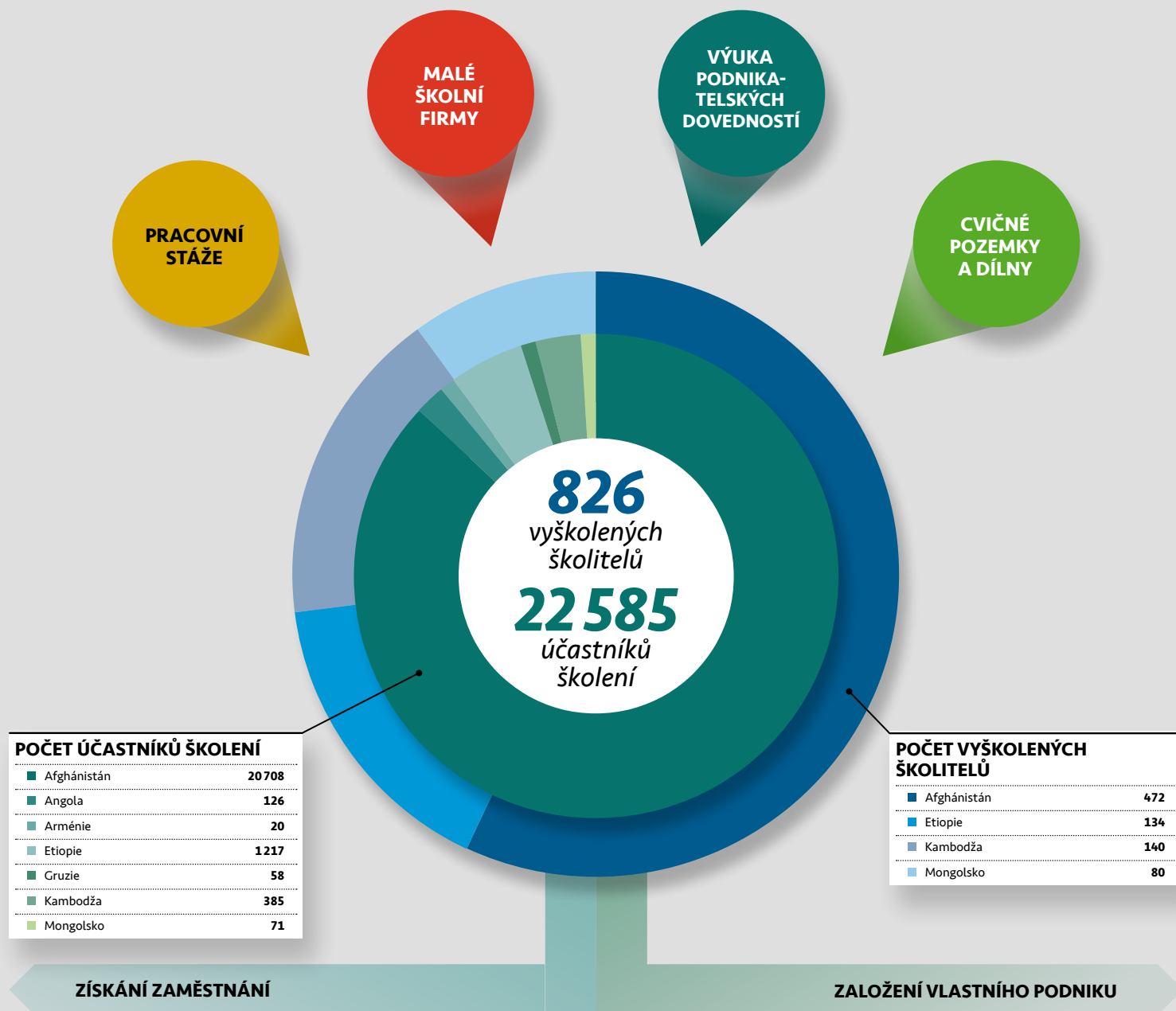
„Obzvlášť užitečné pro mě byly kurzy o založení farmy, základech podnikání, očkování nebo prevenci nemocí kuřat. Ve školní farmě jsem se dozvěděl, jak takový podnik spravovat,“ vzpomíná Ahmad. A napadlo ho, že si založí „Mubarakovu kuřecí farmu“.

Ahmad začínal s podnikáním jen s podporou rodiny, která mu poskytla peníze na rozjezd farmy. Na první brojler, krmivo a léky si musel půjčit od dodavatele. Pak se mu ale začalo dařit a i přes vysoké vstupní náklady všechno uhradil a mohl si dovolit koupit nová kuřata, krmivo i očkování.

Ted' už má farmu s 3 000 brojlerů, desítky věrných zákazníků a říká, že první překážky překonal jen díky tomu, co se dozvěděl na kurzech, které jsme do jeho školy zavedli v roce 2012. „Škola mě naučila, jak navázat kontakt se zákazníky, různým způsobem prodeje a propagace výrobků, komunikaci i jak si jednoduše spočítat náklady,“ říká Ahmad.

Ředitel Nangarhárského zemědělského a veterinárního institutu Almas Chán Ghání je spokojený, že se jeho studentům v podnikání daří. „Ahmad bude příkladem pro ostatní studenty, kteří by rádi začali s vlastním podnikáním,“ pochvaluje si ředitel institutu.

ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ



TEMATICKÉ ZAMĚŘENÍ KURZŮ / POČET ABSOLVENTŮ

Zemědělství/veterinářství <i>Afghánistán, Angola, Etiopie, Mongolsko, Kambodža</i>	22 169	Oprava aut <i>Gruzie</i>	7	Oprava elektrických spotřebičů <i>Etiopie</i>	21
Výstavba bioplynáren <i>Kambodža</i>	45	Výrobky z kůže <i>Etiopie, Gruzie</i>	679	Informační technologie <i>Arménie, Gruzie</i>	7
Zdravotnictví <i>Kambodža</i>	220	Textil a móda <i>Etiopie, Gruzie</i>	109	Zpracování vlny a tkaní koberců <i>Afghánistán</i>	81
Příprava jídel <i>Angola, Arménie, Gruzie</i>	66	Finance a administrativa <i>Gruzie</i>	7		



Dokumentární filmy a následné diskuze motivovaly stovky mladých Gruzínců zapojit se do občanských iniciativ a aktivně řešit problémy ve svém okolí.

OBČANSKÁ SPOLEČNOST A DOBRÉ VLÁDNUTÍ

OD GRUZÍNSKÉ POHÁDKY KE SKUTEČNÉ POMOCI

Naši výukovou sadu pěti dokumentárních filmů a didaktických materiálů využívá při výuce přes 27 000 žáků ve více než 250 gruzínských školách. Ta v Terjole už s dokumenty v hodinách pracuje čtvrtým rokem a zdejší žáky projekce a následné diskuze o tématech, jako jsou lidská práva či ochrana životního prostředí, natolik zaujaly, že si založili Klub dětských práv.

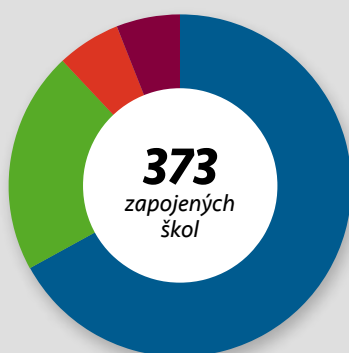
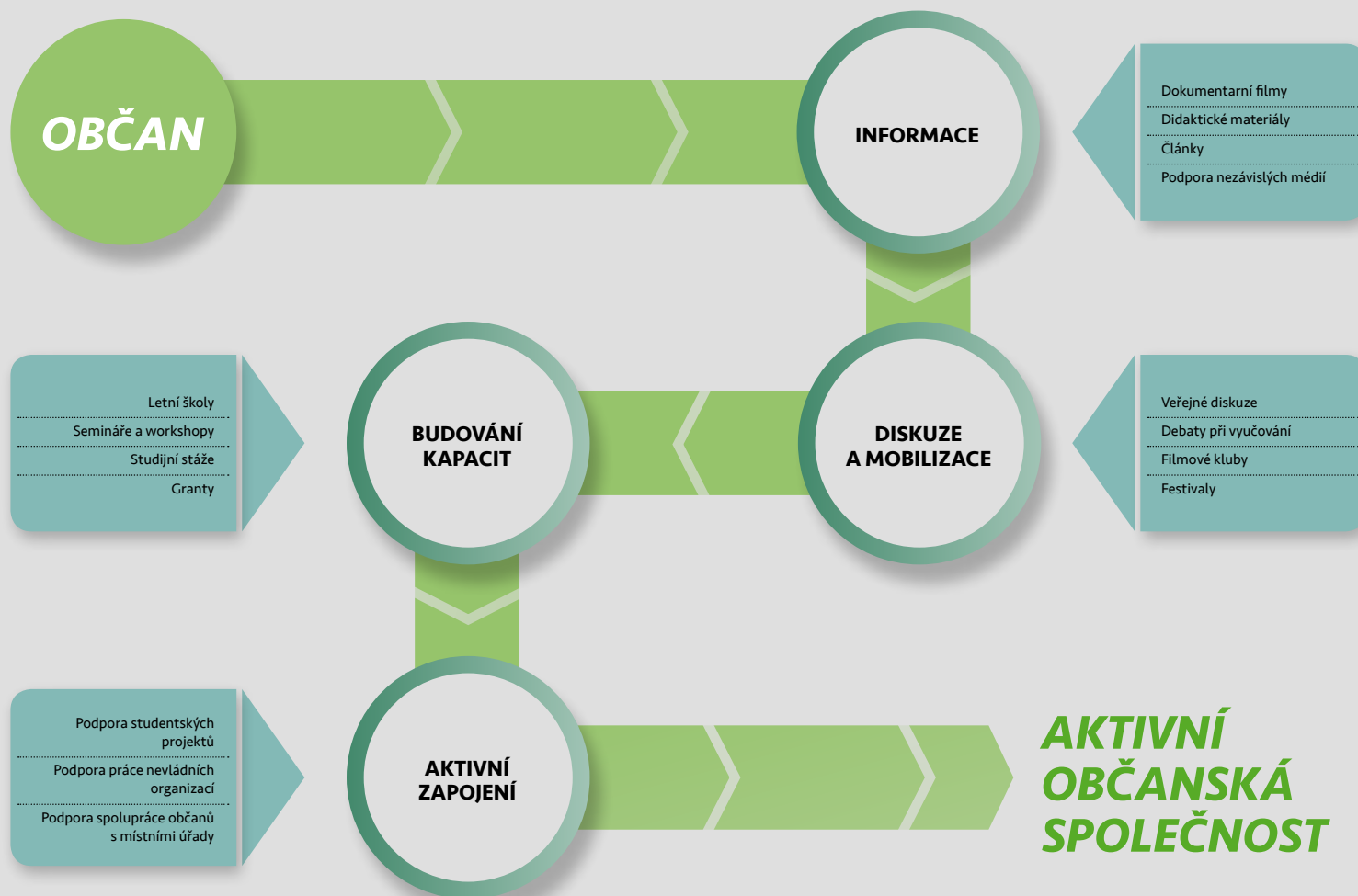
Žáci v něm společně vymýšlejí, jak prosazovat a chránit dětská práva či jak začlenit do života komunity děti s postižením nebo žáky z chudých rodin, kteří mají v Gruzii omezené možnosti. V roce 2012 si studenti promítli dokumentární film Larry

z naší ulice, který líčí příběh autisty, jenž ve své ulici organizuje různé akce, sbírá peníze pro jiné a dokazuje, že i postižení se mohou zapojit do společnosti. Studenti už dříve pomáhali lidem s postižením, organizovali pro ně charitativní akce. Díky dokumentu ale nahlédli do života lidí s postižením z jiného úhlu a uspořádali akci Od pohádek k realitě.

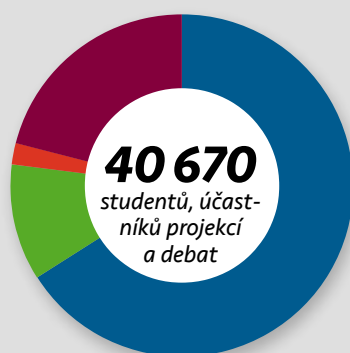
Poblíž Terjoly totiž žije třináctiletý vozičkář Geluka Buiglishvili, který píše pohádky. Studenti se rozhodli vydat knihu jeho příběhů a zároveň uspořádali akci, na které herci spolu s vozičkáři z okolních vesnic některé z pohádek ztvárnili v představení.

Do sálu dorazilo na 500 lidí a inscenace měla úspěch. Pro postižené i jejich rodiny to bylo často poprvé, kdy se při podobné příležitosti objevili na veřejnosti a prolomili předsudky o lidech s hendikepem. Představení se vzhledem k velkému zájmu zopakovalo několikrát a výtěžek ze vstupného a knížek studenti věnovali na Gelukovu rehabilitaci.

Úspěch studentské akce zaujal i novináře. Šéfredaktor regionálních novin všechny příběhy v novinách otiskl. Jediný dokument a hrstka aktivních studentů tak rozpoutaly vlnu solidarity, kterou v Terjole dlouho nepamatují a která studenty motivovala k dalším podobným aktivitám.



■ Gruzie	250
■ Arménie	79
■ Irák	21
■ Mongolsko	23



■ Gruzie	27 000
■ Arménie	4 520
■ Irák	630
■ Mongolsko	8 520



■ Studentských projektů	29
– Gruzie	29
■ Podpořených neziskových organizací	16
– Gruzie	15
– Irák	1



OBČANSKÁ SPOLEČNOST HRAJE KLÍČOVOU ROLI

Letos uplyne čtvrt století od pádu železné opony. Hranice z ostnatých drátů nabitých elektřinou komunistické režimy vysvětlovaly jako nezbytnou ochranu našeho štěstí. Ve skutečnosti byly klecí, která omezovala naši svobodu, znalosti a rozhled a především naše sebevědomí. Máme to v paměti, proto pracujeme tam, kde lidé neměli takové štěstí jako my před dvaceti pěti lety. Obsahem naší práce přitom není nic jiného než podpora lidí v jejich vlastním úsilí.

Práva, svobody a hodnoty, které naši partneři, od studentů, aktivistů a blogerů přes nezávislé novináře, ochránce životního prostředí či bojovníky za práva LGBT, ženská a dětská práva, práva farmářů a zaměstnanců až po politické vězně, disidenty či duchovní, hájí, představují širokou škálu. Rozdíl jsou patrné spíše v tom, jak reagují vlády a autority. V zásadě platí, čím silovější jsou metody vládců, tím méně jsou ochotni o jakýchkoli právech vyžadovaných zespodu mluvit. Prosazovat svobodu slova, volný přístup k informacím, právo kritizovat vládnoucí establishment, neřkuli svobody politické,

je často považováno za zločin, většinou podle zákonů, které jsou napříč těmito zeměmi až překvapivě podobné. Liberalizace pak pootevřívá prostor, ale vůbec nemusí znamenat strukturální změnu. Zároveň ukazuje, jak jsou ve jménu rozvoje postaveného na velkých zahraničních investicích porušována lidská práva, například práva drobných majitelů půdy v lukrativních oblastech. V dobrých případech vzniká prostor pro transformaci. Čím více byla společnost vystavena autoritativní či totalitní vládě a čím má horší startovní ekonomické podmínky, tím těžší je proces plný nadějí a zklamání, zlepšení a propadů. Občanská společnost tu hraje klíčovou roli. Má být partnerem, oponentem, ale i tím, kdo hlídá nové elity.

NEVDÁT SE SVÉHO SNU

V zemích, kde pracujeme, se situace různí. Barma prochází liberalizací, vládnoucí elita má však její proces pevně v rukou. Na Kubě se, přes zatím malé změny, její čas snad přibližuje. Na druhé straně prostor pro občanskou společnost, kritické hlasy i jiný názor se dramaticky zmenšuje v Rusku

a řadě dalších zemí bývalého Sovětského svazu. Ukrajina je pak příkladem toho, že lidé se svého snu o méně zkorumpovaných elitách, o tom, že policie má chránit, ne utiskovat, prostě o lepším životě ve slušnějším státě nevzdávají a jsou ochotni riskovat i své životy. Současné obrovské problémy v zemích arabského jara a složité vyhlídky do budoucna představují vlastní kapitulu, v mnohém komplikovanou ekonomickými a sociálními důvody i destabilizací celého Středního východu. Zároveň v překotně se měnícím světě, kde informační technologie proráží donedávna pevné bariéry, se učí i diktátoři a autokrati. Tupá totalitní kontrola i brutální diktát jsou stále méně udržitelné (až na výjimky, jako je Severní Korea). Nový model nabízí zdání více či méně fungující země, často s technicky demokraticky probíhajícími volbami, které vždy vyhrává „úžasná“ vládnoucí elita. Lidská práva jsou tu běžnou součástí slovníku mocných a kouřová clona propagandy spojená s kontrolou médií a ekonomickou prosperitou přináší méně zavrženíhodný koncept a šanci zůstat u moci, dokud to jen jde.

ODVAHA, KTERÉ SI VÁŽÍME

Možná právě proto je důležité pokračovat v podpoře lidí, kteří mají odvahu brát se za svá práva a zastávat se i ostatních, často bez ohledu na své vlastní jistoty a bezpečí, věci tak samozřejmě pro nás žijící ve svobodných demokraciích. Nemluvě o zemích, kde lidé aktivní, ti, kteří se nechtějí smířit s daným stavem věcí a kteří, kdyby žili mezi námi, byli by uznávanými kritiky věcí veřejných, riskují svoji svobodu, zdraví i životy. Naše práce má různé podoby, způsoby i možnosti. Pomáháme lidem pronásledovaným i jejich rodinám, otvíráme cestu informacím dovnitř uzavřených zemí a podporujeme ty, kteří se snaží pravdivé zprávy o tom, co se u nich doma děje, dostat do světa. Nabízíme zkušenosti, i chyby, kterých jsme se dopustili během transformační cesty zemí střední a východní Evropy, umožňujeme těm, kteří chtějí lépe čelit útlaku systému či mít větší schopnost vlastní politické elity kontrolovat, rozšiřovat své znalosti a dovednosti. Víme, že pro naše partnery jsme také důkazem o tom, že nezůstali sami, že to, o co se snaží, někoho ve světě zajímá, že si jejich práce a odvahy někdo váží. A to je důležité.

CENA ZA OBRANU LIDSKÝCH PRÁV

Homo Homini, cenu za zvláštní osobní odvalu při obraně lidských práv, kterou Člověk v tísní pravidelně uděluje, získala za rok 2013 Sapijat Magomedovová. Právnička, mladá žena, která se ve velmi složitém prostředí na rozhraní Dagestánu a Čečenska před lety rozhodla, že nemůže jen tak přihlížet zvlí a násilí, kterého se dopouštějí nejrůznější ozbrojené složky proti civilním obyvatelům. Sapijat bojuje proti nezákonnému zadržování, bití, věznění lidí, aktivně na sebe bere riziko v případech neobjasněných vražd, pravděpodobně spáchaných místními silovými strukturami.

Sapijat zastupuje spoluobčany ve velmi citlivých případech, které jiní právníci odmítají kvůli obavě o své bezpečí. Před čtyřmi lety byla fyzicky napadena policií, když chtěla navštívit svého klienta. Tento útok nebyl dosud vyšetřen. Zastupuje také oběti sexuálního násilí, které je v regionu, kde stále ještě dochází k únosům nevěst či sňatkům dětí, tabu. Některé své případy dovedla až k Evropskému soudu pro lidská práva a případy porušování lidských práv v Dagestánu se nebojí veřejně komentovat.

Společnost Člověk v tísní každoročně uděluje cenu Homo Homini osobnostem nebo skupinám, které se významně zasloužily o prosazování lidských práv, demokracie a nenásilného řešení politických konfliktů. Řadou oceněných za téměř dvacet let existence ceny jsou lidé, kteří s obrovskou osobní odvahou přispívají k obraně lidských práv v nejrůznějších zemích a oblastech.



Debata s hosty z Ázerbájdžánu během zahájení Jednoho světa v Bruselu.

MEZINÁRODNÍ PODPORA

PROPOJUJEME OBHÁJCE LIDSKÝCH PRÁV A POLITIKY

V bruselském centru umění Bozar se po skončení dokumentárního filmu Úžasný Ázerbájdžán! rozpoutala debata s předními osobnostmi boje za dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu – právníkem Intigamem Alijevem a novinářkou Chadíždou Ismailovou. Přes dvě stě lidí v publiku, tvořeném převážně zástupci evropských institucí a nevládních organizací, se dozvědělo více o situaci v této kavkazské zemi, kde běžně dochází k represím a ve vězeních sedí přes sto politických vězňů. Kvůli bohatým zásobám ropy a plynu jsou nad tím ale evropští politici ochotni přimhouřit oči.

Snímek Úžasný Ázerbájdžán! odstartoval sedmý ročník festivalu dokumentárních filmů Jeden svět v Bruselu, který evropskému publiku představil třináct filmů vybraných z nabídky pražského programu. Slavnostně ho uvedl Stavros Lambrinidis, zvláštní představitel EU pro lidská práva, a český velvyslanec při EU Martin Povejšil. Svou záštitu mu poskytla poslankyně Evropského parlamentu Barbara Lochbihler.

Intigam Alijev, laureát lidskoprávní ceny Homo Homini za rok 2012, poskytuje v Ázerbájdžánu právní pomoc řadě aktivistů perzekvovaným za pokojné protesty, rozkrývání korupce nebo kritické články.

V průběhu bruselského festivalu se setkával s evropskými politiky a zástupci institucí, aby je upozornil na tvrdé praktiky ázerbájdžánského režimu vůči kritikům a úskalí blížících se prezidentských voleb. Své názory a zkušenosti sdílel s festivalovým publikem a evropskými představiteli také právník Štěpán Popovskij z Podněstří nebo kubánský aktivista Antonio Rodiles či Barmánc Tun Khin.

O situaci a porušování práv v zemích, kde působíme, informujeme také veřejnost, úředníky a politiky v České republice. Reagujeme na aktuální události a využíváme dokumentární filmy nebo návštěvy významných obránců lidských práv.

KOMUNIKACE S VEŘEJNÝMI PŘEDSTAVITELI

CÍLÍME NA

Evropský parlament	Parlament ČR
Evropská komise	Prezident ČR
Evropská služba pro vnější činnost (ESVA)	Bundestag
Ministerstva ČR a zemí EU	OSN

8 LIDSKOPRÁVNÍCH VÝZEV

ČLENSTVÍ V 5 MEZINÁRODNÍCH LIDSKOPRÁVNÍCH FÓRECH

KONFERENCE FORUM 2000

HLAVNÍ TÉMA V ROCE 2013: SPOLEČNOST V PŘERODU

Diskuze o příležitostech a nástrahách demokratických transformací

5 panelů ve spolupráci s Člověkem v tísní

9 hostů konference přijelo na naše pozvání (Kuba, Podněstří, Ázerbájdžán, Barma)



TÉMAT A POČET SCHŮZEK

Libye	1	Ukrajina	1
Kuba	45	Barma	12
Ázerbájdžán	8	Podněstří	3

Propojujeme veřejné představitele s lidmi, kteří se ve svých zemích aktivně věnují obraně lidských práv nebo narážejí na zvláštní úřadů či čelí perzekuci. Zkušenosti těchto lidí významně doplňují obraz o situaci v zemi získávaný z oficiálních zdrojů.

KOMUNIKACE SE ŠIROKOU VEŘEJNOSTÍ

JEDEN SVĚT V BRUSELU

1713 diváků

Projekcí dokumentárních filmů s debatou

14

Průměrný počet lidí na projekci

122

KOMUNIKACE PROSTŘEDNÍCVÍM MÉDIÍ

Výstupů v médiích

cca 150

– rozhovory, komentáře, citace atd.

KOMUNIKACE NA INTERNETU

Unikátních zobrazení stránek s lidskoprávní tematikou

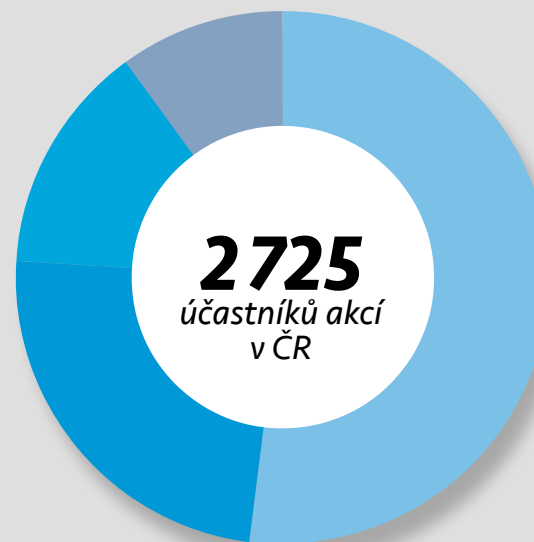
více než 20 000

Vlastní facebookový profil Člověk v tísní – lidskoprávníci

PRAVIDELNÉ PŘEHLEDY

Ze zemí, kde lidskoprávně působíme

1695 pravidelných odběratelů



VEŘEJNÉ AKTIVITY V ČR (MIMO JEDEN SVĚT) 2725 osob

Projekce s debatou	11	Happeningy	3
Debaty	5	Výstavy	2



Rodiny zmizelých demonstrují proti zvláti ozbrojených složek v Dagestánu.

PŘÍMÁ POMOC PERZEKVOVANÝM

ODVAHA HÁJIT PRÁVA VE STÁTĚ, KDE PRÁVO NEFUNGUJE

Natálie vede pobočku lidskoprávní organizace v jednom z čečenských měst. Přicházejí za ní příbuzní obětí – nejčastěji matky pohřešující syny, jejichž příběhy se často podobají. Odešel z domu, maskovaní muži ho na ulici nastrkali do auta a odvezli. Pár dnů poté se najde mrtev v lese a se stopami mučení. Příbuzní, kteří se odváží pít po tom, co se vlastně stalo, jdou za Natálií. Někdy se k nově pohřešovanému podaří Natálii i kolegům přitáhnout pozornost médií a zmizeli se „objeví“ naživu. Taková je Natáliina práce: být nadějí pro lidi, kterým se stalo hrozné bezprávi, a hájit jejich práva ve státě, kde právo téměř nefunguje. Bez

výhledu na to, že se situace v blízké době změní k lepšímu, Natálie takhle pracuje už přes deset let.

POSKYTUJEME ÚTOČIŠTĚ

Čečensko je v mnohém extrémní případ, ale i v jiných severokavkazských regionech panuje bezprávi a beztrestnost pro ozbrojené složky. Ty si přitom nezřídka mučením vynucují přiznání – aby splnily potřebnou statistiku objasněnosti případů. Obhájci lidských práv tam pracují pod obrovským tlakem a s oprávněnými obavami o vlastní bezpečí. Poskytujeme proto těmto lidem možnost psychologického odpočinku v bezpečném prostředí mimo

Kavkaz a šanci tak znovu dobít baterky, aby dokázali v této důležité práci vytrvat.

Politickým vězňům a jejich rodinám, ale také obhájcům lidských práv, právníkům, novinářům nebo občanským aktivistům pomáháme i v dalších zemích s represivními režimy jako je Ázerbájdžán, Bělorusko, Kuba nebo Barma. V urgentních případech poskytujeme například právní či lékařskou pomoc, ve výjimečných případech i dočasné útočiště v bezpečném prostředí. Podporujeme také rodiny politických vězňů v hmotné nouzi.

Poznámka: Z bezpečnostních důvodů neuvádíme pravé jméno Natálie.

PŘÍMÁ POMOC PERZEKVOVANÝM

INDEX SVOBODY VE SVĚTĚ – POLITICKÁ PRÁVA / PODLE FREEDOM HOUSE 2013

BODY ŠKÁLY	7,0–5,5	5,0–3,0	2,5–1,0
SLOVNĚ	nesvobodná	částečně svobodná	svobodná
POČET ZEMÍ	47	58	90
%	24	30	46

<http://goo.gl/SVJTgF>

BĚLORUSKO	ÁZERBÁJDŽÁN		Libye			Česká republika
KUBA	BARMA	Egypt	Ukrajina	Gruzie		Polsko
7	6	5	4	3	2	1

POLITIČTÍ VĚZNI A JEJICH RODINY

	125
Ázerbájdžán	10
Bělorusko	10
Kuba	64
Kyrgyzstán	1
Barma	40

POLITICKY PERZEKVOVANÍ

	623
Ázerbájdžán	13
Kuba	610

871
příjemců

- POSKYTOVANÉ DRUHY POMOCI
- PRÁVNÍ
 - LÉKAŘSKÁ, PSYCHOLOGICKÁ
A DOČASNÉ ÚTOČIŠTĚ
 - MATERIÁLNÍ

OBRÁNCI LIDSKÝCH PRÁV

	123
Ázerbájdžán	32
Rusko	91

PŘÍJEMCI POMOCI DLE ZEMÍ

■ Kuba	674	■ Bělorusko	10	■ Kyrgyzstán	1
■ Ázerbájdžán	55	■ Barma	40	■ Rusko	91



CO HROZÍ OBRÁNCŮM LIDSKÝCH PRÁV V ZEMÍCH, KDE PRACUJEME

**SMRT, BITÍ, VĚZNĚNÍ, VÝHRŮŽKY,
ZAVŘENÍ ORGANIZACE**



Roberto Guerra při návštěvě v Českém rozhlase.

PŘEDÁVÁNÍ TRANSFORMAČNÍCH ZKUŠENOSTÍ

PODPORUJEME NEZÁVISLÉ KUBÁNSKÉ NOVINÁŘE

Když Roberta Guerra poprvé zavřeli, bylo mu 16 let. O tom, že jednou bude řídit tiskovou agenturu s více než 30 novináři, tehdy ani nesnil. Pracoval jako dojič krav, noční hlídač a dělník, ale po nocích si dodělával střední školu a účastnil se novinářského kurzu. Za kritiku režimu byl několikrát potrestán.

Když byl propuštěn z vězení, věnoval se novinářství a v roce 2009 založil nezávislou tiskovou agenturu Hablemos Press. Dnes má agentura více než 30 spolupracovníků po celém ostrově a jako její hlavní sídlo slouží Robertův byt, který je neustále plný novinářů. I přes pokračující šikanu a fyzické útoky publikují na zpravodajském webu nebo

vydávají samizdatové noviny, kde se věnují společenským, politickým i kulturním tématům, sledují případy porušování lidských práv a v redakci často pořádají semináře pro další nezávislé žurnalisty.

BÝT PŘIPRAVEN NA ZMĚNU

V roce 2013 mohl díky změněnému imigračnímu zákonu Roberto vycestovat za hranice Kuby. Česká republika byla jednou z prvních zemí, kam na pozvání Člověka v tísni dorazil. Zajímalo ho, jak zde proběhla transformace v 90. letech, co se povedlo a co nikoliv při privatizaci médií, a na exkurzi po významných českých médiích poprvé viděl, jak vypadá profesionální redakce nebo televizní studio.

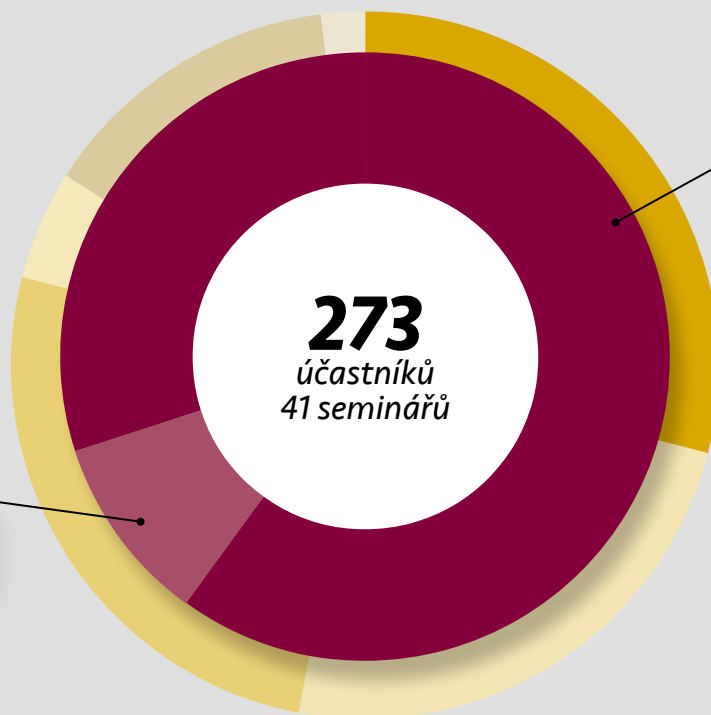
Roberto chce být co nejlépe připraven, až vláda dovolí novinářům na Kubě dělat svou práci. Připravit novináře na tuto dobu je dlouhodobě i jeden z hlavních cílů projektů Člověka v tísni na Kubě.

České zkušenosti s přechodem k demokracii jsou předávány i v dalších regionech, jako je Barma, Egypt nebo Libye, kde v době vzniku nové ústavy byly postřehy a konzultace lidí, kteří u nás vedli legislativní změny po roce 1989, velmi vítány.

PŘEDÁVÁNÍ TRANSFORMAČNÍCH ZKUŠENOSTÍ

Každý demokrat, který je proti totalitnímu režimu, by se dnes měl chovat tak, jako kdyby mu moc měla být předána zítra.

Václav Havel



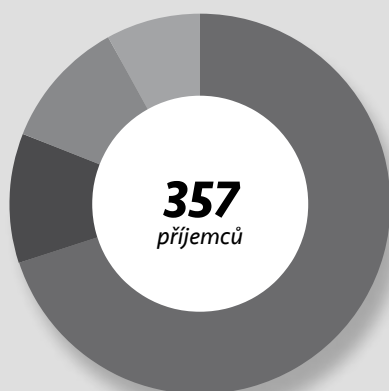
273
účastníků
41 seminářů

SEMINÁŘE V ČR	38
Účastníci	238
Spolupracující organizace	16
Spolupracující experti	34

SEMINÁŘE V ZAHRANIČÍ	3
Účastníci	35

CELKEM SEMINÁŘŮ NA TÉMA	
Právo	11
Média	9
Občanská společnost	10
Práva žen	2
Vyrovnění se s minulostí	5
Ekonomika	1

PŘÍJEMCI MATERIÁLŮ O TRANSFORMACI DLE ZEMÍ



357
příjemců

Kuba	247
Egypt	40
Libye	40
Barma	30

DISTRIBUOVANÝ MATERIÁL DLE TYPU

Na Kubě je internet nedostupný, proto místním lidem vozíme informace, ke kterým se jinak nedostanou. Zajímavé publikace, knihy, informace nebo zprávy se mezi Kubánci šíří pomocí flash disků, které plní podobnou roli jako předlistopadový samizdat. Flash disky, které na Kubě distribuujeme, mají obvykle tento obsah:



Manuály (žurnalistika, odbory, politické strany...)	1,24 GB
Transformační studie (ekonomika, volby, zkušenost ČR...)	0,3 GB
Knihy (zakázaní autoři: Orwell, Vargas Llosa, Havel...)	1 GB
Zákony (české porevoluční a aktuální místní)	0,1 GB
Světový tisk (první stránky světových deníků)	0,6 GB
Rozhlasové a TV programy (Radio Marti, Deutsche Welle apod.)	3 GB
Offline internetové stránky (zpravodajství, blogy)	2 GB
Offline Wikipedia	3,1 GB



Prezentace kampaní během školení ve městě Sabha.

ZVYŠOVÁNÍ KAPACIT OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI

PODPORUJEME MÍSTNÍ ŘEŠENÍ

Na jihozápadě Libye u alžírských hranic leží město Ghat s většinovou populací tuarežského původu. Okolí Ghatu je bránou do Sahary a sousedních států, ale také častým zdrojem nestability. Navzdory omezenému zájmu médií a špatné dostupnosti se tu po revoluci začaly rozrůstat občanské aktivity, které byly za vlády plukovníka Kaddáfího zcela zakázané. Mladí účastníci workshopu tak s velkým zájmem debatovali o roli občanské společnosti, komunikačních nástrojích a o práci s komunitami pod vedením školitelky ze Sabhy. Ona sama absolvovala v rámci našeho projektu Civil Initiatives Libya několik kol

školení, zaměřených na komunikaci a vedení občanských kampaní.

Semináře v Libyi se věnují mnoha aktuálním problémům. Jakým způsobem mají jazykové menšiny komunikovat s většinovou společností, aby dosáhly tolerance? Jak pracovat s riziky, kterým právníci a aktivisté čelí za zvyšování povědomí o mučení a za poskytování pomoci jeho obětem? Jak zesílit dopad kampaně, která má zamezit šíření zbraní mezi mladými? Jak pomoci dětem s Downovým syndromem v jejich přijetí do společnosti?

Příklady řešení těchto a dalších otázek diskutovali zástupci občanských iniciativ se zahraničními

školiteli, místními novináři, blogery a zkušenými aktivisty. Učili se pracovat s informacemi pomocí infografiky, využívat sociální média nebo jen vylepšovali definice cílů své občanské aktivity. Místní aktivisté a novináři také radili, jak oslovovat média a bezpečně prezentovat svou činnost prostřednictvím webových stránek nebo tištěné publikace i v méně dostupných komunitách a lokalitách po celé Libyi.

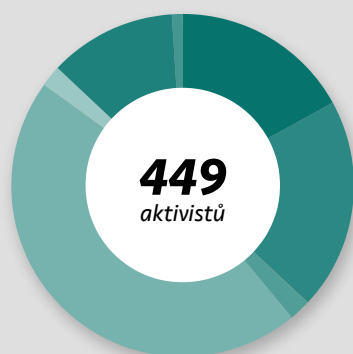
S místními partnery z občanských iniciativ, novináři a právníky spolupracujeme při obraně práv lidí žijících v nedemokratických režimech. Školení, semináře a studijní cesty zlepšují jejich schopnosti, kvalitu práce a postavení v rámci společnosti.

ZVYŠOVÁNÍ KAPACIT OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI

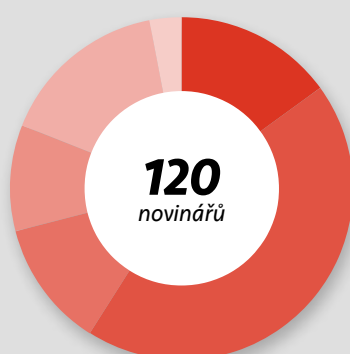
ÚČASTNÍCI SEMINÁŘŮ PODLE ZEMÍ PŮVODU



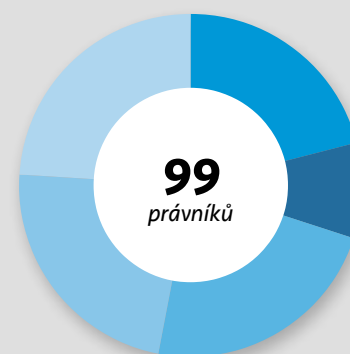
CÍLOVÉ SKUPINY A TÉMATA SEMINÁŘŮ



ÚČASTNÍCI SEMINÁŘŮ/ŠKOLENÍ	449
Vedení kampaní	78
Média a komunikace	88
Právní poradenství	11
Školení školitelů	204
Watchdogové iniciativy	10
Videoškola – využití videa	54
Příprava publikací	4



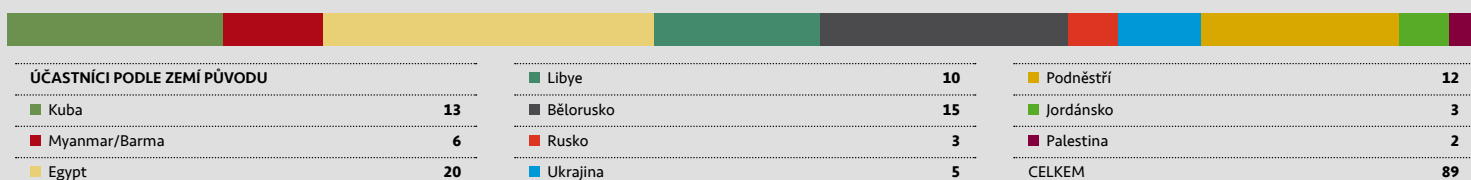
ÚČASTNÍCI SEMINÁŘŮ/ŠKOLENÍ	120
Fungování médií	18
Komunitní a psaná média	52
Fotožurnalistika	15
Grafický design	12
Audiovizuální média	19
Příprava publikací	4



ÚČASTNÍCI SEMINÁŘŮ/ŠKOLENÍ	99
Právní poradenství	21
Dokumentace porušování lidských práv	8
Digitální bezpečnost	23
Psychologická pomoc	23
Lidská práva – legislativa	24

STUDIJNÍ CESTY DO ZAHRANIČÍ (délka 1 týden až 1 měsíc)

Studijní cesta zahrnuje: odborná školení, setkání s odborníky, rozhovory s médii, veřejná vystoupení (debaty), práce v NNO



PŘÍKLADY NAVAZUJÍCÍCH PROJEKTŮ A AKTIVIT NA MÍSTĚ

ZDOKUMENTOVANÝCH PŘÍPADŮ
PORUŠOVÁNÍ PRÁV

1548

KAMPANÍ NA PODPORU
MÍSTNÍCH KOMUNIT

27

VIDEOREPORTÁŽÍ

30

PUBLIKOVANÝCH
BULLETINŮ

14



Těžba mědi v jednom z nejbohatších nalezišť světa kontaminuje a zabírá zemědělskou půdu.

OBRANA LIDSKÝCH PRÁV

ZEMĚDĚLCI ZÍSKALI SVOU PŮDU ZPĚT

Zemědělec U Toe Gyi a jeho rodina hospodaří více než tři generace na zhruba dvou hektarech půdy. Na jaře roku 2013, krátce poté, co zasel sezam, mu barské úřady celý pozemek zkonfiskovaly. Stovky dalších farmářů v 26 okolních vesnicích dohromady přišly o více než 3 000 hektarů a nedostaly žádné odškodnění. Jejich půda byla oplocena, označena za národní zájem a převedena na těžební společnost. U Toe Gyi a jeho rodina tak ztratili příjem a nemohli si dovolit posílat do školy své tři děti.

U Toe Gyi a další lidé, které odmítla místní samospráva, našli pomoc u místní organizace, kterou finančně podporujeme. Ta v 30 vesnicích v reakci

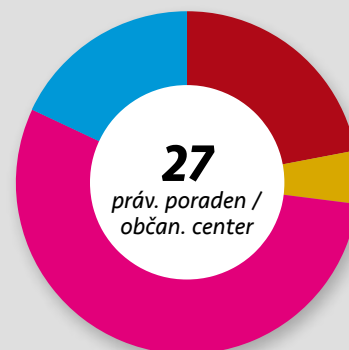
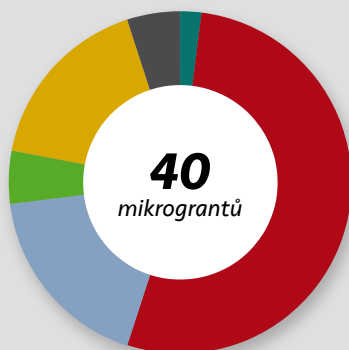
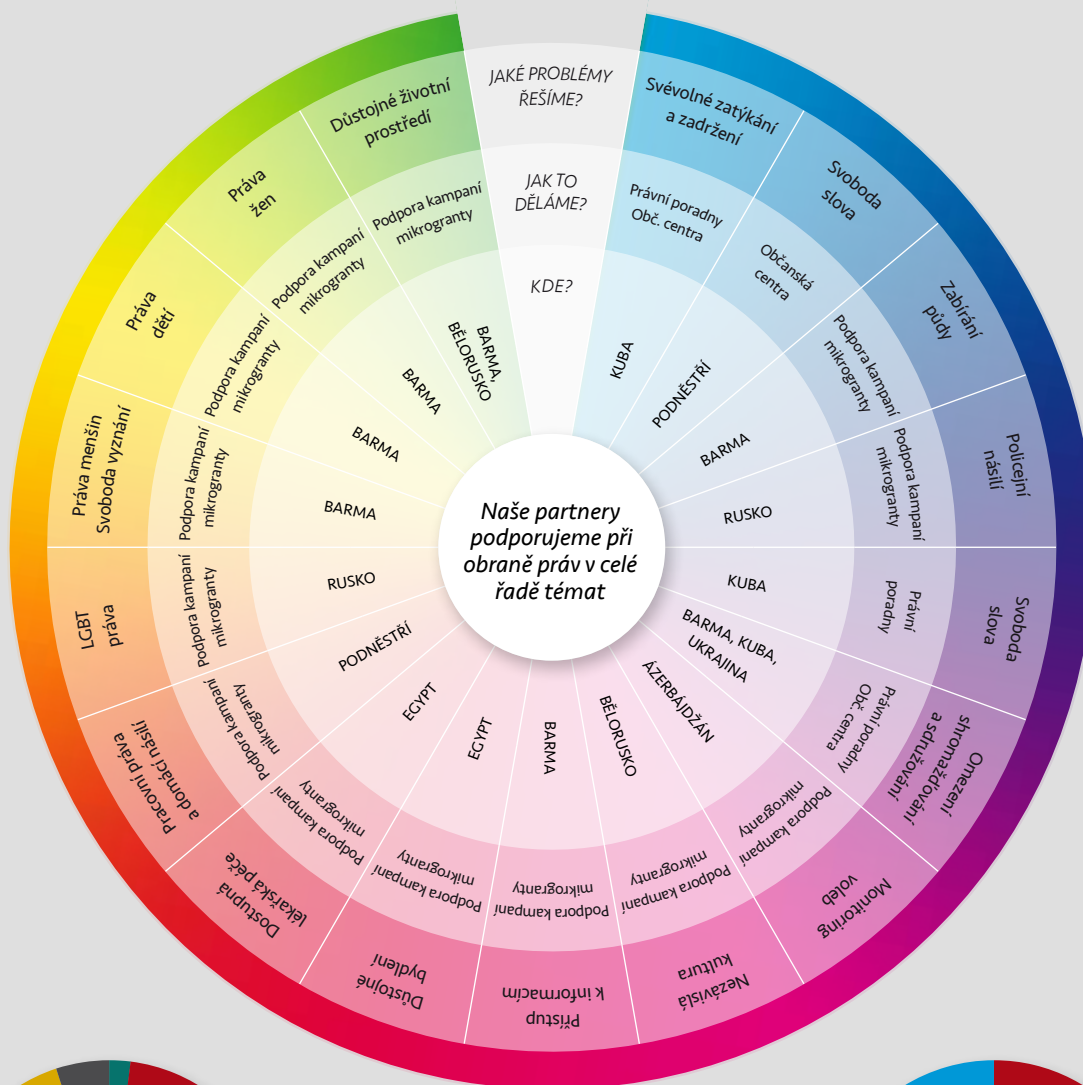
na množící se případy bezprávní rozšiřovala informace o pozemkových právech a právech farmářů. Zároveň shromažďovala důkazy k případům zabírání půdy. S její pomocí zemědělci připravili stížnost adresovanou Pozemkovému kontrolnímu výboru barského parlamentu. Výbor záležitost prošetřil a v červenci 2013 zemědělci získali svou půdu zpět.

Protože policie zatýkala vzdorující farmáře, další z místních občanských skupin uspořádala videoškolení. Amatérští novináři z řad farmářů pak natočili rozhovory s postiženými lidmi, videa šířili mezi obyvatele a dostali se do barských i zahraničních novin.

Aby se situace neopakovala, pozvali jsme 43 zástupců politických stran a místních samospráv na dvoudenní seminář k současným zákonům o půdě a mezinárodním standardům v oblasti pozemkových právních, investic a ochrany životního prostředí.

Přímoú právní pomoc aktivním občanům i široké veřejnosti poskytujeme i v dalších zemích, podporujeme občanská centra jako zdroj alternativního vzdělávání a informací a poskytujeme finanční podporu místním skupinám, které hájí práva občanů. *Poznámka: Z bezpečnostních důvodů neuvádíme pravé jméno farmáře.*

OBRANA LIDSKÝCH PRÁV



POSKYTNUTÝCH MIKROGRANTŮ

■ Ázerbájdžán	1	■ Egypt	2
■ Myanmar/Barma	21	■ Podněstří	7
■ Bělorusko	7	■ Rusko	2

PODPOŘENÝCH PRÁVNÍCH PORADEN / OBČANSKÝCH CENTER

■ Myanmar/Barma	6	■ Kuba	15
■ Podněstří	1	■ Ukrajina	5



Po letech příprav jsme v roce 2013 dokončili první tři domy, ve kterých od prosince bydlí jejich noví nájemníci.

ČLOVĚK V TÍSNI – SLOVENSKO

POSTAV SI VLASTNÍ DŮM. MY TI UKÁŽEME, JAK NA TO

Kojatice je malá obec ležící kousek od Prešova. Žije zde přibližně tisíc obyvatel, z toho zhruba 10 procent se hlásí k romské národnosti. Jejich život je, stejně tak jako v jiných romských osadách na Slovensku, poznamenán extrémní chudobou, vysokou zadlužeností, dlouhodobou nezaměstnaností a nízkým stupněm dosaženého vzdělání. Samostatnou kapitolou je pak oblast bydlení – typickým obydlím je zde oprýskaná chatrč, která je v lepším případě obehnaná podomácku vykopaným septikem.

A právě na řešení problému neadekvátního bydlení jsme se zde před třemi lety zaměřili. Ve spolupráci se studenty z Fakulty architektury Slovenské

technické univerzity, Nadací Pontis, Vysokou školou sv. Alžběty a neziskovou organizací ETP jsme začali hledat alternativní způsoby, jak postavit rodinný dům za co nejmenší finanční prostředky a s co největším zapojením samotných jeho budoucích obyvatel. Výsledkem je dům o rozloze 25 m² se suchým WC, který je srovnatelný s jinými v obci.

Rok 2013 představoval v projektu výrazný milník. Po několika letech příprav a tvrdé práce jsme dokončili první tři domy, ve kterých od prosince bydlí jejich noví nájemníci. A příští rok by je měly následovat další čtyři.

Nové domy si lidé z Kojatic nejen postaví, ale podílejí se také na tvorbě jejich návrhů. „Věříme, že když při návrhu domu zohledníme konkrétní potřeby jeho obyvatel, vytvoří si k němu pozitivní vztah,“ říká koordinátor tohoto projektu Michal Sládek.

Ani toto skromné bydlení ale není zadarmo. Rodina, které má zájem do programu vstoupit, musí nejdřív projít jednoročním spořicí programem. Pokud prokáže schopnost odkládat peníze, získá mikropůjčku ve formě materiálů, kterou následně splácí, od obce si pronajme pozemek a teprve potom může začít pod odborným dohledem stavět.

LET PŮSOBÍME NA SLOVENSKU

Kromě sociálního poradenství, které poskytujeme především na východě země, se zde věnujeme i oblasti bydlení, lidských práv a humanitární pomoci.

10

KOMUNITNÍCH CENTER PROVOZUJEME

Roškovce (od roku 2006), Petrovany (od roku 2008), Sveržov (od roku 2009), Spišské Podhradí (od roku 2012), Prešov-Stará Tehelňa (od roku 2013)

5

LIDÍ S NÁMI SPOLUPRACOVALO V NAŠÍ SLOVENSKÉ POCOČE

40

LOKALIT NA SLOVENSKU

14

S TOLIKA LIDMI JSME PRACOVALI

1100

Sociální pomoc

Řešení extrémní chudoby, dlouhodobé nezaměstnanosti, nízké úrovně vzdělání a dalších problémů, souvisejících s životem v prostředí sociálního vyloučení, se na Slovensku věnujeme od roku 2004.

Svou činnost soustředíme především do komunitních center na východě země, ve kterých poskytujeme komplexní sociální služby v romských osadách. Naším cílem je pomoci nalézt cesty, které nastartují životy zdejších lidí pozitivním směrem.

PRACOVNÍ PORADENSTVÍ

V roce 2013 využilo této služby **200** lidí. Jejím cílem je usnadnit nezaměstnaným mladým lidem vstup na pracovní trh. Celkem **43** lidem jsme pomohli zaměstnání najít – ať už na Slovensku, nebo v zahraničí.

NÍZKOPRAHOVÉ KLUBY

Kluby nabízejí dětem a mládeži smysluplné trávení volného času. Fungují na denní bázi, jejich program se skládá z nejrůznějších vzdělávacích, uměleckých a sportovních činností. V roce 2013 prošlo jejich branami na **650** dětí.

PROGRAM BYDLENÍ

Cílem tohoto programu je hledat řešení legálního a bezpečného bydlení, které si mohou obyvatelé vyloučených lokalit zabezpečit v co největší míře sami. Kromě samotných rodin na projektech spolupracují odborníci z řad architektů, ekonomů a právníků.

VZDĚLÁVÁNÍ

Celkově jsme pracovali s **250** dětmi. Pomocí doučování se snažíme zlepšit jejich školní výsledky. Pracujeme s nimi buď ve skupinách, nebo jednotlivě. V druhém případě nám s výukou v rámci programu „DoT = individuální doučování a tutoring“ pomáhají dobrovolníci z řad vysokoškolských studentů. Součástí vzdělávacích aktivit je i kariéerní poradenství a individuální stipendijní program, kterým v roce 2013 prošlo **18** dětí.

KOMUNITNÍ AKTIVITY

V rámci této činnosti se zaměřujeme především na podporu soužití Romů s majoritou. Pomocí společných aktivit se snažíme propojovat oba světy a přispět tak k lepšímu vzájemnému porozumění.

PORADENSTVÍ OBCÍM

Kromě přímé práce v terénu se snažíme zlepšit životní úroveň lidí účastí na vytváření inkluzivních programů a lokálních politik. Naším cílem je vytvořit místní síť služeb, aktivit a opatření, která efektivním způsobem pomůže potřebným lidem.

3
rodiny

se v roce 2013 nastěhovaly do nových domů, které byly postaveny v rámci tohoto projektu.

V roce 2014 pak očekáváme, že novou střechu nad hlavou najde v dalších **4** stavebách více než **25** lidí.

Podpora lidských práv

Oblasti lidských práv se na Slovensku věnujeme zhruba tři roky.

Kromě osvětové činnosti se věnujeme tématu obchodování s lidmi.

VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci vzdělávání jsme se zaměřili na neformální propojování mládeže ze sociálně vyloučených romských lokalit a majority. Zorganizovali jsme **8** tréninkových diskuzí na téma občanský aktivismus, prevence, řešení konfliktů, diskriminace apod. V projektech „Mezietnický dialog – příležitost je v rozmanitosti“ a „Právo na práva“ jsme je motivovali k aktivní účasti na dění v jejich vlastní komunitě.

OBCHODOVÁNÍ S LIDMI

V této oblasti se věnujeme především výzkumné činnosti. Zaměřujeme se na nejzranitelnější skupiny obyvatelstva, a to především na obyvatele romských osad a migranty. Na základě získaných poznatků jsme Ministerstvu vnitra SR poskytli vhodné návrhy na prevenci v boji proti obchodování s lidmi. Ve spolupráci s ministerstvem jsme uskutečnili **6** workshopů, od května **2013** jsme součástí Platformy občanské společnosti EU pro boj proti obchodování s lidmi.

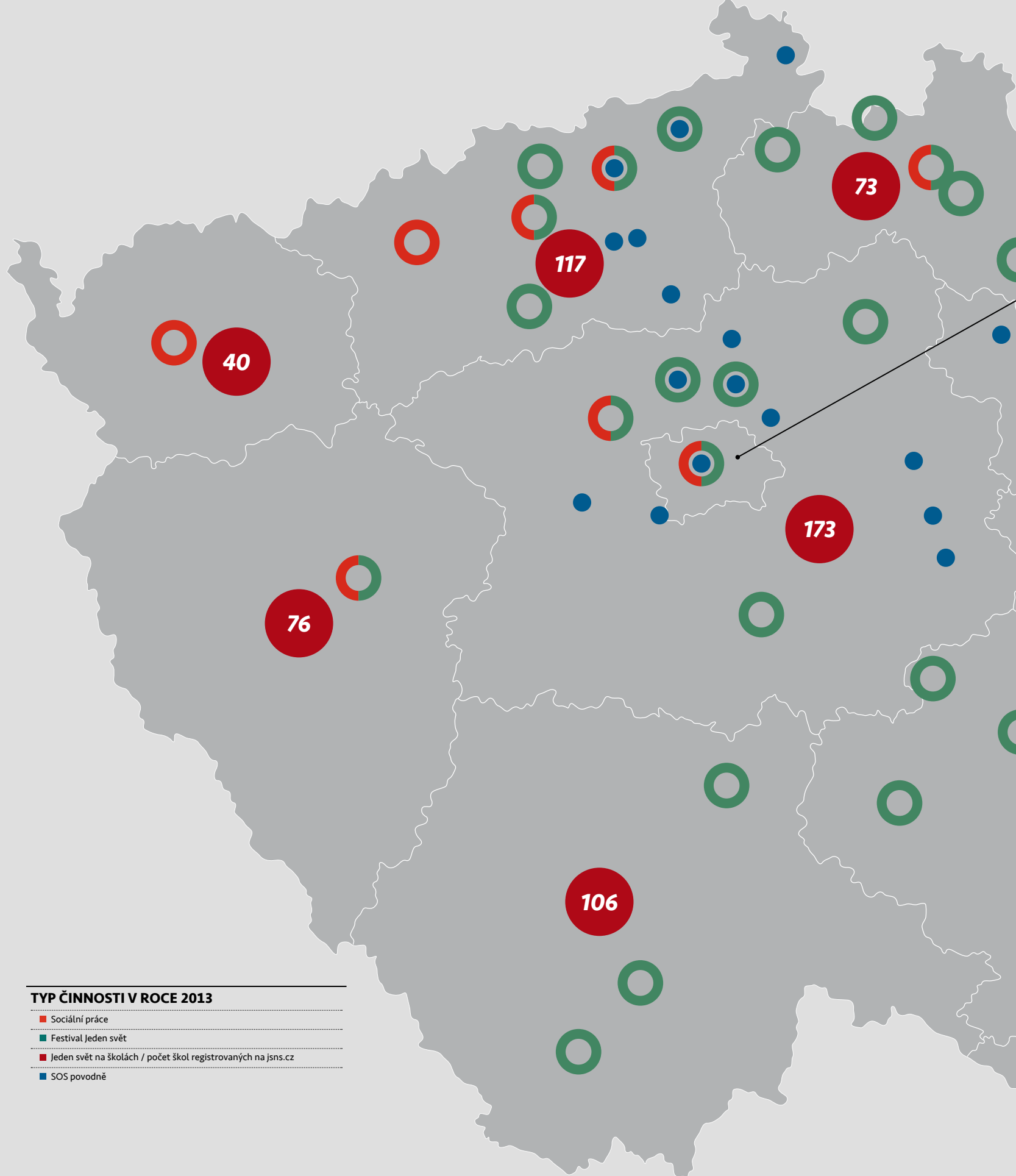
SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU

V této oblasti se věnujeme především boji proti extremismu a rasismu, sociální inkluzi, podpoře práv menšin a ochraně lidských práv.

Humanitární a rozvojová pomoc

Jejím hlavním smyslem je zabezpečení základních lidských potřeb, podpora vzdělávání, zdravotnictví apod. Podílíme se na projektu „Skutečný dárek“ (v roce 2013 jsme podpořili projekty v Etiopii).

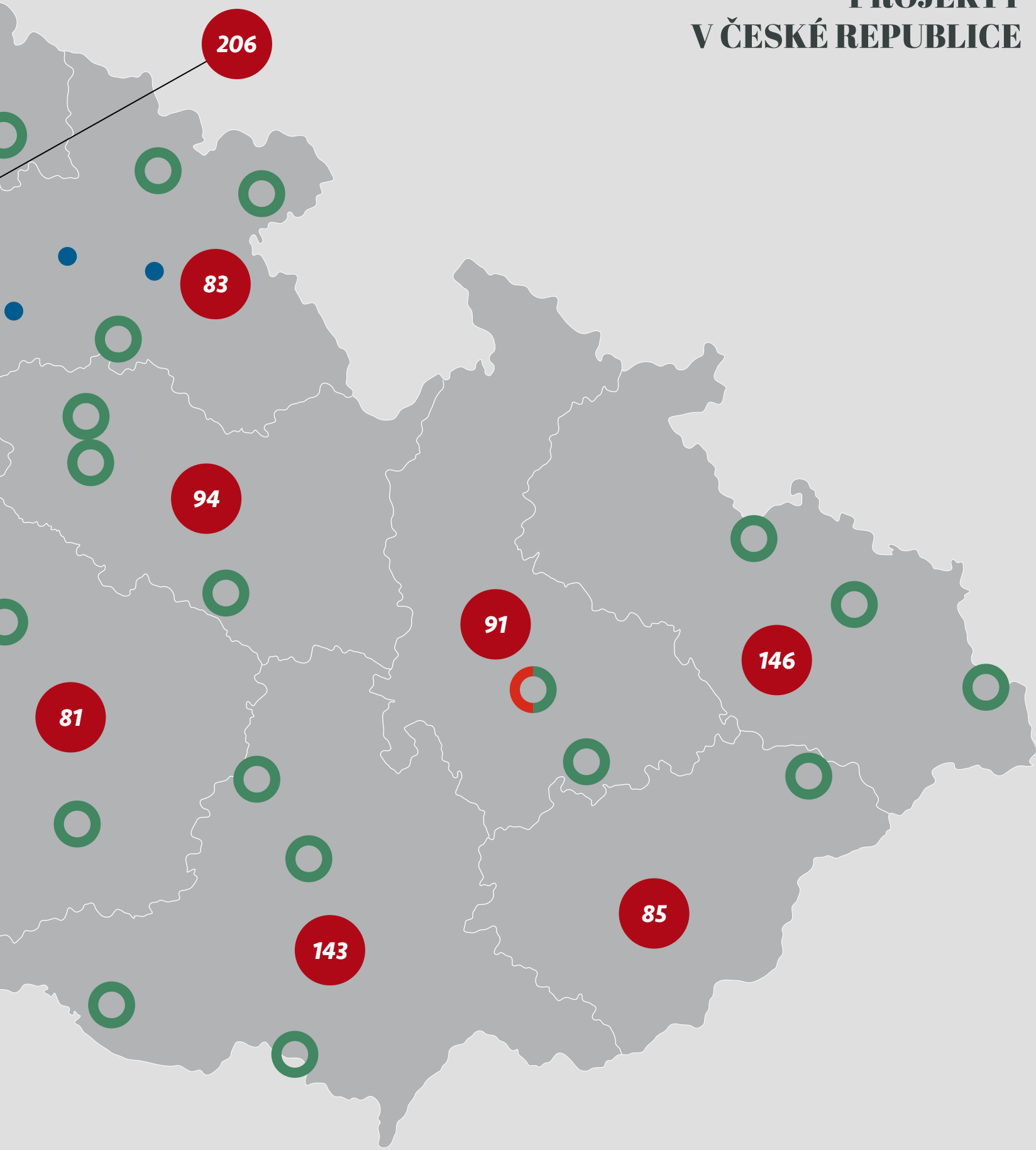
Jsme členy platformy RISK, která propojuje neziskové organizace pomáhající při povodních a jiných živelních katastrofách.



TYP ČINNOSTI V ROCE 2013

- Sociální práce
- Festival Jeden svět
- Jeden svět na školách / počet škol registrovaných na jsns.cz
- SOS povodně

PROJEKTY V ČESKÉ REPUBLICE





REAGUJEME NA MEZERY VE VZDĚLÁVACÍM SYSTÉMU

V následující kapitole vás seznámíme se vzdělávacími projekty, které prostupují čím dál více našich aktivit u nás i v zahraničí. Začalo to humanitární pomocí ve válkou stíženém Balkáně, kdy bylo krom humanitárních dodávek potřeba zajistit pokračování vzdělávání dětí v uprchlických táborech a obležených městech. Na přelomu tisíciletí se pak začalo se systémovou podporou interkulturního vzdělávání a zprvu nadšeneckým objížděním škol s projekcemi dokumentárních filmů, z čehož později vznikly vzdělávací programy Varianty a Jeden svět na školách. Dnes se v Člověku v tísní vzděláváním zabývá několik týmů profesionálů, kteří na zahraničních misích i v České republice školí budoucí i stávající pedagogy, připravují pro ně metodické materiály nebo se podílejí na tvorbě školních kurikul.

Co se nezměnilo, je základní motiv, s nímž jsme od počátku reagovali na mezery vzdělávacího systému, ať už to byla neznalost života menšin u nás i vzdálených kultur ve světě a snaha o překlenutí nedorozumění mezi nimi a většinovou společností, nevyužitý potenciál dokumentárních filmů ve výuce, nebo potřeba poskytnout nejmladší generaci bázi pro orientaci v aktuálních globálních problémech i soudobých dějinách. Všechna zmíněná témata dostala na jaře 2013 společný prostor na novém vzdělávacím portále jsns.cz.

DO ŠKOL PŘINÁŠÍME FILMY A MODERNÍ TECHNOLOGICKÉ TRENDY

Stejně tak jako školy musejí reagovat na vývoj ve společnosti a na vývoj v oblasti digitálních technologií, rozhodli jsme se také my pro jedinečnou inovaci, která podpoří modernizaci českého školského prostředí a vzdělávacího systému, usnadní práci pedagogům a bude atraktivní pro dospívající generaci. Spustili jsme audiovizuální vzdělávací portál jsns.cz.

Uživatelé portálu – učitelé i žáci – mají veškeré výukové materiály Jednoho světa na školách k dispozici online a mohou s nimi pohodlně pracovat při přípravách na hodiny anebo v hodinách samotných.

Dokumenty si z webu použijí také středoškoláci ve filmových klubech, které si pod naši záštitou rovněž sami vedou. Pedagogům portál významně šetří čas. Najdou na něm hotové výukové balíčky, tzv. audiovizuální lekce, které vždy obsahují dokumentární film, zpracované aktivity do hodin a další doprovodné a informační materiály. Systém rozšířeného vyhledávání jim pomáhá s výběrem vhodné lekce podle tématu, délky filmu nebo věku žáků.

O zájmu pedagogů svědčí i počet registrovaných základních i středních škol, kterých bylo na konci roku 1400. Na portál zařazujeme kvalitní a pro vzdělávací účely ověřené filmy, které jsou výběrem toho nejlepšího ze světové a domácí dokumentární tvorby zaměřené na lidská práva, rozvojová témata, sociální problematiku, životní prostředí nebo na moderní československé dějiny.

PODPORUJEME SPOLEČNĚ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ

Dalším stále palčivěji pocítovaným tématem je česká praxe segregujícího školství, které od útlého dětství nepřírozně sortuje společnost a vyčleňuje děti do speciálních kategorií, na což upozornil Evropský soud pro lidská práva i český ombudsman. Pokračující segregace, kdy jsou na základě pochybných diagnostických metod na základní školy praktické, dříve zvláštní, masově zařazovány děti se sociokulturním hendikepem, je příslovečnou žábou na prameni – ztěžuje jejich začlenění do společnosti a téměř na nulu snižuje jejich možnost získat v dospělém věku běžnou práci. Všechny vzdělávací aktivity Člověka v tísní se proto snaží začlenit inkluzivní přístup, který se dlouhodobě prosazuje v západních a zvláště skandinávských zemích, ve kterých školství dosahuje v rámci mezinárodních srovnání nejlepších výsledků.

V pobočkách Člověka v tísní provozujeme předškolní kluby, které pomáhají srovnat hendikepy dětí ještě před jejich nástupem do školy, starší pak doučujeme a podporujeme rovněž jejich rodiče

v aktivním přístupu, abychom jejich potomky udrželi na běžných základních školách a oni pak mohli nastoupit do středních škol a učilišť. Bez systémových změn jde ale stále o provizorní řešení. Školíme proto budoucí i stávající pedagogy a spolupracujeme s experty z ministerstva školství, univerzit, psychologicko-pedagogických poraden, nevládních organizací a společně se snažíme dosáhnout potřebné změny, která dětem umožní zatím nesamozřejmou věc – společné vzdělávání na běžných školách.

ŠKOLY MAJÍ BÝT SVĚTOVÉ

Zkušenosti našich pracovníků ze setkávání s odlišnými kulturami a potřeba jim rozumět a hledat možnosti jejich soužití pak vedly k prosazování globálního rozvojového vzdělání, které pomáhá orientaci v tématech, jakými jsou lidská práva, chudoba, klimatické změny či dopady nedávné finanční a ekonomické krize. Jejich znalost a pochopení dnes představují nezbytnou výbavu, bez níž se mladý člověk těžko orientuje v současném propojeném světě.

Vedle pořádání soutěží či podpory studentských klubů pro žáky a nabídky audiovizuálních lekcí či školení pro učitele vydáváme odborné publikace, pořádáme konference a jsme partnery akademických pracovišť a dalších vzdělávacích organizací v ČR. Školám, kde se globální témata spolu se studenty snaží řešit na lokální úrovni a školy splní několik náročných kritérií definovaných mezinárodním projektem, jsme začali udělovat certifikát Světová škola. Ke konci roku 2013 se jím už pyšnilo 30 škol.

Snaha seznamovat významné tvůrce veřejného mínění s tématy, s nimiž se setkáváme, se promítá i do pořádání workshopů, mediálního vzdělávání pro novináře, poskytování informací nebo do vytvoření skupiny složené z migrantů žijících v Česku, kteří fungují jako novinářský zdroj a spolu s Českým rozhlasem vytvářeli i svůj vlastní pořad.

10

vydaných publikací

58

seminářů

83

audiovizuálních lekcí
na jsns.cz

783

proškolených
budoucích pedagogů

2991

zapojených učitelů

3 031

spolupracujících škol
(včetně studentských
aktivit)



Důležitou úlohu při naší práci hraje motivace. A co je tím nejlepším motivačním prvkem? Radost z úspěchu.

INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

KAŽDÉ DÍTĚ MÁ MÍT MOŽNOST CHODIT DO ŠKOLKY

Pokud chceme, aby z našich škol vycházeli lidé, kteří jsou schopni se prosadit v běžném životě, musíme začít již od předškolní přípravy. Právě ta hraje při nastartování procesu učení nezastupitelnou roli. Bohužel se v ČR kvalitního předškolního vzdělání nedostává všem dětem stejně, nejvíce ho pak postrádají právě ty, které ho potřebují nejvíce.

V projektu „Pojďte do školky!“, který jsme v roce 2013 spustili s dalšími osmi partnerskými organizacemi, jsme se na tuto oblast vzdělávání zaměřili. Kromě učení dětí ve věku tří až šesti let, které kvůli svému hendikepu nechodí do běžných mateřských škol, se soustředíme především na pedagogy.

Těm nabízíme řadu bezplatných vzdělávacích kurzů. Poslední cílovou skupinou, na kterou se snažíme působit, jsou potom politici a úředníci, kteří mají oblast vzdělávání na starosti.

DĚTI NEJVÍCE MOTIVUJE RADOST Z ÚSPĚCHU

Tento rozsáhlý projekt vychází z myšlenek a postupů, které již několik let uplatňujeme v našich předškolních klubech. Pilotní klub jsme otevřeli v roce 2005 v Bílině, v roce 2013 pak jejich počet dosáhl dvanácti. S dětmi zde pracujeme individuálně, výuka probíhá podle rámcového vzdělávacího programu. Děti zde získají potřebný soubor znalostí

a kompetencí, které odpovídají předškolnímu věku, rozvíjejí zde své nadání a vzdělávací potenciál.

„Důležitou úlohu při naší práci hraje především motivace dětí. Ze své praxe mohou potvrdit, že tím nejlepším motivačním prostředkem je obyčejná radost z úspěchu. Musíme si uvědomit, že mnohé z těchto dětí nic takového v dosavadním životě nezažilo. Dokonce jsem zažila, že se děti z radosti z toho, jak se jim práce daří, začaly navzájem objímat. To jsem za svoji kariéru viděla poprvé a musím říct, že to pro mě byl opravdu velmi silný zážitek,“ vysvětluje Karolína Ranglová, metodička předškolních klubů a lektorka, která stála u zrodu celého projektu.

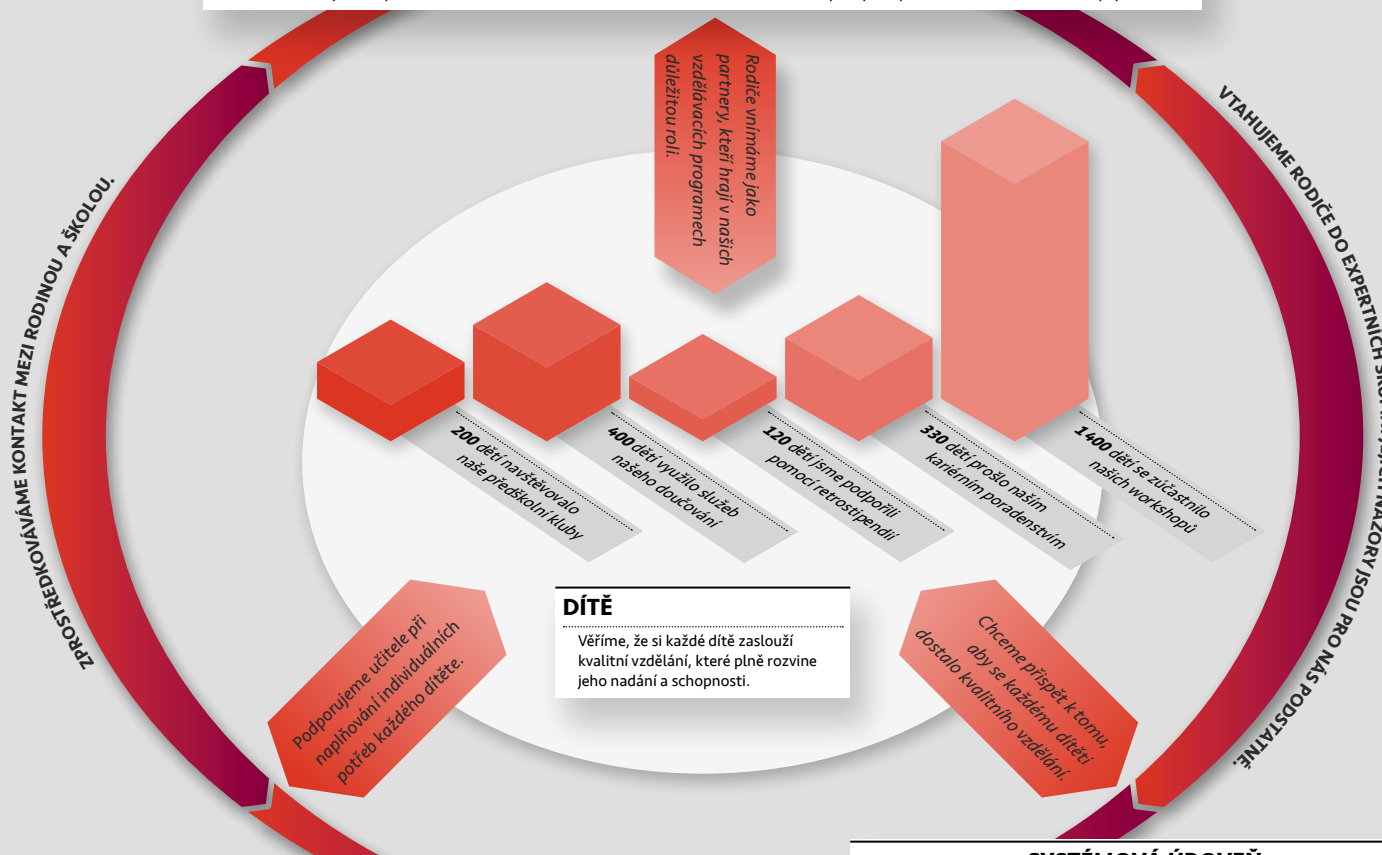
2600 dětí

využilo v roce 2013 našich vzdělávacích služeb. Mnoha z nich se bohužel v běžných školách a školách nedostává adekvátní podpory, což vede k tomu, že tyto děti zbytečně vypadávají z hlavního vzdělávacího proudu. Tomu se snažíme zabránit. Chceme, aby se kvalitního vzdělání dostalo každému dítěti, a to bez výjimky. Snažíme se proto maximálně podporovat nejen děti a jejich rodiče, ale i učitele a školy, kterým nabízíme široké spektrum vzdělávacích kurzů a workshopů. V rámci komunikace se zřizovateli škol, Ministerstvem školství i při práci v nejrůznějších expertních skupinách se snažíme aktivně ovlivňovat i systémovou úroveň.

RODIČE

Rodiče tvoří nedílnou součást všech našich vzdělávacích aktivit.

- S rodiči spolupracujeme v rámci našich klubů matek, podílí se na činnostech předškolních klubů, jejich účast vyžadujeme i při doučování.
- Podporujeme je v aktivním přístupu ke vzdělání jejich dětí.
- V roce 2013 jsme uspořádali semináře na téma Komunikace mezi rodinou a školou a vydali jsme publikaci *Rodiče – nečekání spojení*.



UČITELÉ A ŠKOLY

Školám a učitelům nabízíme unikátní kurzy a metodiky, ve kterých je např. seznamujeme se způsoby výuky, které se osvědčily v zahraničí.

- V roce 2013 jsme uspořádali **23** vzdělávacích workshopů a seminářů.
- Vydali jsme dvě metodiky. První popisuje norskou vzdělávací metodu Grunntaget, druhá se jmenuje „Mají na to“ a dává konkrétní návody, jak podpořit sociálně znevýhodněné děti na ZŠ.
- Prvních **14** učitelů jsme proškolili ve vzdělávací metodě *Persona dolls*.

PROSAZUJEME PRINCIPY ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ

A INTERKULTURNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ DO ČESKÝCH ŠKOL.

PROVOZUJEME PŘEDŠKOLNÍCH KLUBŮ

12

DOBROVOLNÍKŮ POMÁHÁ S DOUČOVÁNÍM A PŘÍPRAVOU DO ŠKOLY

320

NOVÝCH KURZŮ AKREDITOVANÝCH MINISTERSTVEM ŠKOLSTVÍ

22

PEDAGOGŮ A VZDĚLÁVACÍCH PRACOVNÍKŮ SE V ROCE 2013 ZÚČASTNILO NAŠICH WORKSHOPŮ, SEMINÁŘŮ A DEBAT

500



Učíme se světově: hudební výchova trochu jinak v podání žáků Školy Kavčí hory a německých studentů.

GLOBÁLNÍ ROZVOJOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

I ČESKÁ ŠKOLA SE MŮŽE STÁT SVĚTOVOU

Jak se pozná světová škola? Je to ta, která učí své žáky diskutovat o globálních tématech, zároveň si všimnout lokálních problémů a hledat, jak přispět k jejich řešení.

KAŽDÝ ROK PŘIBÝVAJÍ NOVÉ ŠKOLY

Loni se zapojila Škola Kavčí hory z Prahy 4, která pod jednou střechou vzdělává předškoláky současně se žáky základní i střední školy. Školní tým se rozhodl upozornit na základní práva dětí. „Chtěli jsme téma, které bude pozitivní a dobře uchopitelné pro všechny žáky školy. Vsadili jsme na naše nejstarší, kteří se již za děti neradi označují, a nechali jsme je samostatně pracovat s mladšími

spolužáky,“ říká koordinátorka projektu Kateřina Měšťánková.

Diskutovalo se o dětské práci, dětských vojácích, o nemožnosti dětí v některých zemích chodit do školy, o týrání rodiči nebo o rychlém odebrání dětí z problémových rodin do ústavní péče. „Projekt mě doslova nakopl a v budoucnu bych určitě chtěla pracovat v organizaci, která se zabývá ochranou dětí,“ říká studentka Sára Kaukušová o své zkušenosti ze stáže v Nadaci Naše dítě.

Naším cílem je zapojit do aktivit kromě žáků i rodiče, místní komunitu a širší veřejnost. Během školního roku se žáci tématu věnovali ve výuce

a vyvrcholením byla místní akce, na níž např. studenti prezentovali fiktivní Úřad právní ochrany dětí, za jehož neexistenci je ČR dlouhodobě kritizována Výborem OSN pro dětská práva. Žáci proto vytvořili i virtuální webové stránky Úřadu www.ksidlisti.cz/svetovaskola.

„Projekt byl výbornou příležitostí získat nové znalosti a dovednosti. Kdy jindy si člověk stoupne před celou školou s mikrofonom v ruce?“ pochvaluje si studentka Dominika Rybářová. Certifikát Světová škola uděluje vzdělávací program Varianty společnosti Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s nevládními organizacemi ADRA, ARPOK a MKC Praha.

GLOBALNÍ ROZVOJOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

„BUĎTE ZMĚNOU, KTEROU CHCETE VE SVĚTĚ VIDĚT.“ MAHÁTMA GÁNDHÍ

Chtěli bychom, aby čeští učitelé uměli dobře pracovat s aktuálními celosvětovými tématy.

ODBORNÁ VEŘEJNOST

Kulatý stůl *Jak podpořit globální rozvojové vzdělávání v ČR?* – 20 klíčových aktérů z ministerstev, neziskových organizací, škol, úřadů apod.

Spolupráce s dalšími vzdělávacími organizacemi (*Kritické myšlení, Eduin, ARPOK, ADRA, MKC Praha, Centrum environmentální výchovy a etiky SEVER, NaŽemí, British Council*)

Bulletiny *Varianty*
na téma *lidská práva a hodnocení ve škole* **1 600** odběratelů

Konference *Výuka o lidských právech neboli*

LAICKÁ VEŘEJNOST

Máte právo vědět – filmové projekce s debátami **32** akcí

Aktualizované informace a materiály na

- www.varianty.cz
- www.activecitizens.cz
- www.facebook.com/VariantyCZ
- www.ptac.cz

VEŘEJNOST

STUDENTI PEDAGOGICKÝCH OBORŮ

Semináře *Jak využívat audiovizuální materiály* ve výuce absolvovalo **449** studentů

Náš společný svět – blended learningový kurz o tom, jak začleňovat globální témata do výuky, absolvovalo **29** studentů

PEDAGOGOVÉ

Analýza začleňování GRV do studijních programů pedagogických oborů

Studijní cesta do Velké Británie a zahraniční stáže

Sdílení britských a rakouských příkladů dobré praxe

Příprava nových kurzů GRV

Dlouhodobá partnerství s **5** akademickými pracovišti zapojenými do projektu *Za změnou je učitel!* (*PedF UK, JČU – katedra společenských věd a geografie, PFF UK, PFF UJEP*)

Publikace *Globální dimenze ve výuce*

VYSOKÉ ŠKOLY

KVALITNĚ PŘIPRAVENÝ UČITEL UMÍ KOMPETENTNĚ PRACOVAT S GLOBÁLNÍMI (CELOSVĚTOVÝMI) TÉMATY.

ŽÁCI ZŠ A SŠ

Výtvarná soutěž *Jeden svět dětem*
pro děti do 13 let **350** soutěžících

3. ročník komiksově soutěže *Bohouš a Dáša mění svět. Nebud' Guma a zapoj se taky!* na téma aktivní občanství **309** soutěžících

Studentské filmové kluby
Jednoho světa na školách (pouze pro SŠ) **52** klubů

UČITELÉ ZŠ A SŠ

Audiovizuální lekce na vzdělávacím portálu jsns.cz **6** nových lekcí

Tematické semináře
Na tržišti světa ekonomická globalizace
Být a nebýt bit lidská práva **36** účastníků

Učitelské lázně aneb Rozhlédni se
letní škola pro pedagogy o krajně vnější a vnitřní **23** účastníků

Blended learningové kurzy *klimatické změny, lidská práva* **17** účastníků

Pravidelně zpravodaje *Světová škola a Active citizens* **4x** ročně

Hodnotící aktivity pro zjišťování postojů žáků
23 pilotovaných aktivit a **3** workshopy

Školy zapojené do projektového dne *Naše posvácení* **172** škol
www.respektneboli.eu lekce a materiály o lidských právech

Dlouhodobá partnerství a asistence školám v začleňování průřezových témat

ZÁKLADNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLY

ŽÁCI A STUDENTI BUDOU PŘIPRAVENI NA REÁLNÝ ŽIVOT A VÝZVY GLOBALIZOVANÉHO SVĚTA.

SVĚTOVÝCH ŠKOL, V NICHŽ JSOU
TÉMATA GRV SOUČÁSTÍ ŽIVOTA
ŠKOLY

30

PROJEKČÍ STUDENTSKÝCH
FILMOVÝCH KLUBŮ JEDNOHO
SVĚTA NA ŠKOLÁCH

130

VYŠKOLENÝCH PEDAGOGŮ
A BUDOUCÍCH PEDAGOGŮ

650

ÚČASTNÍKŮ MÁTE PRÁVO VĚDĚT –
PROJEKCE S DEBATOU

1302



Mladí lidé uctili minutou ticha památku obětí komunistického režimu na Tylově náměstí v Praze.

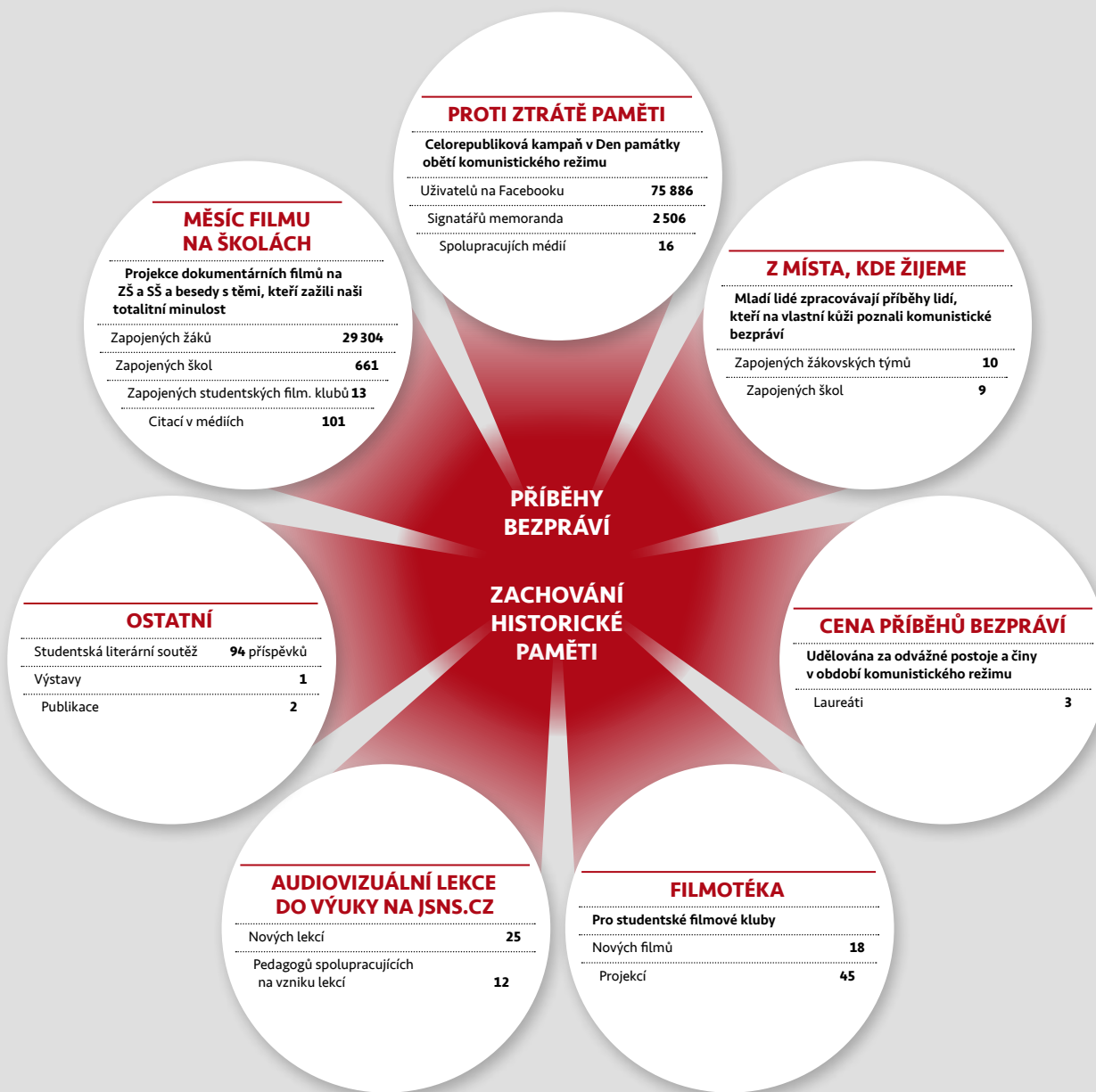
MODERNÍ ČESKOSLOVENSKÉ DĚJINY

JSME PROTI ZTRÁTĚ PAMĚTI

V Den památky obětí komunistického režimu – 27. června – jsme připravili celorepublikovou kampaň Proti ztrátě paměti. Jejím cílem bylo upozornit na sílící tendence české společnosti vnímat stále smířlivěji vlastní minulost a zapomínat na zločinnou podstatu komunistické ideologie. Zároveň jsme vzdali poctu obětem komunistického režimu a těm, kteří mu aktivně vzdorovali. Do kampaně se kromě veřejnosti zapojily školy, firmy, média a mnoho známých osobností. „Komunistická strana uměla spoustu báječných věcí. Třeba vás vyhodit ze školy kvůli nápisu na triku. Nebo vám uměla přepsat učebnice. Uměla vám zakázat vrátit se

domů nebo dělat, co vás baví (...) Uměla vás připravit o důstojnost, o čest, o rozum. Uměla vám umučit tátu, že s ní nesouhlasil. Komunistická strana, vlastně docela malá parta lidí, kteří vidí svět takový, jaký není, uměla dělat lidem ze života peklo. Bojím se, že všechny tyhle báječné věci stále umí,“ přihlásil se k Memorandu kampaň zpěvák Dan Bárta, jehož příspěvek zhlédlo na Facebooku 38 624 lidí. K Memorandu, shrnujícímu základní myšlenky kampaně, se připojovala svým podpisem a prohlášením také veřejnost na webu www.protiztratepameti.cz. Ke streamování jsme zpřístupnili dva dokumentární filmy: Maryškovu

Ztrátu paměti a České děti Karla Strachoty. Vydali jsme Brožuru o komunistických časech, která reagovala na rozšířené teze o minulém režimu (např. o sociální spravedlnosti, práci pro všechny). V posledním červnovém týdnu se po celé republice konala řada akcí: filmové projekce, besedy s pamětníky, divadelní představení, přednášky. Největší akcí bylo Tržiště paměti na Tylově náměstí v Praze, kam 27. června dorazilo na 700 studentů po projekci filmu v Národním divadle. Na místě sdíleli pamětníci komunistického bezpráví za účasti známých osobností své vzpomínky a zkušenosti s mladými lidmi a kolemjdoucími.



PROJEKCI FILMU O ZLÉM SNU – NEJÚSPĚŠNĚJŠÍHO DOKUMENTU PROMÍTANÉHO VE VÝUCE

258

ŠKOL ZAPOJENÝCH DO PROJEKTU PŘÍBĚHY BEZPRÁVÍ

1900

DIVÁKŮ MĚSÍCE FILMU NA ŠKOLÁCH

29 304



Ve městě Gisenyi se novináři ze zemí V4 setkali s akrobatickou skupinou, která pomáhá dětem ulice.

MEDIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

NOVINÁŘI SBÍRALI PŘÍBĚHY VE RWANDĚ

Dlouhodobě spolupracujeme s novináři a chceme, aby média více a kvalitněji informovala o rozvojové spolupráci a globálních problémech. Redakce ale nemají dostatečné finanční zdroje a kontakty, proto žurnalisté nemají téměř možnost dostat se do zemí globálního Jihu. Zejména Afrika je mediálně opomíjený region, který je často zobrazován velmi stereotypně. Rozhodli jsme se proto, že novináři z České republiky, Maďarska, Slovenska a Polska vezmeme v rámci projektu V4Aid, financovaného z Evropské unie, do subsaharské Afriky, aby měli možnost psát autentické reportáže přímo z místa.

Nakonec jsme vybrali Rwandu, která sice není prioritní zemí české zahraniční rozvojové spolupráce, nicméně neziskové organizace ze zemí Visegrádské čtyřky zde pracují. Zároveň je příkladem africké země, která se i přes bolestivou minulost úspěšně rozvíjí a využívá finance ze zahraničí efektivně. V roce 2014 si navíc připomíná 20 let od konce genocidy.

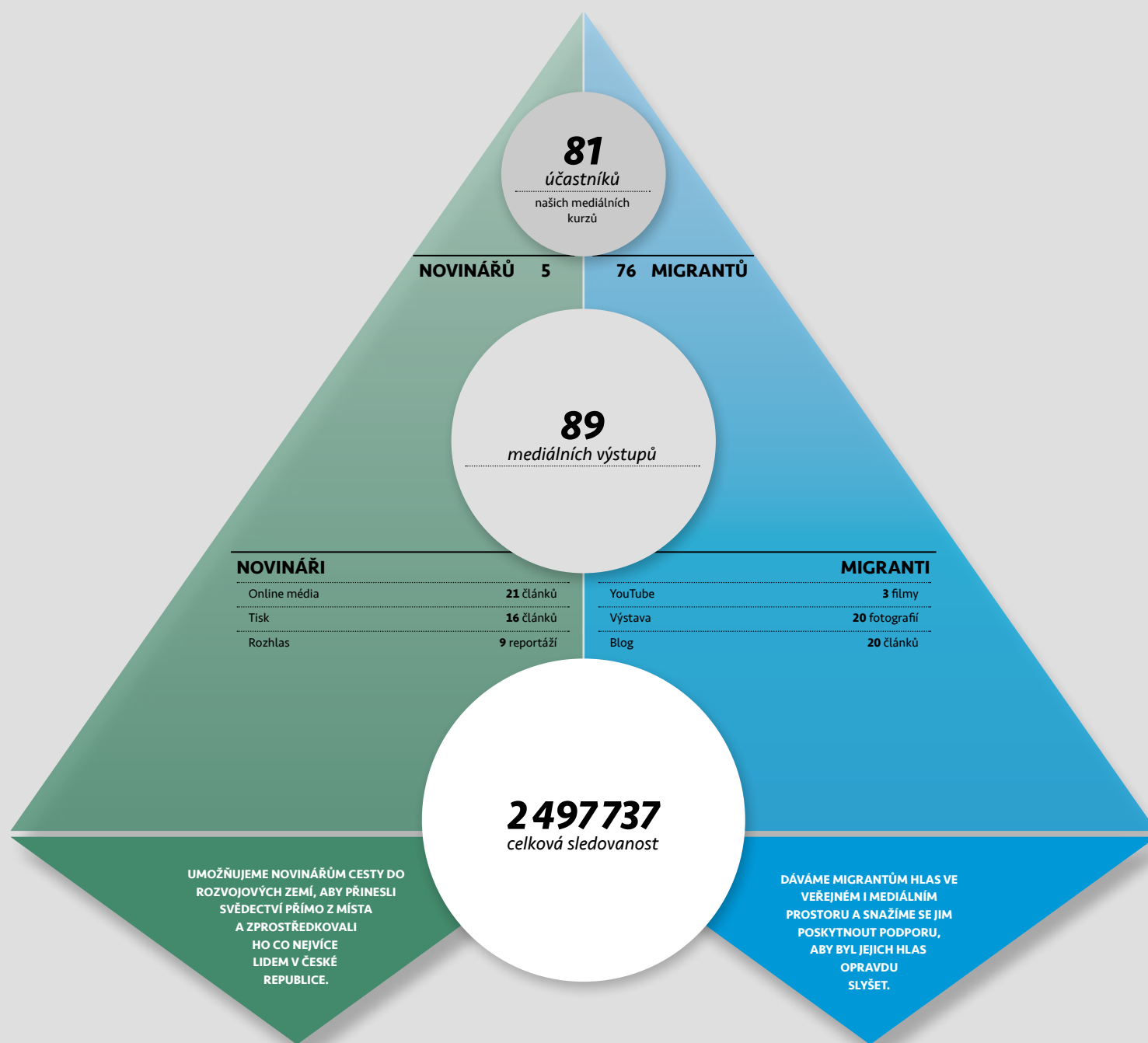
Ve Rwandě skupina 8 absolventů, 4 výherců našeho e-learningového kurzu Reporting & Writing about Development in the World a 2 koordinátorek strávila dva týdny. Navštívili ve dvou skupinách více než třicet míst a projektů. Vedle oční kliniky podporované z Česka se seznámili například s projektem

KivuWatt, kdy vláda a soukromá společnost těží metan z jezera Kivu a přeměňují ho na elektřinu. Navštívili i čajové a kávové plantáže, „polskou“ školu pro slepé děti i „slovenskou“ kliniku v horách.

Díky tomu česká média přinášela pozitivní příběhy z Afriky, zobrazila Rwandu jako rozvíjející se zemi, která i přes řadu problémů jde cestou modernizace a ekonomického růstu. Podařilo se publikovat 10 výstupů v Českém rozhlasu, 5 v Lidových novinách, 1 v MF DNES, další v časopisech Lidé a Země, Koktejl atd. O Rwandě a rozvoji se jen v ČR dozvěděly statisíce lidí.

Více na stránkách www.rozvojovka.cz.

MEDIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ



ZEMĚ, ZE KTERÝCH POCHÁZEJÍ
NÁMI VÝŠKOLENÍ MIGRANTI

15

MEDIÁLNÍ DOVEDNOSTI, KTERÉ
JSME JE NAUČILI

5

ZEMĚ, KTERÉ NAVŠTÍVILI
NOVINÁŘI NA SVÝCH CESTÁCH

3

MÉDIÍ, VE KTERÝCH VYŠLY
MEDIÁLNÍ VÝSTUPY

6



PODPORUJEME ZÁJEM LIDÍ O DĚNÍ KOLEM NICH

Na několika následujících stránkách vás seznámíme s prací, která se týká zejména domácí podpory občanské společnosti. Nutně se přitom musíme omezit jen na část naší činnosti, protože v širším smyslu je občanskou aktivitou vlastně celý Člověk v tísni a každé téma i pomoc vybrané skupině lidí má svoji informační či, chcete-li, osvětovou část, kterou burcujeme či informujeme veřejnost a získáváme pro ni další podporu. Některými projekty se pak snažíme podpořit samotný princip občanské společnosti a demokratického systému, který spočívá v aktivním zájmu lidí o věci kolem sebe i přesvědčení, že je možné svět měnit k lepšímu.

NAŠÍM CÍLEM JE AKTIVNÍ OBČAN

Asi nejviditelnějšími a možná i neúčinnějšími projekty na podporu vzdělané a informované občanské společnosti jsou studentské volby a festival Jeden svět. Do studentských voleb se před předčasnými parlamentními volbami v roce 2013 zapojilo 434 škol, tedy téměř třetina středoškolských zařízení v České republice, které pomocí modelových voleb a přidružených aktivit seznamují studenty s fungováním demokratického systému i základními politologickými pojmy. Už po konání prvních voleb v roce 2010 jsme si ověřili, že se u studentů, kteří prošli touto „občanskou přípravkou“ zvýšila jejich účast i ve skutečných volbách, a to o celých šest procent oproti studentům, kteří studentské volby neabsolvovali. Zároveň se u nich výrazně zvýšilo přesvědčení, že mohou ovlivnit celospolečenská témata.

Samotné studentské volby jsou ovšem jenom částí dalších aktivit, kterými na školách dlouhodobě

podporujeme mladé k aktivnějšímu zapojení do občanské společnosti. V projektech jako Kdo jiný?, jehož součástí jsou i zmíněné studentské volby, či Active citizens si týmy žáků a studentů na základních a středních školách organizují humanitární benefice, natáčejí dokumentární filmy, pomáhají seniorům, spolupracují se sluchově postiženými dětmi nebo se zapojují do územního plánování města a snaží se tak řešit aktuální problémy ve svém okolí nebo přispět k jeho informovanosti. Jen v roce 2013 se do obou projektů zapojili studenti a pedagogové z více než 40 škol v České republice.

FILMY A DEBATY, KTERÉ MĚNÍ SVĚT

Festivalu Jeden svět loni utěšeně stoupl počet návštěvníků, které se snažíme lákat novými a atraktivními tématy i uvolněnou atmosférou, která do festivalových kin přilákala 117 tisíc diváků. Větší část z nich přitom tvoří návštěvníci z regionálních festivalů konaných po celé ČR a zvláště pak žáci a studenti, kteří navštěvují projekce pro školy.

Především na regiony se zaměřuje také festivalový projekt Promítej i ty!, který zájemcům nabízí divácky úspěšné festivalové tituly k promítání zdarma. Od jeho vzniku v roce 2010 se do něj zapojilo přes 1300 dobrovolných promítačů a promítaček, kteří uspořádali téměř 6 000 projekcí pro více než 60 tisíc diváků a diváček na nejrůznějších místech – v obývacích, kostelech, školách, na zahradách, v knihovnách či univerzitních klubech.

Ve školách po celé ČR také ve svém volném čase promítají aktivní středoškoláci, kteří si mohou založit filmový klub Jednoho světa na školách. Snímky

si vybírají z nabídky dokumentárních filmů na jsns.cz a k projekcím sami organizují další doprovodné aktivity, jako jsou besedy s hosty, výstavy, filmové noci nebo happeningy.

V Praze pak návštěvníky zveme na pravidelné projekce, debaty, výstavy a různá setkání k aktuálním tématům do Galerie Langhans – Centra Člověka v tísni nedaleko Václavského náměstí, kde během dne nabízíme i příjemné místo k posezení u kávy.

MĚNÍME PRAXI NEETICKÉHO VYMÁHÁNÍ DLUHŮ

Zvláštní pozornost věnujeme dlouhodobé osvětě a snaze o změnu v tématu vymáhání dluhů. Z něho si některé zájmové skupiny vytvořily v Evropě unikátní a velmi výnosný systém, který z malého, několikastovkového dluhu vytvoří navýšením o odměny advokátů a exekutorů dluh několikatisícový. Právě zde spatřujeme v mnoha případech kořeny propadu do dluhové pastí, do které se nechytají jen sociálně slabí, ale stále více i příslušníci střední třídy.

Během několika let se nám díky vytrvalé medializaci a dlouhodobému vyjednávání podařilo také změnit podmínky, za kterých největší české nebankovní společnosti nabízejí své produkty. V roce 2013 tak již všechny sledované společnosti vypustily ze svých smluv tzv. rozhodčí doložku, která zbavovala dlužníka možnosti spravedlivého posouzení případného sporu. Společnosti si také přestaly najímat na vymáhání bagatelních dluhů externí advokáty, což celkový dluh prodražovalo o jejich odměny, a přestaly využívat vyšší úroky z prodlžení, než stanovuje občanský zákoník.

52

studentských filmových klubů Jednoho světa na školách v ČR uspořádalo 130 projekcí

434

škol a 50 551 studentů se zapojilo do studentských voleb

9 183

čtenářů si přečetlo příspěvky na blogu Fóra migrantů

45 000

fanoušků sleduje facebookové profily Člověka v tísni

61 000

lidí a 192 restaurací, škol a školních jídelen se zapojilo do mezinárodní kampaně Food Right Now aneb Naše posvícení

399 000

lidí navštívilo webové stránky clovekvtsni.cz



Středoškoláci si na podzim vyzkoušeli volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

AKTIVNÍ OBČANSTVÍ

STUDENTSKÉ VOLBY NA TŘETINĚ STŘEDNÍCH ŠKOL

„Jako učitel musím ocenit, že díky studentským volbám se nám ve většině tříd podařilo otevřít diskuzi o současné politické scéně. V hodinách jsme mluvili o rozdílech mezi pravíci a levíci, o volebních programech politických seskupení, o důvodech předčasných voleb i o smyslu voleb vůbec,“ hovoří o přínosu projektu pro mladé lidi Filip Worm z Gymnázia Jeseník. Jeho škola se zapojila do studentských voleb na podzim 2013, kdy si žáci starší 15 let zkusili volit kandidáty do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ještě před reálnými předčasnými parlamentními volbami.

Primárním cílem studentských voleb je vzdělávací aspekt. Učitelé vyučující základy společenských věd

se s použitím našich materiálů věnují tématu voleb ve svých hodinách a studenti se tak zapojují do dialogu o správě věcí veřejných, který v nich podporuje smysl pro občanskou angažovanost a seznamuje je se základními demokratickými principy fungování právního státu a s volebním systémem.

ÚČAST PROVOLÍČŮ STOUPLA O 6 %
„Chceme přispívat k výchově demokraticky smýšlejících a zodpovědných mladých lidí, kteří budou aktivně participovat na občanské společnosti. Rovněž chceme zvýšit podíl prvovoličů při skutečných volbách. Výzkum z roku 2010 potvrdil, že jsme si stanovili reálné cíle: o 6 % stoupla

účast prvovoličů v řádných volbách z řad studentů, kteří se předtím zúčastnili voleb ve své škole,“ říká ředitel programu Jeden svět na školách Karel Strachota, iniciátor prvních studentských voleb.

V neposlední řadě seznamujeme veřejnost i politické strany s volebními preferencemi mladých lidí. Přitom platí, že řada studentů má již volební právo a půjde k volbám reálným. Proto by politici neměli výsledky studentských voleb ignorovat, ale naopak je brát jako výzvu.

AKTIVNÍ OBČANSTVÍ

HLAVNÍ TÉMATA, KTERÝM SE STUDENTI VĚNUJÍ

POMOC DO ZAHRANIČÍ

- sbírky
- benefiční koncerty

DOPRAVA

- bezpečné přechody
- problematika parkování
- cyklostezky ve městě

MODERNÍ ČESKOSLOVENSKÉ DĚJINY

- výstavy dobových fotografií
- autorské dokumentární filmy

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- úklid města
- recyklace odpadu

SENIORI

- kurzy
- kreativní dílny
- společná setkání
- čtení
- divadlo
- prohlídky města
- vzdělávací semináře

OŽIVENÍ KULTURNÍHO ŽIVOTA

- koncerty
- divadla
- výstavy
- soutěže pro děti

FAIR TRADE

- tržiče
- workshopy
- přednášky

DĚTSKÉ DOMOVY

- navazování neformálních vztahů
- volnočasové aktivity
- projektové dny
- charitativní akce

VĚREJNÝ PROSTOR

- komunitní plánování
- bezbariérové přístupy
- debaty o urbanistickém rozvoji

LIDÉ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

- pravidelné volnočasové aktivity
- kurzy

VZDĚLÁVACÍ A OSVĚTOVÉ AKCE A SEMINÁŘE

- zvyšování politické a finanční gramotnosti
- kampaň za etické chování v dopravních prostředcích
- historie místa
- gastronomické kurzy pro pěstounské rodiny
- zdravé stravování
- prevence závislosti

ACTIVE CITIZENS

Posilování komunitního rozměru školy a aktivního zapojení studentů do řešení problémů v jejich okolí

Studenti SŠ, gymnázií a SOU	více než 400
Zapojené školy (SŠ, gymnázia a SOU)	30
Týmových projektů	43

KDO JINÝ?

Studentské týmové projekty = společné projekty mladých lidí zaměřené na aktuální společenské téma či problém *

Zapojených žáků a studentů	více než 250
Týmových projektů	19
Základních a středních škol	13

TYP AKTIVIT DLE URČENÍ

- Pro školy
- Pro veřejnost

PROMÍTEJ I TY!

Půjčování kvalitních dokumentárních filmů lidem v ČR zdarma

Promítačů	609
Projekcí	1789

1250
nových studentů
a žáků

* Většina týmových projektů ve školním roce 2013/2014 byla realizována v rámci projektu Kdo jiný? ve Středočeském kraji, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

STUDENTSKÝCH TÝMOVÝCH
PROJEKTŮ KDO JINÝ?
DÁLE BĚŽÍ NA ZŠ A SŠ

150

ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE CELKEM
ZAPOJIL DO PROJEKTU
KDO JINÝ?

3 000

STUDENTŮ A STUDENTEK
ZAPOJENÝCH DO TÝMOVÝCH
PROJEKTŮ ACTIVE CITIZENS

450

DIVÁKŮ A DIVAČEK OD ZAHÁJENÍ
PROJEKTU V ROCE 2010
VIDĚLO PROJEKCE PROMÍTEJ I TY!

60 000



I celebrity se teď zajímají o práva migrantek, které (nejen) jim doma uklízí.

OSVĚTA

CHCETE CIZINKU NA ÚKLID? DODRŽUJTE JEJÍ PRÁVA

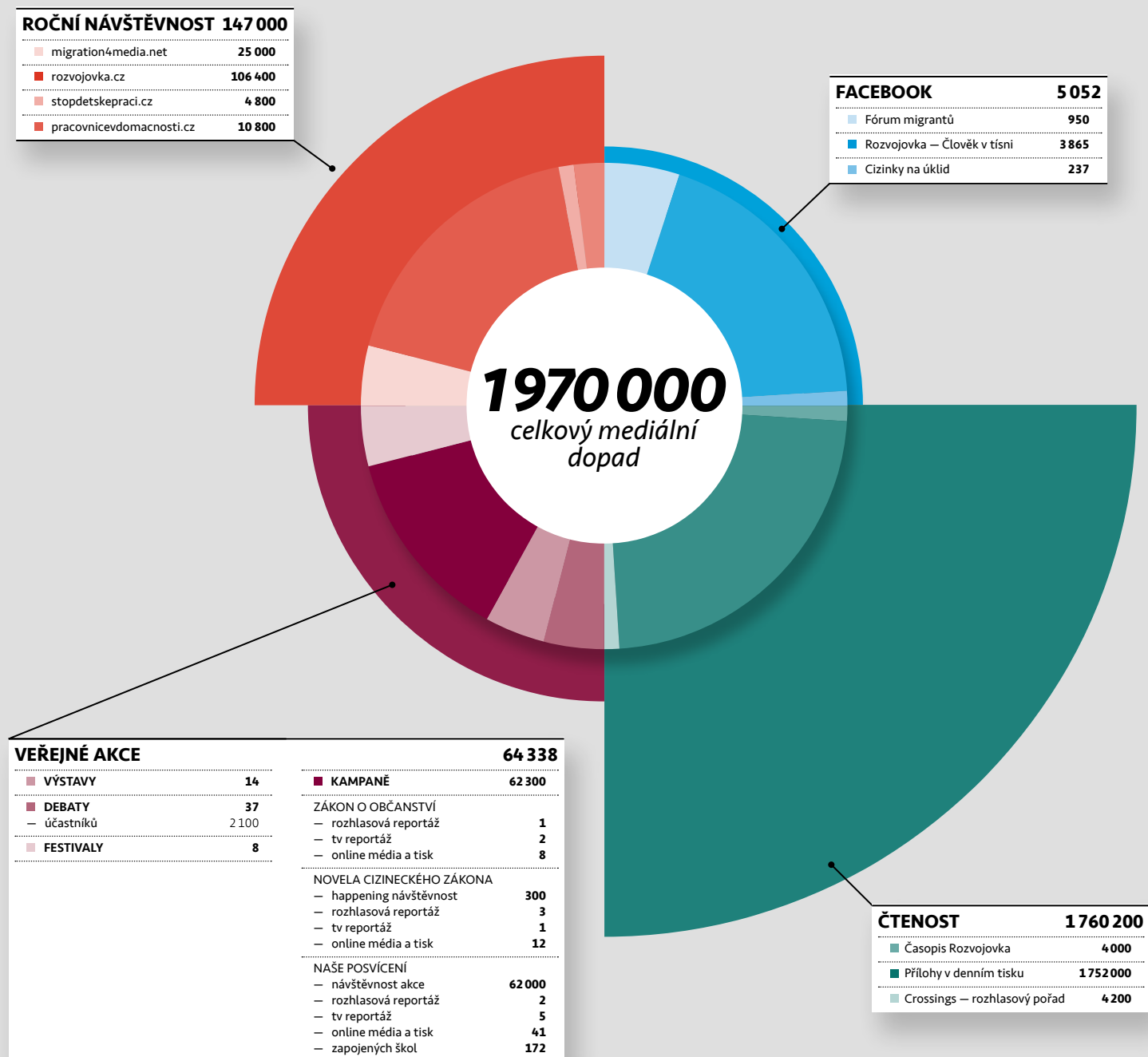
Před rokem jsme stáli před rozhodnutím, jak přitáhnout pozornost veřejnosti k málo diskutovanému tématu placené práce v domácnosti, kterou často vykonávají migrantky. Chtěli jsme upozornit na to, že práce v domácnosti je práce jako každá jiná a že migrantky si zaslouží stejné zacházení i stejné odměny jako kdokoliv jiný. O tématu se u nás nemluvilo a mnoho lidí ani nevědělo, že problém, že problém vlastně existuje. Co tedy s tím?

Přizvali jsme si na pomoc agenturu Mather Adventures a společně jsme se rozhodli upozornit na problém tak, že uděláme nepoctivým zprostředkovatelům i zaměstnavatelům pořádnou reklamu.

Založili jsme fiktivní agenturu Cizinky na úklid, která nabízelá práci migrantek chytlavými slogany (Potřebujete někoho, kdo vydrží pracovat 24 hodin denně, 7 dní v týdnu? Stačí se nám ozvat!). Tváří naší agentury, která měla vlastní webové i facebookové stránky, se stala moderátorka Kateřina Kristelová. Její neobvyklé podnikatelské aktivity přitáhly velkou mediální pozornost a nejenom v bulváru, ale i na sociálních sítích se začalo spekulovat, zda Kateřina je nebo není obchodník s bílým masem. A této pozornosti jsme využili na zahajovacím večírku činnosti agentury, kde sama Kateřina před zraky všech přítomných novinářů oznámila, že

agentura Cizinky na úklid není a nikdy nebyla skutečná – ale podmínky, za kterých své „zboží“ nabízela, jsou bohužel pro mnoho migrantek v Česku realitou.

Během tří týdnů „existence“ agentury na úklid se nám povedlo objevit se v různých médiích více než 50x a naše kontroverzní kampaň tak splnila svůj účel – rozpoutat diskuzi o tom, jak se chováme ke svým chůvám, pečovatelkám nebo hospodyním a co bychom mohli a měli udělat pro to, aby byla jejich lidská i pracovní práva lépe dodržována. Více se o našem projektu můžete dočíst na stránkách www.pracovnicevdomacnosti.cz.



MÍST V ČESKÉ REPUBLICE, KDE SE KONALY NAŠE AKCE

50

DŮLEŽITÁ ČESKÁ MÉDIA, SE KTERÝMI SPOLUPRACUJEME

10

INFORMAČNÍCH KAMPANÍ ZA ROK 2013

8

S TOLIKO MIGRANTY JSME SPOLUPRACOVALI

100

JEDEN SVĚT

Festival dokumentárních filmů
o lidských právech

4.–13. 3. 2013
PRAHA

15
let

www.jedensvet.cz



BOJÍTE SE SNÁŠET?

Festivalový vizuál Jednoho světa 2013 z dílny studia Creative Heroes.

FESTIVAL JEDEN SVĚT

117 TISÍC DIVÁKŮ DISKUTOVALO O SOUŽITÍ A TOLERANCI

15. ročník Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět byl zaměřen na téma snášenlivosti. Reagoval tak na sílící rasistické a diskriminační tendence v české společnosti, živené negativním ekonomickým vývojem, sociálními nejistotami a krizí politických autorit. Tematická kategorie „Bojíte se snášet?“ nabídla třináct dokumentárních filmů z různých částí světa zobrazujících okamžiky, kdy se xenofobní nálady ve společnosti pozvolna rodí, ale i krajní situace, do nichž může takový vývoj eskalovat. Kategorie zahrnovala i filmy ukazující pozitivní příklady, kdy se odlišnost

a rozmanitost podařilo využít způsobem obohacujícím celou společnost.

REKORDNÍ NÁRŮST NÁVŠTĚVNOSTI

Jeden svět 2013 zaznamenal rekordní zájem diváků a divaček. Celková návštěvnost festivalu vzrostla meziročně o 15 %. V Praze byl vyšší zájem především o odpolední a večerní projekce, jejichž publikum narostlo proti předchozímu ročníku o více než pětinu. Festivaly ve 40 městech ČR zaznamenaly 20% nárůst návštěvnosti u projekcí pro veřejnost. Nárůst zájmu ze strany škol zaznamenaly také odpolední projekce Jednoho světa na školách pro žáky a studenty v Praze.

DEBATY JAKO ZÁKLAD FESTIVALU

Festival byl tradičně zahájen předáním lidskoprávní ceny Homo Homini, kterou získal ázerbájdžánský právník a aktivista Intigam Alijev. Ten byl v Praze také hostem jedné z šesti panelových debat, které doprovázely filmy s nejzávažnějšími tématy.

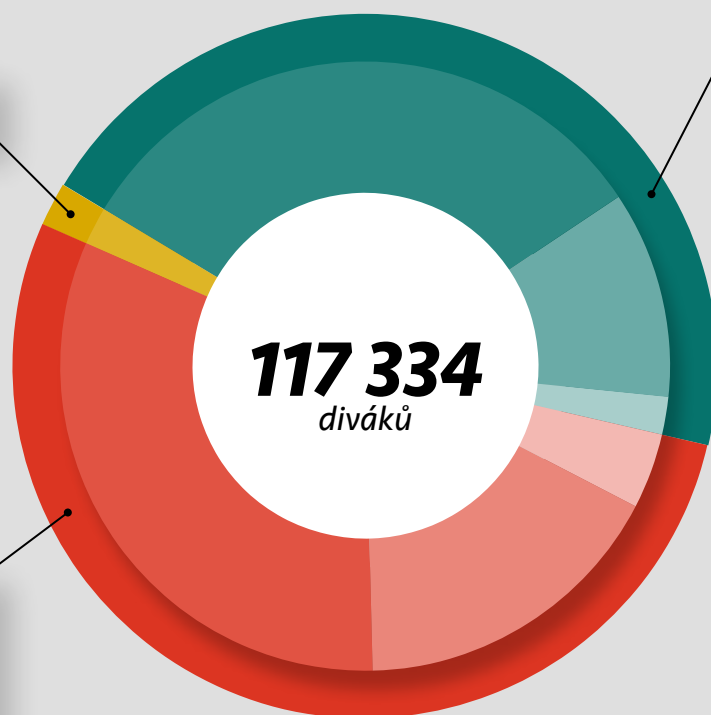
Pofilmové debaty s dokumentaristy nebo českými experty v Praze následovaly po 123 projekcích, v regionech po většině projekcí. Regionální organizátoři využívali Skype ke kontaktování osobností, které nemohly přijet debatovat osobně. Soužití a toleranci se věnoval také dvoudenní barcamp pořádaný ve spolupráci s Centrem současného umění DOX.

FILMOVÝ FESTIVAL JEDEN SVĚT 2013

BOJÍTE SE SNÁŠET?

BRUSEL	1713
■ Projekce pro veřejnost	1713

PRAHA	52 739
■ Projekce pro veřejnost	37 560
■ Projekce pro školy	12 713
■ Doprovodné akce	2 466

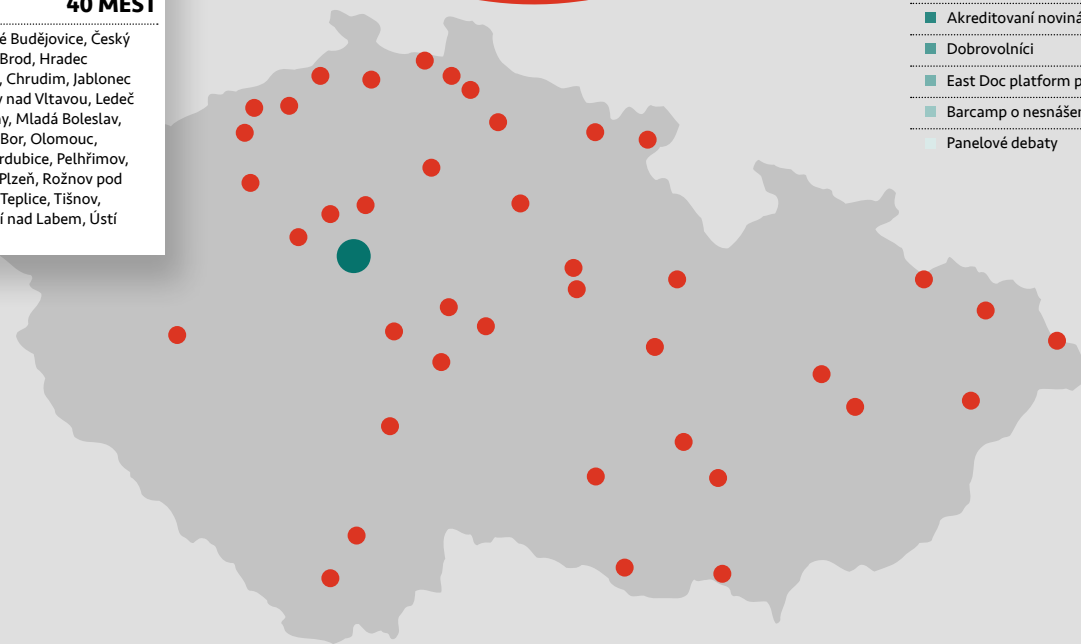


REGIONY	62 882
■ Projekce pro školy	37 598
■ Projekce pro veřejnost	20 284
■ Doprovodné akce	5 000

■ Festivaloví hosté	217
■ Akreditovaní novináři	195
■ Dobrovolníci	122
■ East Doc platform profesionálové	270
■ Barcamp o nesnášenlivosti	150
■ Panelové debaty	1512

CELKEM 40 MĚST

Bílina, Benešov, Brno, České Budějovice, Český Krumlov, Děčín, Havlíčkův Brod, Hradec Králové, Hrádek nad Nisou, Chrudim, Jablonec nad Nisou, Kladno, Kralupy nad Vltavou, Ledec nad Sázavou, Liberec, Louny, Mladá Boleslav, Mikulov, Neratovice, Nový Bor, Olomouc, Přerov, Opava, Ostrava, Pardubice, Pelhřimov, Police nad Metují, Polička, Plzeň, Rožnov pod Radhoštěm, Semily, Tábor, Teplice, Tišnov, Trutnov, Třebíč, Třinec, Ústí nad Labem, Ústí nad Orlicí, Znojmo



PANELOVÝCH
DEBAT

29

POFILMOVÝCH
DEBAT

319

VYNESLA VEŘEJNÁ SBÍRKA
V BAGETERIÍCH BOULEVARD

373 389 KČ

OZVĚNY FESTIVALU
V ČESKÝCH CENTRECH

12



Platební neschopnost další půjčka nevyřeší, ale naopak přivede člověka do ještě hlubších problémů.

DOBŘÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA

VYSOKÝM ODMĚNÁM ADVOKÁTŮ ŘÍKÁME ROZHODNĚ NE!

Dluhy patří mezi nejčastější příčiny sociálního propadu. Potvrzuje to množství případů, kterým se v rámci dluhového poradenství věnujeme. Jen v roce 2013 jich bylo na 2 300. A právě v terénu sbíráme podklady a informace, které využíváme při tvorbě našich protidluhových strategií.

Naším cílem není hájení dlužníků, ale narovnání pokřiveného systému, na kterém trátí všichni včetně věřitelů a celé společnosti. Z naší praxe totiž vyplývá, že příčinou extrémní zadluženosti často není neochota postavit se svým závazkům čelem, ale jiné faktory. Jedním z nich mohou být nepřiměřené sankce, které jsou uplatňovány při neschopnosti

splácet. Pomocí Indexu férovosti a rizikovosti úvěrování analyzujeme smluvní podmínky, za kterých nabízí nebankovní společnosti své produkty. Zaměřili jsme se pouze na nejdůležitější hráče na trhu, kteří měli své smlouvy uveřejněny na internetu. S ostatními, jejichž počet dosahuje řádů desetitisíců a jejichž nabídky visí na sloupech veřejného osvětlení, doporučujeme vůbec nespolupracovat. Nabízené úvěry neposuzujeme pouze podle výše úroku, ale daleko více sledujeme, do jakých problémů se člověk může dostat, pokud se opozdí se splácením.

Dalším faktorem, který často nezadržitelně roztočí dluhovou spirálu, je neefektivní vymáhací

proces, který dlužnou částku neúměrně navyšuje o odměny exekutorů a především advokátů. Setkali jsme se i s případem, kdy se dluh ve výši 1 Kč vyšplhal na neuvěřitelných 22 tisíc. Proto v rámci kampaně Rozhodně NE! působíme na zákonodávce, média i širokou veřejnost a snažíme se je upozornit na fakt, že z vymáhání dluhů se stal výnosný byznys, který vrhá stále více lidí do propasti chudoby a sociálního vyloučení. Kromě předkládání vlastních návrhů řešení jsme také vytvořili Vymáhací kalkulačku, pomocí které si každý může spočítat, na kolik se vyšplhá jeho dluh v případě, že dojde až na jeho vymáhání.

Index férovosti a rizikovosti úvěrování

Index představuje jednoduchý nástroj, který komukoliv umožňuje přehledné srovnání úvěrových produktů největších nebankovních společností. Kromě výše úroku zohledňuje především rizika, která dlužníka čekají ve chvíli, kdy se dostane do problémů se splácením.

2009

V tomto roce vznikl Index, který porovnává pět základních parametrů. Díky tomu jsme vytvořili nástroj, pomocí něhož jsme se rozhodli působit na sledované společnosti tak, aby samy zjednodušily smluvní podmínky a zmírnily uplatňované sankce.

PĚT SLEDOVANÝCH PARAMETRŮ INDEXU:

- Srozumitelnost smluvních podmínek vyjádřená jejich délkou a četností výskytu různých zkratk
- Přítomnost úroků z prodlení nad rámec zákonné úpravy
- Náklady na jednu zpožděnou splátku v podobě sankcí
- Cena produktu v případě řádného splácení
- Využívání institutu rozhodčí doložky

2011

V tomto roce jsme se rozhodli k rozšíření porovnávaných parametrů o další čtyři charakteristiky.

NOVÉ SLEDOVANÉ PARAMETRY:

- Využívání zajišťovacích titulů, jako je směnka, exekutorský zápis, dohoda o srážkách ze mzdy. U každé společnosti je hodnoceno, zda využívá zajišťovacích titulů, které klienta zbavují práva na spravedlivé posouzení situace.
- Úprava započítávání příchozích plateb. Zde sledujeme, zda jsou příchozí platby použity nejdříve na splátku jistiny či se jimi dříve hradí sankce a úroky z prodlení.
- Náklady soudního, resp. rozhodčího řízení – na základě závazného prohlášení sledujeme, zda společnosti požadují úhradu nákladů spojených s řízením dle vyhlášky č. 484/2000 Sb., o odměnách advokátů.
- Slučování žalob – na základě závazného prohlášení hodnotíme, zda při vymáhání více dluhů dochází ke slučování žalob.

2013

Tisková zpráva ČVt: NEJVĚTŠÍ NEBANKOVNÍ SPOLEČNOSTI SE STÁVAJÍ LIDRY V ETICKÉM PŘÍSTUPU K DLUŽNÍKOVÍ

„Oproti minulým létům došlo k zásadním změnám především ve způsobech, jakým společnosti vymáhají své pohledávky. Je to možná překvapující, ale tři největší nebankovní společnosti určují etické trendy v přístupu ke svým dlužníkům. Chovají se etičtěji než například dopravní podniky, některé polostátní firmy či některé banky,“ hodnotí současnou situaci Daniel Hůle, analytik ČVt.

0

Sledovaných společností využívá rozhodčí doložku. V roce 2009 to byly všechny kromě jedné. Rozhodčí doložka zbavuje věřitele možnosti spravedlivého posouzení případného sporu.

0

Společností najímá na vymáhání bagatelních dluhů externí advokáty. V roce 2009 jejich služeb využívaly všechny, což celkový dluh často prodražoval o jejich odměny.

0

Společností využívá vyšší úroky z prodlení, než stanovuje občanský zákoník. V roce 2009 to přitom byla naprostá většina.

Právo patří bystrým!

Česko má nejvyšší náhrady pro advokáty při vymáhání dluhů z celé Evropské unie. Z naší praxe vyplývá, že právě extrémně drahý vymáhací proces (především u bagatelních pohledávek) stojí často za neřešitelným předlužením jednotlivců i celých rodin.

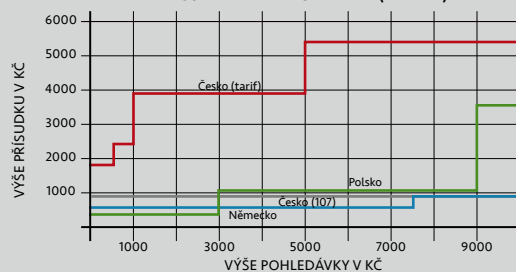
2012

Od roku 2012 proto pracujeme na návrzích úprav právních předpisů, které určují výše náhrad, které za svou práci při vymáhání dluhů advokáti a exekutoři dostávají.

MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ VÝŠE PŘÍSLUDKŮ (ODMĚN ADVOKÁTŮ) V NALÉZACÍM ŘÍZENÍ (BEZ DPH) U VYMÁHÁNÍ DLUHŮ DO 10 000 KČ.

- **ČESKO** (tarif) – Aktuální výše advokátních náhrad při 3 úkonech.
- **ČESKO** (107) – Návrh skupiny 14 poslanců, jehož přijetí podporujeme, který upravuje výši advokátních náhrad.
- **POLSKO** – Náklady právního zastoupení u bagatelních sporů.
- **NĚMECKO** – Náklady právního zastoupení v rozkazním řízení (obdoba našeho rozkazního řízení). Pokud by se však tyto náklady přepočítaly na průměrnou mzdu, tak budou výrazně nižší ve srovnání s Českem.

PŘÍSLUDKY V NALÉZACÍM ŘÍZENÍ (BEZ DPH)



VYMÁHACÍ KALKULAČKA

Jedná se o nástroj, který jsme vyvinuli k tomu, abychom lidem ukázali, na kolik se vyšplhá jejich dluh (v max. výši 10 000 Kč), pokud bude vymáhán exekučně. Zároveň ukazuje, jak by celkový dluh vypadal podle toho, jak se v čase měnilo odměňování advokátů v nalézacím řízení. Náš kalkulačtor naleznete na www.vymahacikalkulacka.cz.

Dlužná částka: 1020 Kč

	Rychetský 2001/01-2006/08	Němec 2006/09-2012/02	Pospíšil 2012/03-2013/05	Nyní 2013/05-7	Tisk 107 (Návrh I)	Válková (Návrh II)
získá věřitel	1 020	1 020	1 020	1 020	1 020	1 020
advokát (nalézací řízení, vč. DPH)	6 588	8 211	5 580	4 719	1 089	2 178
soudní poplatek (nalézací řízení)	800	800	600	400	400	400
platební rozkaz (vč. DPH)	8 408	10 031	7 200	6 139	2 509	3 598
advokát (exekuční řízení, vč. DPH)	3 477	4 284	2 970	1 936	726	484
exekutor (odměna, vč. DPH)	3 660	3 570	3 600	3 630	3 630	3 630
exekutor (náklady, vč. DPH)	4 270	4 165	4 200	4 235	4 235	4 235
celkem (vč. DPH)	19 815	22 050	17 970	15 940	11 100	11 947
z toho DPH (stát)	3 245	3 230	2 725	2 520	1 680	1 827

- **TISK 107** (Návrh I) – jde o návrh skupiny 14 poslanců, jehož přijetí podporujeme
- **VÁLKOVÁ** (Návrh II) – „duplicitní návrh“ Ministerstva spravedlnosti

2013

NÁMI NAVRHOVANÉ ŘEŠENÍ

Návrh se týká pouze nákladů právního zastoupení v nalézacím řízení a exekučním řízení pohledávek do 10 000 Kč.

- Nalézací řízení 300 Kč za úkon, 2–3 úkony (většinou 3 úkony).
- Náklady bez ohledu na to, zda se strana nechá zastoupit advokátem či nikoli.
- Soudní poplatek, odměna a náklady exekutora budou příznyny jako doposud.

POZITIVNÍ DOPADY NOVELY:

- Zvýšení pravděpodobnosti, že dlužník uhradí své dluhy.
- Zlepšení situace pro další věřitele, zvláště ty, kteří vymáhají větší pohledávky.
- Očekávané snížení počtu exekucí v řádu mnoha set tisíc Kč.
- Zvýšení motivace uhradit pohledávku v exekuci na výzvu exekutora ve lhůtě 30 dní!
- Podpora ze strany České bankovní asociace a velkých nebankovních společností.



VRACÍME LIDEM DŮVĚRU VE VLASTNÍ SCHOPNOSTI

Problematice chudoby se v Česku věnujeme od roku 1999, kdy jsme se rozhodli vytvořit tým terénních pracovníků, kteří by lidem z chudinských lokalit nabízeli sociální služby. Naivně jsme si mysleli, že půjde o relativně krátkodobý projekt. Mýlili jsme se. Potřeba sociální pomoci a podpory se nezměňovala, naopak postupem času výrazně rostla. Rozšířili jsme proto naši činnost o další sociální a nově i vzdělávací služby. V roce 2006 pak vznikly Programy sociální integrace, jejichž pracovníci dnes tvoří jednu z nejpčetnějších sekcí Člověka v tísní. Mezi nejdůležitější činnosti, které vykonáváme, patří především komplexní sociální poradenství dospělým a dětem a spolupráce se samosprávami. Chceme, aby naše úsilí vedlo k získávání potřebných znalostí a dovedností, snažíme se o to, aby lidé, kteří využívají naše služby, získali důvěru ve vlastní schopnosti a dokázali si své záležitosti v budoucnu zorganizovat sami. Aktivní účast klienta při nalézání řešení jeho problémů proto bereme jako samozřejmost.

PORADENSTVÍ PRO DOSPĚLÉ

Zaměřujeme se především na práci s celou rodinou, kde klademe důraz hlavně na zájmy dětí. Při hledání východisek z mnohdy na první pohled neřešitelných situací se neuzavíráme před okolím, naopak chceme maximálně spolupracovat s dalšími institucemi. Mezi naše nejčastější partnery tak patří ostatní neziskové organizace, oddělení sociálně právní ochrany dětí, úřady práce, školy, policie apod.

Mnoho rodin, se kterými spolupracujeme, žije v prostorách, které lze jen stěží označit slovem přijatelné. Pendlují mezi ubytovny, které rozhodně svojí kvalitou neodpovídají výši požadovaných nájmů, a domy, které jsou noční můrou jakéhokoliv soudného statika. Mnohačlenné rodiny se zde tísní v malých místnostech, které jsou navíc často bez topení či teplé vody. Není výjimkou, že se tyto „obytné“ prostory nacházejí v nezkolaudovaných stavbách. Naši pracovníci proto vyvíjí maximální úsilí nacházet řešení, která by kvalitu jejich bydlení zlepšila.

Dalším problémem je nezaměstnanost. Lidé, s nimiž často spolupracujeme, mají nízké, mnohdy pouze základní vzdělání. Navíc žijí v místech, kde mají problém najít práci lidé s daleko větší kvalifikací. V případech, kdy pro ně pracovní trh nenabízí žádné možnosti, proto hledáme alternativy v podobě brigád či veřejných prací.

Mezi základní služby, které poskytujeme, patří také dluhové poradenství. Naši poradci pomáhají lidem kontaktovat jejich věřitele, domlouvat splátkové kalendáře či nacházet jiná řešení, která by je postupem času vyvedla z dluhové pasti. Právě dlouhy totiž patří mezi nejčastější faktory, které brání úspěšnému životnímu restartu.

PORADENSTVÍ PRO DĚTI

Děti a mladí lidé tvoří podstatnou část lidí, se kterými pracujeme. Víme, že čím dříve se člověku dostane potřebné podpory, tím rostou šance na pozitivní

změnu v jeho životě. Základní osu naší práce s mládeží tvoří vzdělávací aktivity, o kterých se dočtete na jiném místě této výroční zprávy. Dětem se však věnujeme i po škole. V ČR provozujeme pět nízkoprahových zařízení, ve kterých nabízíme dětem a mládeži smysluplné trávení volného času. Pracovníci center pro děti připravují pravidelné aktivity, víkendové a prázdninové akce, jako jsou pří- městské tábory, mezinárodní workcampy apod. Děti podporujeme při získávání znalostí, které se jim budou v životě hodit. Zaměřujeme se na oblasti, jako jsou vztahy, rodina, zdraví, práce, hospodaření s penězi. Při individuální práci se mají děti možnost svěřit se svými trápeními. Naši pracovníci dětem pomáhají tyto problémy řešit nebo jim poradí, kde najdou vhodnou pomoc.

SPOLUPRÁCE S VEŘEJNOU SPRÁVOU

Z naší praxe vyplývá, že prací v terénu jsme schopni sice nacházet řešení některých problémů, avšak celková, dlouhodobá změna není možná bez změny celkového prostředí. Proto se snažíme spolupracovat i s veřejnou správou. Jako poradci pro sociální oblast se podílíme na vytváření územních plánů, bojujeme proti hazardu, lidi, se kterými pracujeme, se snažíme zapojit do rozhodovacích procesů, které se jich týkají. Věříme, že pouze tento model práce přinese tolik pozitivní změnu a umožní lidem, žijícím na okraji společnosti, úspěšný návrat.

S TOLIKO LIDMI JSME PRACOVALI V ROCE 2013. 40 PROCENT Z NICH TVOŘILY DĚTI, 60 PROCENT DOSPĚLÍ

6300

V TOLIKO MĚSTECH A OBCÍCH ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLIKY PŮSOBILI V ROCE 2013 NAŠI PRACOVNÍCI

60

DOBROVOLNÍKŮ S NÁMI SPOLUPRACOVALO V ROCE 2013. TVOŘÍ NEDÍLNOU SOUČÁST NAŠEHO TÝMU A PATŘÍ JIM VELKÝ DÍK!

330



Naše služby nenabízíme pouze jednotlivcům, naše podpora směřuje především k rodině jako celku.

PORADENSTVÍ PRO DOSPĚLÉ

CESTA ZPĚT JE DLOUHÁ A TRNITÁ. ALE NE NEMOŽNÁ...

„Ahoj Báro. Nevím, jestli si na mě ještě vzpomínáš. Jsem ten parchant, co kašlal na školu, na mamku a vlastně na vše. Takových jako já jsi poznala nejspíš hodně. Já jsem ten, kterému nebylo na první pohled pomoci. Ale nevzdala jsi to a já už teď vím, že Tvá snaha nebyla zbytečná. Trvalo to sice velmi dlouho a cesta k mému prozření byla dlouhá a trnitá, ale dnes už můžu s klidem říct, že můj život nabral ten správný směr. Do své minulosti se vracím už jen proto, abych se omluvil lidem, kterým jsem ublížil, vrátil peníze těm, komu je dlužím, a celkově napravoval své chyby. Není to snadné, plno lidí je těžké nalézt, a když se to podaří, je složité s nimi najít

společnou řeč. Nemají zájem a jsou na mě naštvaní. Prvně jsem si říkal, jak mi může někdo odpustit, když jsem mu tak ublížil. Málo lidí umí odpouštět. Není však až tak podstatné, jestli mi odpustí, důležité je, jestli jsem já udělal vše pro to, aby mi odpustit mohli. Postupem času jsem totiž pochopil, že všechno v životě má svůj důvod,“ stálo nedávno v dopise, který dorazil na naši pražskou pobočku. Napsal ho jistý Martin.

Příběhů, jako je ten Martinův, je mnoho. Jen v roce 2013 jsme se setkali s 3 600 podobnými osudy. Dluhy, nezaměstnanost, nízké vzdělání, život na ubytovně – to jsou jen některé z příčin, které

přivádějí rodiny, jako je ta Martinova, do problémů, ze kterých se bez pomoci zvenčí nedostanou. Většina z nich chce svůj život změnit, jen nevědí jak. Právě těm jsou určeny naše sociální služby a podpora. Mnohdy jsou výsledky naší práce vidět až v budoucnu, ale díky lidem, jako je Martin, víme, že se vyplatí.

Mimochodem ten „parchant“ chce svůj příběh šířit dál. Rád by pomohl lidem, kteří se ocitli v podobné situaci jako kdysi on. Ví totiž, že cesta zpět je sice dlouhá a trnitá, ale ne nemožná. Zaslouží náš respekt a obdiv, za to, co dokázal. Stejně tak, jako si kdysi zasloužil naši podporu.

PORADENSTVÍ PRO DOSPĚLÉ

ROZDĚLENÍ ZAKÁZEK DLE TYPU PORADENSTVÍ A VĚKOVÉ STRUKTURY NAŠICH DOSPĚLÝCH KLIENTŮ

■ 19–35 let (celkový počet: 1 500 lidí)	42 %
■ 36–50 let (celkový počet: 1 200 lidí)	33 %
■ nad 50 let (celkový počet: 900 lidí)	25 %

DLUHOVÉ PORADENSTVÍ

2 300

Tolik zakázek jsme řešili v rámci našeho dluhového poradenství. Pomáháme lidem podávat insolvenční návrhy, sepisujeme odpory proti platebním příkazům, domlouváme splátkové kalendáře, kontaktujeme jejich věřitele apod.

ŘEŠENÍ NEPŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ SITUACE

2 300

V tolika případech jsme pomáhali řešit nepříznivou životní situaci jednotlivců i celých rodin. Poskytujeme jim sociálně právní poradenství, jsme prostředníky při jednání s úřady, velký důraz klademe na zájmy dětí, pokud se v rodině nacházejí.

ZAMĚŠTNÁNÍ

450

Tolik zakázek se v roce 2013 týkalo zaměstnání. V regionech, ve kterých působíme, však často panuje tak vysoká nezaměstnanost, že je obtížné nalézt práci pro lidi s daleko vyšší kvalifikací, než mají ti, se kterými pracujeme.

3 600

dospělých jsme podpořili

Snažíme se působit na rodinu jako celek, velký důraz při tom klademe především na zájmy dětí.

6 300

zakázek jsme s nimi řešili

S většinou lidí pracujeme na nalezení řešení více než jednoho problému.

OSTATNÍ

400

Tolik zakázek spadá do kolonky ostatní. Patří sem například poradenství v trestním a přestupkovém řízení a další služby.

BYDLENÍ

850

V tolika případech jsme spolupracovali při hledání adekvátního bydlení. Pomáháme při orientaci na trhu s bydlením, jsme prostředníky mezi pronajímateli a potenciálními nájemci.

DOSPĚLÝM POSKYTUJEME TYTO SLUŽBY:

REGISTROVANÉ

- Terénní programy
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Odborné sociální poradenství

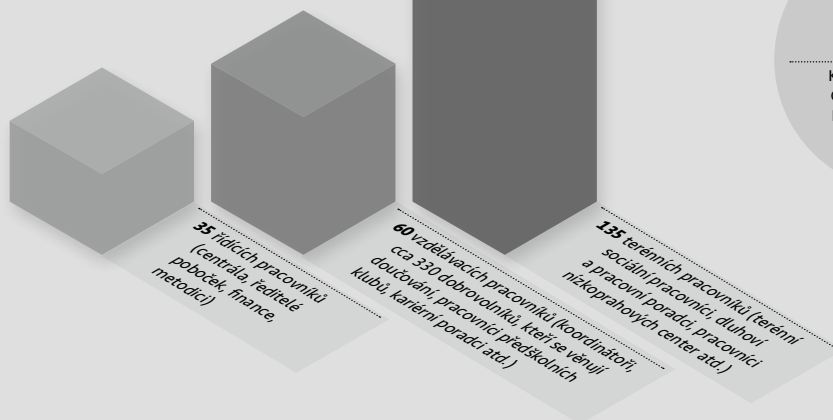
NEREGISTROVANÉ

- Dluhové poradenství
- Pracovní poradenství
- Poradenství v trestním a přestupkovém řízení
- Monitoring lokalit a motivační intervence
- Komunitní práce
- Probační a resocializační programy

230

zaměstnanců

podle druhu pracovního zařazení



9

poboček v ČR

Kladno, Liberec, Bilina, Chomutov, Olomouc, Plzeň, Sokolov, Praha, Ústí nad Labem

60

měst a obcí v ČR

v tolika městech a obcích poskytujeme své služby



Jeden z pěti nízkoprahových klubů provozujeme v Kladně. Nabízíme zde dětem a mládeži smysluplné trávení jejich volného času.

PORADENSTVÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

KAM PO ŠKOLE? MÍSTO ULICE DO NAŠEHO KLUBU!

Bariéry, způsobené životem za zdi sociálně vyloučených lokalit, se často zdají nepřekonatelné. Ale mnohdy stačí trocha trpělivosti a výsledek se dostaví. Tak jako to bylo v ústeckém nízkoprahovém klubu, kam před třemi lety přišla malá Eliška. Nenápadná, vystrašená, nemluvná holčička se střapatými vlasy. A palcem v puse, který z ní ani na chvíli nevyndala. Vůbec nekomunikovala, ani jednou se neusmála. Na naši snahu o její zapojení do hry reagovala odmítáním a vztekem.

Po nástupu do 1. třídy jsme postupně zjišťovali, že Eliška má značné mezery ve znalostech a velmi špatně zvládá výuku. V rámci možností jsme se jí věnovali

a Eliška se postupně doučila barvy, zopakovala si písmenka, začala psát úkoly. V současné době patří k neaktivnějším dětem. Již druhým rokem dochází pravidelně na orientální tance, stále nabízí pomoc, mezi prvními uklízí v klubovně pomůcky a hračky, pomáhá menším dětem a je zodpovědná a spolehlivá. Zkrátka taková malá, dorůstající dobrovolnice.

UŽ VÍ, ŽE TO JDE...

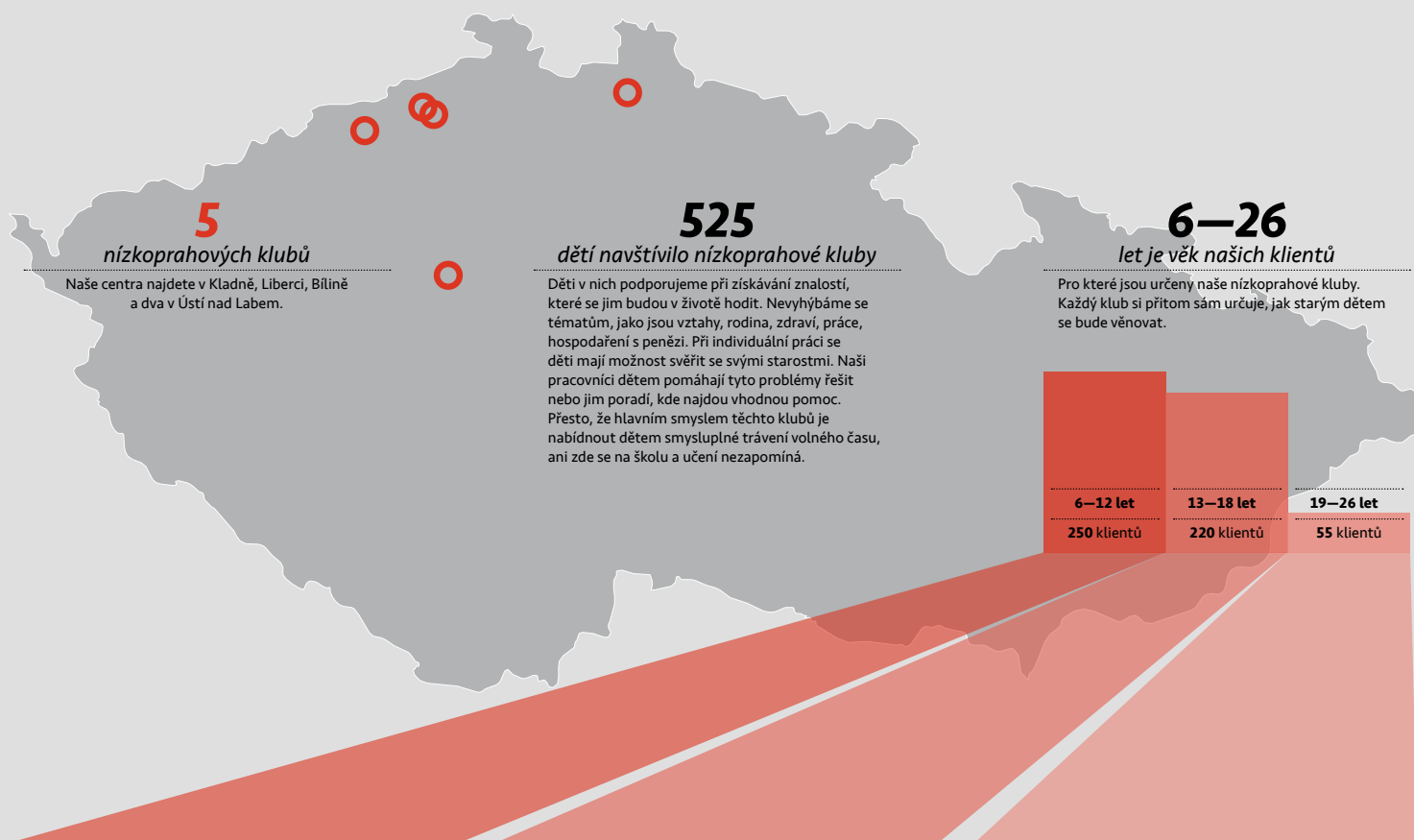
„Nemůžeme samozřejmě vědět, jak to s Eliškou bude dál, jak se jí bude dařit a jestli v životě uspěje. Nezbývá nám než doufat, že si chvíle strávené v klubu vybaví v ten správný čas. Vzpomínky jí zůstanou, jsou jenom její. Má už ale zkušenost, že

když se člověk snaží a vynaloží nějaké úsilí, věci se dají změnit – navzdory podmínkám, které nejsou optimální nebo jako v jejím případě naopak zcela nedostatečné. Teď už ví, že to jde,“ říká Alena Malátová, ředitelka ústeckého nízkoprahového klubu Nový svět.

Kolik běhů po České republice podobných Elišek, nevíme. Víme však, že potřebují naši podporu. Nejen při vzdělávání, ale v životě obecně. Proto v ČR provozujeme pět nízkoprahových klubů, kterými v roce 2013 prošlo přes 500 dětí.

Poznámka: Jména osob v textu byla změněna s ohledem na zachování jejich soukromí.

AKTIVITY A PORADENSTVÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ



CO NEJČASTĚJI ŘEŠÍME

DĚTI ŠKOLNÍHO VĚKU 6–12 LET

- Záškoláctví
- Nedostupnost mimoškolních zájmových aktivit (*kroužky, sportovní kluby aj.*)
- Pasivní trávení volného času
- Ohrožení závislostmi (*alkohol, drogy, gamblerství*)

MLÁDEŽ VE VĚKU 13–18 LET

- Předčasné ukončení povinné školní docházky
- Rezignace na vyšší stupeň vzdělání
- Ohrožení závislostmi (*experimentování s alkoholem, drogami, gamblerství*)
- Ohrožení zvýšeným výskytem společensky nežádoucích jevů

MLÁDEŽ VE VĚKU 19–26 LET

- Rezignace k vyššímu stupni vzdělávání
- Ohrožení závislostmi (*experimentování s alkoholem, drogami, gamblerství*)
- Závislost na sociálních dávkách
- Dlouhodobá nezaměstnanost

CO NEJČASTĚJI DĚLÁME

VÝCHOVNÉ, VZDĚLÁVACÍ A AKTIVIZAČNÍ ČINNOSTI

- Zajištění podmínek pro společensky přijatelné volnočasové aktivity
- Pracovní výchovná činnost s dětmi
- Návčik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností
- Zajištění podmínek pro přiměřené vzdělávání

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ KONTAKTU SE SPOLEČENSKÝM PROSTŘEDÍM

- Návštěvy kulturních zařízení
- Návštěvy sportovišť
- Exkurze a výlety
- Besedy se zajímavými hosty
- Filmový klub

SOCIÁLNĚ TERAPEUTICKÉ ČINNOSTI

- Semináře, besedy a workshopy nad tématy, jako jsou: drogy, domácí násilí, šikana, vandalismus, hygiena, sexuální výchova, kamarádství, chování ke zvířatům, ochrana přírody, rodinné vztahy a partnerství, pracovní vztahy

POMOC PŘI UPLATŇOVÁNÍ PRÁV, OPRÁVNĚNÝCH ZÁJMŮ A PŘI OBSTARÁVÁNÍ OSOBNÍCH ZÁLEŽITOSTÍ

- Pomoc při vyřizování běžných záležitostí
- Pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou
- Pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob

LIDÍ SE VĚNOVALO DĚTEM V NAŠICH NÍZKOPRAHOVÝCH KLUBECH

15

TOLIK DNÍ V TÝDNU MAJÍ PRŮMĚRNĚ OTEVŘENO NAŠE NÍZKOPRAHOVÉ KLUBY

4

TÁBORŮ JSME USPOŘÁDALI V RÁMCÍ NAŠICH NÍZKOPRAHOVÝCH KLUBŮ V ROCE 2013

10



Pro místní úředníky, učitele, policisty a další zástupce veřejné správy pořádáme tematicky zaměřené semináře a kurzy.

PORADENSTVÍ SAMOSPRÁVÁM

OBEZŘETNOST SE VYPLÁCÍ, RADÍME NEJEN SENIORŮM

Paní Marie (58) je více než třicet let šťastně vdaná. Její manžel pracuje jako vrátný a ona se snaží přes své zdravotní obtíže si příležitostně přivydělat. Před třemi měsíci jí ale pronajímatel bytu sdělil, že jí neprodlouží nájemní smlouvu, a musela se začít stěhovat. Marie začala okamžitě hledat nové bydlení. Všichni potenciální pronajímatelé však vyžadovali úhradu nemalé kauce. Jelikož Marie neměla dost peněz, půjčila si u společnosti, o které se dočetla v novinách.

Po přestěhování ale zjistila, že byt je v horším stavu, než se zdálo, a vyžaduje jisté úpravy. Marie si zároveň chtěla pořídit nové vybavení, a tak si

vzala další půjčku. Zanedlouho ovšem její muž přišel nečekaně o zaměstnání. Manželé tak postupně přestali zvládat splácení půjčky a později i nájmu, záloh na služby a energie a poplatků za telefon.

Příběh paní Marie není ojedinělý. Nečekanou situací (nutnost uhradit kauci) se rozhodla řešit čerpáním půjčky. I přes absenci jakýchkoli finančních rezerv se spoléhala na dosavadní jistoty a rozhodla se pro čerpání půjčky další. Jakmile ale došlo ke snížení příjmů v důsledku ztráty zaměstnání manžela, nastalo i výrazné zhoršení celé její situace.

Tento příběh, založený na skutečnosti, pochází z naší publikace „Obezřetnost se vyplácí. Průvodce

nejen pro seniory“, kterou v roce 2013 vydala ve spolupráci s městem Plzeň naše tamější pobočka. Tato příručka nejen přibližuje, jak snadno se můžeme dostat do nesnází, ale hlavně nabízí způsoby jejich řešení.

NAVAZUJÍCÍ KURZY

Příručka se setkala s nebývalým zájmem ze strany samospráv. Prvních 1500 kusů jsme distribuovali přímo v Plzni, v současnosti připravujeme dotisk dvojnásobného počtu kusů. Ty jsou určeny pro celý kraj. Na témata, kterými se naše publikace zabývá, dále navazují kurzy, které pořádáme pro místní úředníky, policisty a učitele.

AKTIVNÍ OBČAN

V místech, kde působíme, se snažíme aktivizovat občanskou společnost. Naši zaměstnanci spolupracují při pořádání regionálních festivalů Jeden svět či studentských voleb. V rámci dobrovolnických programů působíme i na studenty.

MEDIALIZACE

Média bereme jako partnery, kteří nám mohou pomoci prosazovat pozitivní změny ve všech oblastech, ve kterých působíme. Vystupujeme nejen v roli expertních komentátorů, novináře s našimi tématy sami aktivně oslovujeme.

PREVENCE NEGATIVNÍCH SPOLEČENSKÝCH JEVŮ

Ohrožené skupiny lidí se snažíme pravidelně informovat o nástrahách, které na ně v dnešním světě číhají. V roce 2013 jsem tak například vydali příručku „Obezřetnost se vyplácí. Průvodce nejen pro seniory“.

Spolupráce s veřejnou správou

V místech, kde působíme, nevykonáváme pouze přímou práci v terénu. Bohužel se často jedná o jakési „hašení vzniklého požáru“. Pokud přijmeme tuto paralelu, tak naším cílem je, aby žádné požáry vůbec nevznikaly. Proto se, kromě práce v terénu, snažíme také přispívat k tvorbě a prosazování racionálních sociálních a vzdělávacích politik na místní úrovni.

VEŘEJNOST

VEŘEJNÁ SPRÁVA

VEŘEJNOST

VEŘEJNÁ SPRÁVA

DOBŘE ŘÍZENÍ ŠKOL

Působíme na zřizovatele škol, tak aby více uplatňovali svůj vliv a více se tak podíleli na rozvoji místních škol a školek.

SANACE RODIN

Při komunikaci s úřady je naším cílem aktivizace pracovníků OSPOD, tak aby v daleko větší míře působili preventivně.

CESTA K VĚTŠÍMU BEZPEČÍ

Ve spolupráci s organizacemi, které se věnují lidem závislým na drogách, se zabýváme také protidrogovou prevencí.

Dalším tématem, kterým jsme se v roce 2013 začali aktivně zabývat, je boj proti hazardu. Chceme, aby byl hazard ve formě nejrůznějších výherních automatů maximálně omezen.

URBANISTICKÝ ROZVOJ MĚST

Naši pracovníci se také podílí na vytváření územních plánů měst a obcí. Působí při nich především jako konzultanti pro sociální oblast.

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ

Snažíme se zapojit místní lidi do rozhodovacích procesů, které se týkají míst, kde žijí. Jejich zapojením chceme přispět ke zkvalitnění způsobu života, ale i sousedských vztahů, které nejsou v okolí sociálně vyloučených lokalit často ideální.

PŮSOBÍME V KRAJI STŘEDOČESKÉM, LIBERECKÉM, ÚSTECKÉM, OLMOUCKÉM, PLZEŇSKÉM, NA SOKOLOVSKU A HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE

7

MEDIÁLNÍCH VÝSTUPŮ S NAŠIMI CITACEMI. NOVINÁŘI NAŠE PRACOVNÍKY BEROU JAKO EXPERTY NA TÉMATA, KTERÝM SE DLOUHODOBĚ VĚNUJEME

200

VYDANÝCH PUBLIKACÍ A BROŽUR V ROCE 2013. JSOU MEZI NIMI ANALÝZY, METODIKY, INFORMAČNÍ BULLETINY A DALŠÍ

10



Finanční příspěvek lidem postiženým povodněmi nerozdělujeme jako kompenzaci za škody, ale jako pomoc na konkrétní plán obnovy.

HUMANITÁRNÍ POMOC A OBNOVA (POVODŇ V ČR)

POMOC PO POVODNÍCH TRVÁ MĚSÍCE

Hladiny potoků a řek dosáhly v červnu 2013 na řadě míst hranice 50leté povodně. Po uvolnění prvního půl milionu korun z Klubu přátel Člověka v tísni a vyhlášení sbírky jsme okamžitě začali do 59 postižených obcí a měst distribuovat tisícovky litrů dezinfekčních prostředků, stovky holínek, koleček, lopat a další materiální pomoci, které postiženým pomohly vypořádat se v první fázi s napáchanými škodami uvnitř obytných prostor.

Hlavní díl práce při povodních ovšem přišel až v následujících měsících, kdy naši terénní pracovníci navštívili přes 1 800 vyplavených domácností. S 1 343 z nich pak individuálně a často při

opakovaných návštěvách probrali osobní situaci a dohodli v propracovaném systému posuzování a rozhodování povodňovou komisí finanční příspěvek na konkrétní plán obnovy zničené domácnosti.

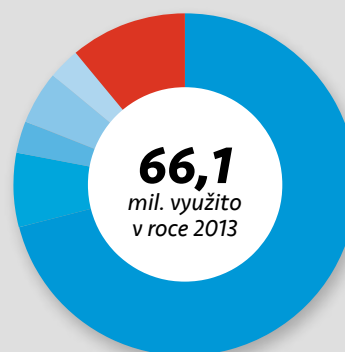
Mezi postiženými lidmi zaujaly nejdůležitější případy, u kterých se problémy, které přinesly povodně, proluly s jejich těžkou osobní či zdravotní situací, ve které zůstali často odkázáni na vnější pomoc. V takové situaci se ocitla i Jana Dušková z Lounků.

Nejdříve se dozvěděla, že jí praskla titanová výtěž páteře, s kterou žije již 3 roky, a že bude muset na další operaci. Pak se na jaře

přestěhovala z Prahy do malého domku v severočeských Lounkách. „V pátek jsem dostala zápis z katastru a v neděli už mě evakovali kvůli velké vodě,“ vypráví paní Dušková. „Nebyl ani čas si vybalit věci, natož pak dát dům pojistit.“ V poničeném a praskajícím domě teď musí začínat téměř od začátku. S opravou jí pomáhají dva místní zedníci a její zeť. „Sama toho moc nezmůžu. Kvůli páteři nevydržím dlouho stát, mám bolesti,“ dodává paní Dušková, která může fungovat jen díky vysokým dávkám analgetik. Paní Duškové jsme proto poskytli finanční dar, který částečně pokryje náklady na opravu poničeného domu.

POMOC PŘI POVODNÍCH V ČESKÉ REPUBLICĚ

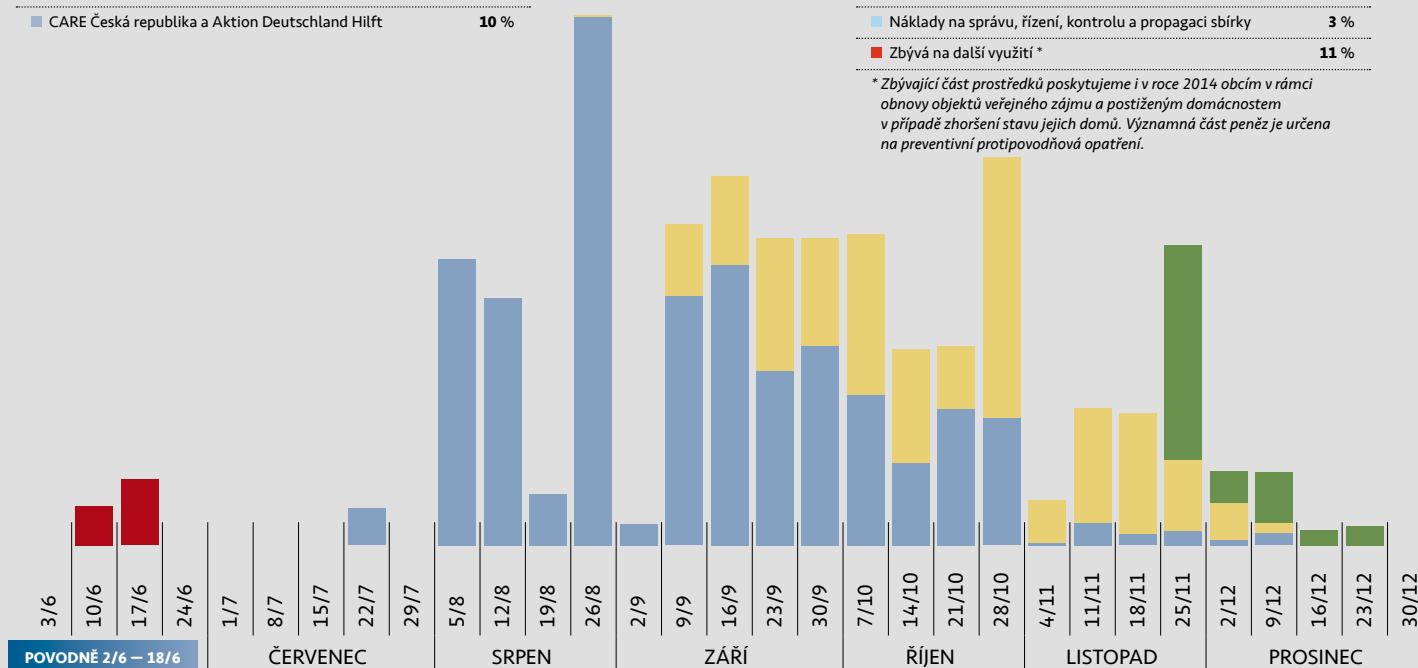
SLOŽENÍ POMOCI V ČASE



■ Klub přátel Člověka v tísní	1 %
■ Materiální dary	1 %
■ Sběrka SOS Povodně 2013	79 %
■ Nadační fond Českého rozhlasu	9 %
■ CARE Česká republika a Aktion Deutschland Hilft	10 %

■ Finanční pomoc rodinám	71 %
■ Objekty veřejného zájmu	7 %
■ Materiální pomoc	3 %
■ Operační náklady (terénní pracovníci, doprava...)	5 %
■ Náklady na správu, řízení, kontrolu a propagaci sbírky	3 %
■ Zbývá na další využití *	11 %

* Zbývající část prostředků poskytujeme i v roce 2014 obcím v rámci obnovy objektů veřejného zájmu a postiženým domácnostem v případě zhoršení stavu jejich domů. Významná část peněz je určena na preventivní protipovodňová opatření.



■ Nakoupili a distribuovali jsme materiální pomoc za	1 905 573 Kč
■ V prvním kole jsme přispěli s průměrným příspěvkem více než	1 343 rodinám
	27 000 Kč

■ Ve druhém kole jsme přispěli s průměrným příspěvkem více než	373 rodinám
	40 000 Kč
■ Přispěli jsme na 16 objektů veřejného zájmu	5 141 000 Kč

OBCÍ, VE KTERÝCH JSME PRACOVALI

118

FINANČNĚ JSME POMOHLI RODINÁM

1343

V TERÉNU JSME MĚLI ZAMĚSTNANCŮ

21

DISTRIBUOVALI JSME KUSŮ MATERIÁLNÍ POMOCI (DEZINFEKČNÍ PROSTŘEDKY, KOLEČKA, VĚDRA...)

15 600



Díky projektu Skutečný dárek jsme v roce 2013 rozdali 1 120 koz.

DĚKUJEME VŠEM NAŠIM DÁRCŮM!

PŘIDEJTE SE DO KLUBU PŘÁTEL

Češi jsou štedří. A když je potřeba, pomohou. Takovou zkušenost máme v Člověku v tísní. V roce 2013 zareagovaly tisíce dárců na naše výzvy SOS Povodně a SOS Filipíny a umožnily nám pomáhat doma i na dalekém ostrově.

A nemusí dojít k velké katastrofě, aby Češi pomáhali. Dárci, sdružení v Klubu přátel a ve Skutečné pomoci, jsou toho nejlepším důkazem. V průběhu roku jsme získali 2 887 nových pravidelných dárců Klubu, takže v prosinci 2013 měl Klub více než 10 500 členů, kteří darují v průměru 250 Kč každý měsíc. Polovina jejich příspěvku je používána na přímou humanitární pomoc ve světě, čtvrtina na pomoc politicky

pronásledovaným a rozvoj občanské společnosti v totalitárních zemích a čtvrtina na rozvoj organizace, péči o členy a získávání nových dárců.

Člověk v tísní hledá dárcce, kteří se rozhodnou pravidelně věnovat třeba jen deset korun denně. I taková částka totiž může zachraňovat životy. Sběrka Skutečná pomoc je zaměřena na podporu našich rozvojových projektů. Na konci roku tuto sbírku podporovalo téměř 5 300 jednotlivců a firem. Příběhy obdarovaných lidí zveřejňujeme na stránkách www.skutecnapomoc.cz.

V roce 2013 pokračoval prodej darovacích certifikátů v charitativním e-shopu

www.skutecnydarek.cz. Dárci si v průběhu roku pořídili téměř 22 500 darovacích certifikátů. Kompletní výtěžek z jejich prodeje je součástí sbírky Skutečná pomoc. Nejpopulárnější dárky jsou chluapaté nebo mají peří. Dárci ale mohou poříditi i další užitečné věci, jako je záchod, kanystř na vodu nebo léky.

Vedle jednotlivců naši práci podporují i některé české a zahraniční firmy. Jmenovitě děkujeme našemu nejvýznamnějšímu dárci – Nadačnímu fondu AVAST, který dlouhodobě podporuje festival Jeden svět, program Jeden svět na školách a naše projekty pomoci v Etiopii.

DĚKUJEME NAŠIM DÁRCŮM ZA PODPORU

PRAVIDELNÍ DÁRCI

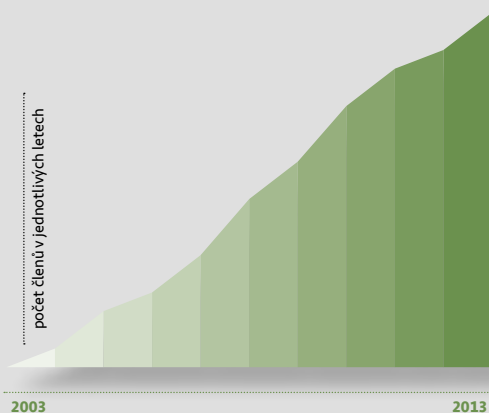
KLUB PŘÁTEL

10 500

členů Klubu přátel v prosinci 2013

V roce 2013 přibýlo

2 887 nových členů



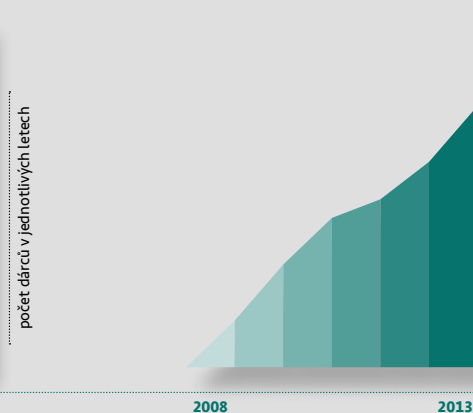
SKUTEČNÁ POMOC

5 300

pravidelných dárců v prosinci 2013

V roce 2013 přibýlo

1 700 nových dárců

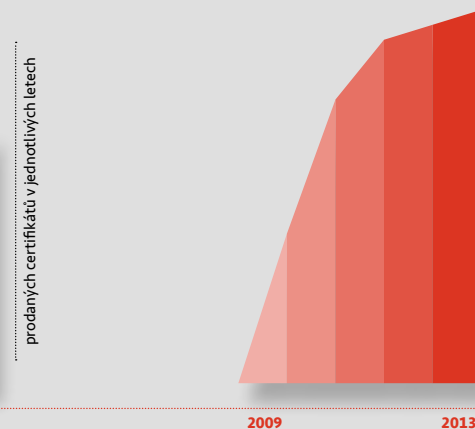


JEDNORÁZOVÉ CERTIFIKÁTY

SKUTEČNÝ DÁREK

22 500

prodáno darovacích certifikátů za rok 2013



DARY JSOU VYUŽITY NA HUMANITÁRNÍ POMOC, PODPORU LIDSKÝCH PRÁV, FUNDRAISING A ROZVOJ ORGANIZACE.

POMOC VE 12 ZEMÍCH

Povodně v ČR – okamžitá materiální pomoc pro lidi z **59** měst a obcí.

Obnova po tajfunu na Filipínách – provizorní přístřeší pro **1 100** rodin.

Podpora **33** zdravotnických středisek v Kongu – lepší a dostupnější lékařská péče a bezpečné porody ve dvou oblastech provincie Jižní Kivu.

Jižní Súdán – polní zdravotní klinika a mobilní ambulance při táboru pro navrátilce – pomoc pro celkem **1 500** lidí. Většinou se jedná o rodiny, které se do Jižního Súdánu vrátily často po mnoha letech v exilu vynuceném krvavou občanskou válkou.

Podpora mise Člověka v tísni v Sýrii – potravinová a materiální pomoc pro desetitisíce lidí v Aleppu a provinciích Homs, Hama a Latakaya. Kojenecké balíčky pro **5 500** matek s malými dětmi.

Spolufinancována pomoc v **19** táborech pro vnitřní uprchlíky v Barmě – provizorní školy, potraviny, přímá podpora rodin.

Podpora **70** politických vězňů a jejich rodin na Kubě. Spolupráce s **50** místními nezávislými novináři. Podobně pomáháme například v Bělorusku, Barmě nebo Ázerbájdžánu.

DARY JSOU VYUŽITY NA PODPORU ROZVOJOVÝCH PROJEKTŮ V ZAHRANIČÍ.

POMOC V 11 ZEMÍCH

Vybavení a učebnice pro **17** středních zemědělských škol v Afghánistánu.

Elektrina pro **1 200** žáků ze školy na úpatí Hindúkuše (Afghánistán).

Školení pro **237** učitelů v Angole, jak správně vést hodinu.

Vzdělání pro **100** sirotků nebo částečně osiřelých dětí v etiopské Awasse.

Spolufinancování osvěty týkající se hygieny pro obyvatele **120** vesnic a žáky **12** škol v Angole. Místní lidé si díky ní sami postavili **1 300** latrín.

Pomoc **25** začínajícím včelařům v Afghánistánu.

Podpora ženské chráněné dílny ve slumu Keetmanshoop v Namibii.

Školení porodních asistentek ve **4** zdravotnických střediscích v Kambodži. Zajišťují bezpečný porod pro tisíce místních žen.

Pomoc při epidemii cholery v Kongu. Léky pro **560** lidí.

100 % CENY DAROVACÍCH CERTIFIKÁTŮ JDE DO SBÍRKY SKUTEČNÁ POMOC.

POMOC V 9 ZEMÍCH

1 120 koz, **45** ovcí nebo **814** kusů drůbeže.

65 rodinám v Kambodži jsme přispěli na pořízení bioplynárny – úspora peněz i ochrana přírody.

Podpora **42** zdravotnických středisek v Kongu, léky proti malárii pro **500** lidí.

Celkem **22** latrín na školách v Kongu a Kambodži.

Mýdlo a hygienické potřeby pro **120** lidí v Angole.

Školní balíček s pomůckami pro **1 020** žáků, svačिनové balíčky a vybavení školní kuchyně pro **6** škol v Sýrii.

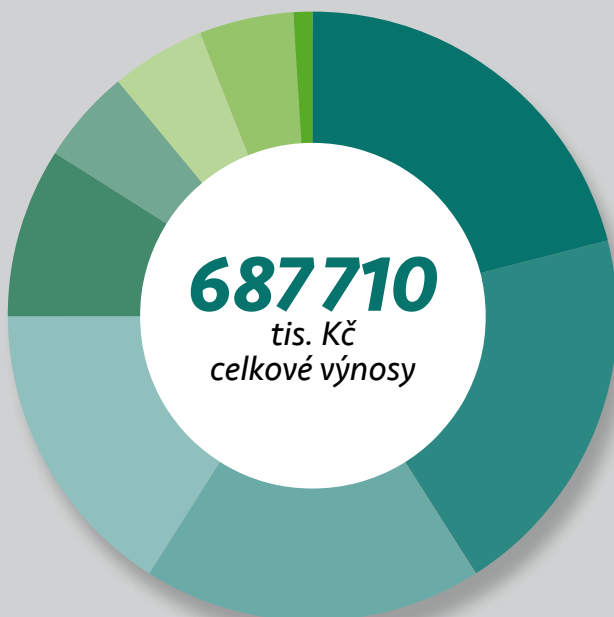
Kojenecká výživa pro **26** HIV pozitivních žen s dětmi – prevence přenosu viru z matky na dítě.

SOS POVODNĚ: VYBRÁNO TĚMĚŘ 60 MILIONŮ KORUN. POMOC ROZDĚLENA MEZI VÍCE NEŽ 1 300 RODIN ZASAŽENÝCH POVODNĚMI.

SOS FILIPÍNY: VYBRÁNO TĚMĚŘ 18 MILIONŮ KORUN. 35 000 LIDÍ POSTIŽENÝCH TAJFUNEM OBDRŽELO POMOC.

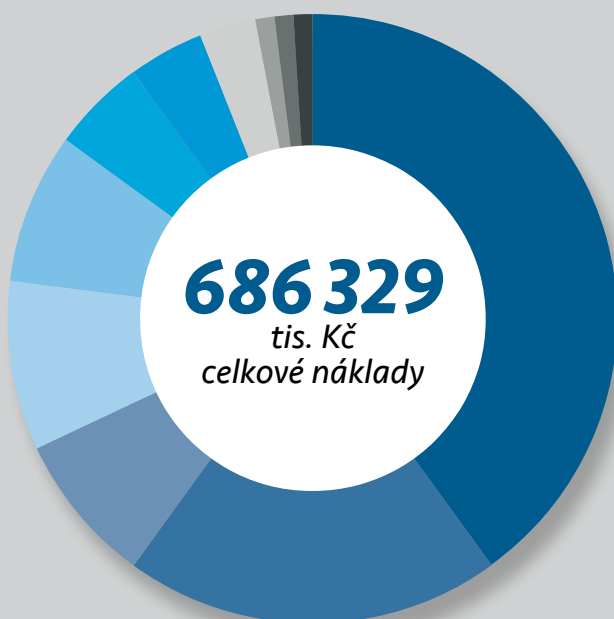
POSTAVME ŠKOLU V AFRICE: DALŠÍ DVĚ ŠKOLY PRO 700 DĚTÍ POSTAVENY V ETIOPII DÍKY ČESKÝM DÁRCŮM.

FINANČNÍ ZPRÁVA



CELKOVÉ VÝNOSY SPOLEČNOSTI

■ Příjmy EU – Evropská komise a delegace EU	20,57 %
■ Státní rozpočet	19,67 %
■ Dary od jednotlivců a firem	17,92 %
■ Zahraniční státní prostředky	16,57 %
■ Operační programy	8,77 %
■ Nadace a nevládní organizace	5,47 %
■ Agentury OSN	5,44 %
■ Vlastní činnost a ostatní výnosy	4,91 %
■ Krajské a místní rozpočty	0,67 %



CELKOVÉ NÁKLADY SPOLEČNOSTI

ZAHRANIČNÍ PŮSOBENÍ	
■ Rozvojová spolupráce	39,83 %
■ Humanitární pomoc a obnova	19,69 %
■ Podpora lidských práv a demokracie	7,51 %
PROJEKTY V ČESKÉ REPUBLICE	
■ ČR – Humanitární pomoc a obnova (povodně v ČR)	9,64 %
■ Sociální práce a poradenství	8,35 %
■ Vzdělávání	5,48 %
■ Občanská společnost	3,63 %
OSTATNÍ	
■ Podpora projektů, centrální režie a správa nemovitostí	2,87 %
■ Fundraising a péče o dárce	1,14 %
■ Odpisy majetku pořízeného z grantů a darů	1,01 %
■ Předsednictví Alliance2015	0,84 %

VÝNOSY SPOLEČNOSTI

Tato tabulka zobrazuje výnosy společnosti v roce 2013. U grantů, dotací a darů se jedná o prostředky v daném roce využité. Společnost Člověk v tísni účtuje dle závazné metodiky o těchto prostředcích fondově, to znamená, že přijaté prostředky jsou nejprve zaúčtovány do fondu, a do výnosu jsou přeúčtovány až v okamžiku jejich použití (čerpání) v daném roce. Prostředky ponechané ve fondu pro použití v dalších letech se proto ve výnosech aktuálního roku neobjeví. Naopak se v tabulce objeví prostředky, získané v předchozích letech, k jejichž čerpání došlo v aktuálním roce.

FINANČNÍ ZDROJ	V TIS. KČ	V TIS. KČ
Příjmy EU – Evropská komise a delegace EU		141 460
DG ECHO		78 236
přímé granty	27 476	
prostřednictvím ACTED	619	
prostřednictvím Concern Worldwide	21 917	
prostřednictvím DanChurchAid	7 162	
prostřednictvím SOLIDARITÉS INTERNATIONAL	10 155	
prostřednictvím World Vision	10 907	
DG EuropeAid – Development and Cooperation (DCI)		38 142
přímé granty	35 542	
prostřednictvím World Education Berkshire LBG	863	
prostřednictvím CESVI	1 147	
prostřednictvím HIVOS	523	
prostřednictvím ostatních partnerů	67	
DG EuropeAid – Development and Cooperation (EIDHR)		10 181
přímé granty	9 759	
prostřednictvím DEMAS	422	
DG EuropeAid – European Neighbourhood and Partnership Instrument (ENPI)		8 344
přímé granty	5 661	
prostřednictvím ACTED	2 683	
DG Justice and Home Affairs		3 238
přímé granty	2 170	
prostřednictvím Center for the Study of Democracy – Censis – Ludwig	371	
prostřednictvím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky	697	
Education, Audiovisual and Culture Executive Agency		2 959
přímé granty	1 884	
prostřednictvím C.I.O.F.S. FORMAZIONE PROFESSIONALE	198	
prostřednictvím Multikulturního centra Praha o.s.	239	
prostřednictvím Slovenské akademické asociácie	164	
prostřednictvím slovenské vládní příspěvkové agentury IUVENTA	474	
Program Mládež v akci		207
prostřednictvím České národní agentury Mládež	207	
ostatní zdroje EC		153

FINANČNÍ ZDROJ	V TIS. KČ	V TIS. KČ
Státní rozpočet		135 300
Ministerstvo kultury		2 792
Odbor médií a audiovizí	2 792	
Ministerstvo obrany		100
Ministerstvo práce a sociálních věcí		17 428
Odbor sociálních služeb	17 428	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		1 739
program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2013	1 500	
program podpora integrace cizinců na území ČR v roce 2013	239	
Ministerstvo vnitra		298
prostřednictvím statutárního města Ústí nad Labem	81	
Odbor bezpečnostní politiky	217	
Ministerstvo zahraničních věcí		111 884
Česká rozvojová agentura	87 376	
Odbor lidských práv a transformační politiky	14 880	
Odbor rozvojové spolupráce	8 862	
Odbor veřejné diplomacie	370	
prostřednictvím velvyslanectví ČR v Thajsku	396	
Státní fond České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie		506
Úřad vlády České republiky		508
Ostatní státní rozpočet		45
Dary od jednotlivců a firem		123 254
Klub přátel		26 438
přímé dary		13 600
Andreas Hofinghoff	150	
Antonín Švehla	430	
Československá obchodní banka, a. s.	157	
dm drogerie markt s.r.o.	354	
FIDES AGRO, spol. s r.o.	117	
Hana Dvořáková	1 717	
Jan Tajovský	105	
Jarmila Steklá	833	
KOVOTEX, výrobní družstvo invalidů	120	
Letiště Praha, a. s.	148	
mamacoffee s.r.o.	127	
Ondřej Fryc	799	
PRESSENTECHNIK s.r.o.	100	

FINANČNÍ ZDROJ	V TIS. Kč	V TIS. Kč
Robert and Shellan Isackson	362	
RWE Transgas, a.s.	308	
Sanjiv Suri	990	
SERVISTEK s.r.o.	100	
Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	290	
Westernové městečko Boskovice	268	
souhrn přímých darů nižších než 100 000 Kč	6 125	
Veřejné sbírky		83 216
Postavme školu v Africe	4 600	
Skutečná pomoc	16 683	
SOS Filipíny	4 189	
SOS Pákistán	502	
SOS Povodně 2013	50 659	
SOS Somálsko	109	
SOS Sýrie	6 272	
ostatní veřejné sbírky	202	
Zahraniční státní prostředky		113 980
Nizozemsko		6 442
Centre for Development Innovation	6 352	
ostatní příjmy z Nizozemska	90	
International Visegrad Fund		207
Německo		51 573
Česko-německý fond budoucnosti – přímé granty	80	
Česko-německý fond budoucnosti prostřednictvím Selbsthilfe Wohnprojekt Further Straße e.V.	104	
GIZ – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit	7 724	
prostřednictvím Deutsche Welthungerhilfe e.V.	42 787	
prostřednictvím Heinrich Boell Stiftung e.V.	272	
prostřednictvím Save the Children International	141	
The Black Sea Trust for Regional Cooperation	465	
Norsko		1 197
prostřednictvím Save the Children International	900	
prostřednictvím SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien	297	
Slovensko		2 465
SAMRS – Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu	761	
SAMRS prostřednictvím PIPA	332	
Úrad vlády Slovenskej republiky	846	
Úrad vlády Slovenskej republiky prostřednictvím nadácie EKOPOLIS	526	
Světová banka		22 199
prostřednictvím MRRD Afghánistán	22 199	
Španělsko		8 849
prostřednictvím Rescate	8 849	
Švýcarsko		1 239
Swiss Federal Departement of Foreign Affairs	1 239	

FINANČNÍ ZDROJ	V TIS. Kč	V TIS. Kč
Taiwan		238
TFD – The Taiwan Foundation for democracy	238	
USA		19 167
FREEDOM HOUSE	845	
NDI – National Democratic Institute	119	
NED – National Endowment for Democracy	9 534	
OFDA prostřednictvím IRC	275	
United States Department of State	4 240	
USAID U. S. Agency	1 633	
USAID prostřednictvím ACTED	859	
USAID prostřednictvím DAI	1 564	
Velvyslanectví USA	98	
Velká Británie		278
British Embassy Baghdad	278	
ostatní příjmy ze zahraničí		126
Operační programy		60 329
IOP – Integrovaný operační program		259
OPLZZ – Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost		27 301
přímé granty od MPSV	12 270	
prostřednictvím společnosti TIVIT spol. s r.o.	171	
IP prostřednictvím Karlovarského kraje	2 161	
IP prostřednictvím Olomouckého kraje	3 705	
IP prostřednictvím Plzeňského kraje	4 936	
IP prostřednictvím Středočeského kraje	1 302	
prostřednictvím města Bíliny	230	
prostřednictvím města Jeseník	174	
prostřednictvím partnera bfz-vzdělávací akademie s.r.o.	266	
prostřednictvím partnera Navreme Boheme, s.r.o.	250	
prostřednictvím partnera SIMI ČR	796	
prostřednictvím SocioFactor s.r.o.	890	
prostřednictvím ostatních partnerů	150	
OPPA – Operační program Praha Adaptabilita		3 599
OPVK – Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost		27 105
přímé granty OPVK od MŠMT	19 834	
prostřednictvím Libereckého kraje	1 613	
prostřednictvím partnera British Council ČR	630	
prostřednictvím partnera Univerzita Palackého v Olomouci	2 695	
prostřednictvím Plzeňského kraje	1 543	
prostřednictvím Středočeského kraje	790	
ZaSI – Operační program Zaměstnanost a sociální inkluze		2 065

FINANČNÍ ZDROJ	V TIS. KČ	V TIS. KČ
Nadace a nevládní organizace		37 607
Asociacion Diario De Cuba		199
CARE ČR		7 787
Concern Worldwide		3 131
Deutsche Welthungerhilfe e.V.		454
Foundation Open Society Institute		4 804
Inštitút pre dobre spravovanu spoločnosť		446
International Rescue Committee, Inc.		220
Nadace Crocodile		1 058
Nadace Open Society Fund Praha		372
Nadácia otvorenej spoločnosti		146
Nadácia Pontis		603
Nadační fond AVAST		2 788
Nadační fond České bankovní asociace pro podporu vzdělávání		238
Nadační fond Českého rozhlasu		6 695
Nadační fond Patria		217
příspěvky pro Allianci 2015		5 289
Roma Educational Fund		330
Sigrid Rausing Trust		561
UniCredit Foundation		2 012
ostatní nadace a NNO		257
Agentury OSN		37 419
FAO		945
UNDP		29 861
UNICEF		6 504
WFP		109
Vlastní činnost a ostatní výnosy		33 769
kavárna Langhans		500
kompence odpisu majetku pořízeného z grantu		6 963
kurzové zisky		12 720
nárok na likvidační zůstatek dceřiné společnosti PIN JORDAN		1 251
prodej vstupenek a propagace na FF		3 637
prodej výrobků, zásob a majetku		1 229
recepční služby		119
sponzorské příspěvky		1 832
Crocodile ČR, spol. s r.o.	1 000	
Zátiší Catering Group, a.s.	416	
Czech Restaurant Mgt.Co.spol. s r.o.	416	
úroky		129
výnosy dům Koněvova		1 105
výnosy dům Slavkov u Brna		147
výnosy z cenných papírů		1 104
výnosy Centrum Langhans		102
ostatní zakázky		209
jiné ostatní výnosy		2 722

FINANČNÍ ZDROJ	V TIS. KČ	V TIS. KČ
Krajské a místní rozpočty		4 592
hlavní město Praha		1 042
město Bílina		325
městská část Praha 8		171
Olomoucký kraj		112
Plzeňský kraj		102
statutární město Chomutov		101
statutární město Karlovy Vary		300
statutární město Liberec		112
statutární město Olomouc		608
statutární město Pardubice		100
statutární město Plzeň		643
statutární město Ústí nad Labem		521
rozpočty ostatních krajů		190
rozpočty ostatních měst		265
CELKEM		687 710

V roce 2013 společnost Člověk v tísni zprostředkovala další pomoc ve výši 94 037 tis. Kč. Tyto prostředky nepředstavují pro organizaci náklady ani výnosy a nejsou proto obsaženy v účetních výkazech. Jedná se o finance poskytnuté Světovou bankou afghánským rozvojovým vesnickým radám prostřednictvím afghánského Ministerstva pro obnovu a rozvoj venkova ve výši 45 829 tis. Kč. Dále prostředky poskytnuté Dětským fondem OSN (UNICEF) a Odborem humanitární pomoci a civilní obrany Evropské komise (ECHO) skrze nevládní organizaci World Vision, především ve formě terapeutické výživy pro léčbu dětské podvýživy v Angole ve výši 13 310 tis. Kč. Dále prostředky poskytnuté Kanceláří pro humanitární pomoc Spojených států amerických (OFDA) skrze International Rescue Committee (IRC) na materiální pomoc a organizaci Save the Children ve formě potravinové pomoci pro ohrožené obyvatele v Sýrii v celkové výši 32 677 tis. Kč. Dále se jednalo o finance poskytnuté Světovým potravinovým fondem (WFP) ve formě potravinových balíčků obyvatelům Jižního Súdánu ve výši 2 221 tis. Kč. Společnost Člověk v tísni se podílela na uvedené pomoci jako technický poradce projektu či zprostředkovatel a distributor.

CELKOVÉ NÁKLADY SPOLEČNOSTI

ČINNOST	TIS. KČ	TIS. KČ
ZAHRA NIČNÍ PŮSO BENÍ		
Humanitární pomoc a obnova celkem		135 162
Humanitární pomoc a obnova po katastrofách	119 218	
Prevence katastrof	15 944	
Rozvojová pomoc		273 382
Produkce potravin a výživa	36 054	
Životní prostředí a alternativní zdroje energie	26 029	
Voda a hygiena	25 770	
Rozvoj zdravotnictví	20 196	
Rozvoj venkova a místních trhů	49 357	
Podpora zranitelných skupin	38 863	
Stavba škol a zlepšování kvality výuky	30 261	
Odborné vzdělávání	23 434	
Občanská společnost a dobré vládnutí	23 418	
Podpora lidských práv a demokracie		51 566
Mezinárodní podpora	2 832	
Přímá pomoc perzekuovaným	6 379	
Předávání transformačních zkušeností	1 935	
Zvyšování kapacit občanské společnosti	29 151	
Obrana lidských práv	11 269	
PROJEKTY V ČESKÉ REPUBLICĚ		
Vzdělávání		37 585
Inkluzivní vzdělávání	24 535	
Globální rozvojové vzdělávání	6 252	
Moderní československé dějiny	4 265	
Mediální vzdělávání	2 533	
Občanská společnost		24 933
Aktivní občanství	2 560	
Osvěta	8 829	
Festival Jeden svět	13 042	
Dobrá veřejná správa	502	
Sociální práce a poradenství		57 300
Poradenství pro dospělé	36 129	
Poradenství pro děti a mládež	13 581	
Poradenství samosprávám	7 590	
ČR – Humanitární pomoc a obnova (povodně v ČR)		66 165
OSTATNÍ		
Podpora projektů, centrální režie a správa nemovitostí		19 693
Fundraising a péče o dárce		7 815
Odpisy majetku pořízeného z grantů a darů		6 963
Předsednictví Alliance2015		5 765
CELKEM		686 329

PROSTŘEDKY ZÍSKANÉ OD DONORŮ A POSKYTNUTÉ PARTNERSKÝM ORGANIZACÍM NA REALIZACI PROJEKTŮ

PARTNERSKÁ ORGANIZACE	PROSTŘEDKY POSKYTNUTÉ PARTNERŮM V ROCE 2013
Armenian UN Association	82
Asociatia ORICUM	19
CESVI	1 582
Člověk v ohrození - občanské združení	387
Development Education Project Ltd.	68
Eastern Europe Studies Centre	68
Ester o.s.	-352
Foundation for Development of Democratic Rights	1 328
Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej	477
Human Rights Education Centre (HREC)	1
Instytut Globalnej Odpowiedzialności	827
Interregional Public Organisation Memorial Human Rights Center	2 192
Liverpool World Centre	131
Migrant Voice	1 797
Multi-purpose Community Development Project	152
NGO Mondo	553
Obec Petrovany	497
Obec Sveržov	391
Partners for Democratic Change Slovakia, o.z.	372
PATRIR-Peace Action, Training and Research Institute of Romania	47
PECKA - Centrum celoživotního vzdělávání Karlovy Vary, o.p.s.	446
Platforma mimovládnych rozvojových organizácií	962
Polska Akcja Humanitarna	1 243
S.O.S. Racismo Guipozkoa	744
Shiny Day Social Services Association	202
Společnost TADY A TEĎ, o.p.s.	-86
Tkibuli District Development Fund	10
World University Service - Austrian Committee (WUS Austria)	371
CELKEM	14 511

Společnost Člověk v tísní je zapojena v řadě partnerských projektů, ve významné části z nich pak v pozici hlavního příjemce dotace (leading agency). Prostředky od donora určené pro partnery v těchto případech procházejí přes finanční účty společnosti, nejsou pro ni však ani výnosem, ani nákladem a nevstupují do Výkazu zisků a ztrát. V případě záporných částek se jedná o vratky nevyčerpaných prostředků od partnerů, které byly poskytnuty v minulých obdobích.

ROZVAHA K 31. 12. 2013

(V CELÝCH TISÍCÍCH KČ)

AKTIVA		číslo pol.	Stav k prvnímu dni účet. období	Stav k poslednímu dni účet. období
A. Dlouhodobý majetek celkem součet položek 02 + 10 + 21 + 29		01	45 624	42 075
A. I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem součet položek 03 až 09		02	10 853	13 531
1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	(012)	03		
2. Software	(013)	04	9 713	11 914
3. Ocenitelná práva	(014)	05	343	854
4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	(018)	06	21	21
5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	(019)	07		
6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	(041)	08	776	241
7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	(051)	09		501
A. II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem součet položek 11 až 20		10	61 967	64 219
1. Pozemky	(031)	11	2 647	2 647
2. Umělecká díla, předměty a sbírky	(032)	12		
3. Stavby	(021)	13	18 474	18 474
4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	(022)	14	34 546	38 610
5. Pěstitelské celky trvalých porostů	(025)	15		
6. Základní stádo a tažná zvířata	(026)	16		
7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	(028)	17	3 513	3 471
8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	(029)	18		
9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	(042)	19	2 290	1 017
10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	(052)	20	497	
A. III. Dlouhodobý finanční majetek celkem součet položek 22 až 28		21	5 483	3 724
1. Podíly v ovládaných a řízených osobách	(061)	22	1 231	
2. Podíly v osobách pod podstatným vlivem	(062)	23		
3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	(063)	24	4 252	3 724
4. Půjčky organizačním složkám	(066)	25		
5. Ostatní dlouhodobé půjčky	(067)	26		
6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	(069)	27		
7. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	(043)	28		
A. IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem součet položek 30 až 40		29	-32 679	-39 399
1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	(072)	30		
2. Oprávky k software	(073)	31	-5 711	-8 698
3. Oprávky k ocenitelným právům	(074)	32	-260	-414
4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	(078)	33	-21	-21
5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	(079)	34		
6. Oprávky ke stavbám	(081)	35	-740	-1 351
7. Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům mov. věcí	(082)	36	-22 434	-25 444
8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	(085)	37		
9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	(086)	38		
10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	(088)	39	-3 513	-3 471
11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	(089)	40		

AKTIVA		číslo pol.	Stav k prvnímu dni účet. období	Stav k poslednímu dni účet. období
B. Krátkodobý majetek celkem součet položek 42 + 52 + 72 + 81		41	267 163	351 306
B.I. Zásoby celkem součet položek 43 až 51		42	10 995	26 393
1. Materiál na skladě	(112)	43	9 446	17 924
2. Materiál na cestě	(119)	44		882
3. Nedokončená výroba	(121)	45		
4. Polotovary vlastní výroby	(122)	46		
5. Výrobky	(123)	47	69	68
6. Zvířata	(124)	48	13	
7. Zboží na skladě a v prodejnách	(132)	49	883	1 158
8. Zboží na cestě	(139)	50	518	
9. Poskytnuté zálohy na zásoby	(314)	51	66	6 361
B.II. Pohledávky celkem součet položek 53 až 71		52	66 686	85 900
1. Odběratelé	(311)	53	5 662	16 087
2. Směnky k inkasu	(312)	54		
3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	(313)	55		
4. Poskytnuté provozní zálohy	(314-ř.51)	56	15 285	26 131
5. Ostatní pohledávky	(315)	57	1 334	714
6. Pohledávky za zaměstnanci	(335)	58	1 105	2 439
7. Pohledávky za institucemi soc. zabezpečení a veř. zdr. pojištění	(336)	59		
8. Daň z příjmu	(341)	60	57	291
9. Ostatní přímé daně	(342)	61		
10. Daň z přidané hodnoty	(343)	62	493	
11. Ostatní daně a poplatky	(345)	63		
12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	(346)	64		
13. Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů územních samosprávných celků	(348)	65		
14. Pohledávky za účastníky sdružení	(358)	66		
15. Pohledávky z pevných termínových operací	(373)	67		
16. Pohledávky z emitovaných dluhopisů	(375)	68		
17. Jiné pohledávky	(378)	69	18 231	16 405
18. Dohadné účty aktivní	(388)	70	24 519	23 833
19. Opravná položka k pohledávkám	(391)	71		
B.III. Krátkodobý finanční majetek celkem součet položek 73 až 80		72	165 663	214 424
1. Pokladna	(211)	73	7 928	9 370
2. Ceniny	(213)	74		53
3. Účty v bankách	(221)	75	151 915	196 840
4. Majetkové cenné papíry k obchodování	(251)	76		
5. Dluhové cenné papíry k obchodování	(253)	77		
6. Ostatní cenné papíry	(256)	78	5 708	5 724
7. Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	(259)	79		
8. Peníze na cestě	(261)	80	112	2 437
B.IV. Jiná aktiva celkem součet položek 82 až 84		81	23 819	24 589
1. Náklady příštích období	(381)	82	3 049	3 254
2. Příjmy příštích období	(385)	83	20 111	19 906
3. Kurzové rozdíly aktivní	(386)	84	659	1 429
AKTIVA CELKEM součet položek 01 + 41		85	312 787	393 381

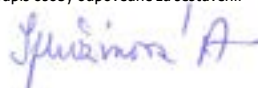
PASIVA		číslo pol.	Stav k prvnímu dni účet. období	Stav k poslednímu dni účet. období
A. Vlastní zdroje celkem součet položek 87 + 91		86	242 826	321 502
A.I. Jmění celkem součet položek 88 až 90		87	241 000	320 121
1. Vlastní jmění	(901)	88	38 541	41 022
2. Fondy	(911)	89	202 419	278 996
3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	(921)	90	40	103
A.II. Výsledek hospodaření celkem součet položek 92 až 94		91	1 826	1 381
1. Účet výsledku hospodaření	(+/-963)	92		1 381
2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	(+/-931)	93	1 826	
3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	(+/-932)	94		
B. Cizí zdroje celkem součet položek 96 + 98 + 106 + 130		95	69 961	71 879
B.I. Rezervy celkem položka 97		96	0	0
1. Rezervy	(941)	97		
B.II. Dlouhodobé závazky celkem součet položek 99 až 105		98	0	0
1. Dlouhodobé bankovní úvěry	(951)	99		
2. Vydané dluhopisy	(953)	100		
3. Závazky z pronájmu	(954)	101		
4. Přijaté dlouhodobé zálohy	(955)	102		
5. Dlouhodobé směnky k úhradě	(958)	103		
6. Dohadné účty pasivní	(389)	104		
7. Ostatní dlouhodobé závazky	(959)	105		
B.III. Krátkodobé závazky celkem součet položek 107 až 129		106	59 707	61 738
1. Dodavatelé	(321)	107	8 849	13 486
2. Směnky k úhradě	(322)	108		
3. Přijaté zálohy	(324)	109	2 452	876
4. Ostatní závazky	(325)	110	1 877	1 124
5. Zaměstnanci	(331)	111	8 802	9 882
6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	(333)	112	152	236
7. Závazky k institucím sociál. zabezpečení a veř. zdrav. pojištění	(336)	113	3 318	3 826
8. Daň z příjmů	(341)	114		
9. Ostatní přímé daně	(342)	115	971	1 287
10. Daň z přidané hodnoty	(343)	116		204
11. Ostatní daně a poplatky	(345)	117	698	807
12. Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu	(346)	118	776	1 959
13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územních samospráv. celků	(348)	119		
14. Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	(367)	120		
15. Závazky k účastníkům sdružení	(368)	121		
16. Závazky z pevných termínových operací a opcí	(373)	122		
17. Jiné závazky	(379)	123	24 476	14 930
18. Krátkodobé bankovní úvěry	(231)	124		
19. Eskontní úvěry	(232)	125		
20. Vydané krátkodobé dluhopisy	(241)	126		
21. Vlastní dluhopisy	(255)	127		
22. Dohadné účty pasivní	(389)	128	7 336	13 121
23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	(249)	129		

PASIVA		číslo pol.	Stav k prvnímu dni účet. období	Stav k poslednímu dni účet. období
B.IV.	Jiná pasiva celkem součet položek 131 až 133	130	10 254	10 141
1.	Výdaje příštích období	(383) 131	929	4 149
2.	Výnosy příštích období	(384) 132	8 676	3 789
3.	Kurzové rozdíly pasivní	(387) 133	649	2 203
PASIVA CELKEM součet položek 86 a 95		134	312 787	393 381

Podpisový záznam statutárního orgánu:



Podpis osoby odpovědné za sestavení:



Okamžik sestavení: 25/6/2014

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY K 31. 12. 2013

(V CELÝCH TISÍCÍCH KČ)

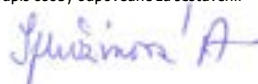
NÁZEV POLOŽKY	číslo položky	ČINNOSTI		
		hlavní	hospodářská	CELKEM
A. Náklady	01			
A.I. Spotřebované nákupy celkem součet položek 03 až 06	02	54 350	357	54 707
1. Spotřeba materiálu	(501) 03	50 038	66	50 104
2. Spotřeba energie	(502) 04	3 857	40	3 897
3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	(503) 05			0
4. Prodané zboží	(504) 06	455	251	706
A.II. Služby celkem součet položek 08 až 11	07	223 070	919	223 989
5. Opravy a udržování	(511) 08	2 312	32	2 344
6. Cestovné	(512) 09	28 163		28 163
7. Náklady na reprezentaci	(513) 10	1 574	16	1 590
8. Ostatní služby	(518) 11	191 021	871	191 892
A.III. Osobní náklady celkem součet položek 13 až 17	12	191 871	1 637	193 508
9. Mzdové náklady	(521) 13	157 621	1 267	158 888
10. Zákonné sociální pojištění	(524) 14	34 067	370	34 437
11. Ostatní sociální pojištění	(525) 15			0
12. Zákonné sociální náklady	(527) 16	183		183
13. Ostatní sociální náklady	(528) 17			0
A.IV. Daně a poplatky celkem součet položek 19 až 21	18	661	6	667
14. Daň silniční	(531) 19	39		39
15. Daň z nemovitostí	(532) 20		6	6
16. Ostatní daně a poplatky	(538) 21	622		622
A.V. Ostatní náklady celkem součet položek 23 až 30	22	201 592	47	201 639
17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	(541) 23			0
18. Ostatní pokuty a penále	(542) 24	7		7
19. Odpis nedobytné pohledávky	(543) 25	954	25	979
20. Úroky	(544) 26			0
21. Kurzové ztráty	(545) 27	5 733		5 733
22. Dary	(546) 28	182 231		182 231
23. Manka a škody	(548) 29	150		150
24. Jiné ostatní náklady	(549) 30	12 517	22	12 539
A.VI. Odpisy, prod. majetek, tvorba rezerv a opr. položek součet položek 32 až 37	31	10 966	27	10 993
25. Odpisy dlouhodobého nehmotn. a hmotného majetku	(551) 32	9 795	27	9 822
26. Zůstatk. cena prod. dlouhodob. nehmot. a hmot. majetku	(552) 33	112		112
27. Prodané cenné papíry a podíly	(553) 34	996		996
28. Prodaný materiál	(554) 35	63		63
29. Tvorba rezerv	(556) 36			0
30. Tvorba opravných položek	(559) 37			0
A.VII. Poskytnuté příspěvky celkem součet položek 39 a 40	38	700	0	700
31. Poskytnuté příspěvky zúčt. mezi organiz. složkami	(581) 39			0
32. Poskytnuté členské příspěvky	(582) 40	700		700
A.VIII. Daň z příjmů celkem položka 42	41	0	0	0
33. Dodatečné odvody daně z příjmů	(595) 42			0
Náklady celkem součet položek 02 + 07 + 12 + 18 + 22 + 31 + 38 + 41	43	683 210	2 993	686 203

NÁZEV POLOŽKY	číslo položky	ČINNOSTI		
		hlavní	hospodářská	CELKEM
B. Výnosy	44			
B.I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem součet položek 46 až 48	45	42 795	4 120	46 915
1. Tržby za vlastní výroby	(601) 46	1		1
2. Tržby z prodeje služeb	(602) 47	42 214	3 624	45 838
3. Tržby za prodané zboží	(604) 48	580	496	1 076
B.II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem součet položek 50 až 53	49	-2	0	-2
4. Změna stavu zásob nedokončené výroby	(611) 50			0
5. - Změna stavu zásob polotovarů	(612) 51			0
6. - Změna stavu zásob výrobků	(613) 52	-2		-2
7. - Změna stavu zvířat	(614) 53			0
B.III. Aktivace celkem součet položek 55 až 58	54	0	0	0
8. Aktivace materiálu a zboží	(621) 55			0
9. Aktivace vnitroorganizačních služeb	(622) 56			0
10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	(623) 57			0
11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	(624) 58			0
B.IV. Ostatní výnosy celkem součet položek 60 až 66	59	635 676	30	635 706
12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	(641) 60			0
13. Ostatní pokuty a penále	(642) 61			0
14. Platby za odepsané pohledávky	(643) 62	14		14
15. Úroky	(644) 63	127	2	129
16. Kurzové zisky	(645) 64	12 720		12 720
17. Zúčtování fondů	(648) 65	573 617		573 617
18. Jiné ostatní výnosy	(649) 66	49 198	28	49 226
B.V. Tržby z pr. majetku, zúčt. rezerv a oprav. pol. celkem součet položek 68 až 74	67	1 754	0	1 754
19. Tržby z prodeje dlouhodob. nehmotn. a hmotn. majetku	(652) 68	415		415
20. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	(653) 69	892		892
21. Tržby z prodeje materiálu	(654) 70	235		235
22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	(655) 71	80		80
23. Zúčtování rezerv	(656) 72			0
24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	(657) 73	132		132
25. Zúčtování opravných položek	(659) 74			0
B.VI. Přijaté příspěvky celkem součet položek 76 až 78	75	3 337	0	3 337
26. Přijaté příspěvky zúčt. mezi organizačními složkami	(681) 76			0
27. Přijaté příspěvky (dary)	(682) 77	3 337		3 337
28. Přijaté členské příspěvky	(684) 78			0
B.VII. Provozní dotace celkem položka 80	79	0	0	0
29. Provozní dotace	(691) 80			0
Výnosy celkem součet položek 45 + 49 + 54 + 59 + 67 + 75 + 79	81	683 560	4 150	687 710
C. Výsledek hospodaření před zdaněním rozdíl položek 81 - 43	82	350	1 157	1 507
Daň z příjmů	(591) 83	39	87	126
D. Výsledek hospodaření po zdanění rozdíl položek 82 - 83	84	311	1 070	1 381

Podpisový záznam statutárního orgánu:

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Okamžik sestavení: 25/6/2014

PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE KE DNI 31. 12. 2013

1. OBECNÉ ÚDAJE

1.1. CENTRÁLA ORGANIZACE - ČESKÁ REPUBLIKA

Název společnosti:	Člověk v tísni, o.p.s.
Sídlo:	Šafaříkova 635/24, 120 00 Praha 2
IČO:	25755277
DIČ:	CZ25755277
Právní forma:	obecně prospěšná společnost
Datum vzniku o.p.s.:	16. dubna 1999
Registrace:	Společnost je zapsána v rejstříku obecně prospěšných společností, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl O., vložka 119
Orgány společnosti	ke dni sestavení účetní závěrky (tj. k datu 25. 6. 2014) jsou:
správní rada:	Kristina Taberyová – <i>předsedkyně</i> Jan Pergler Petr Jančárek
dozorčí rada:	Vlasta Lajčáková – <i>předsedkyně</i> Václav Mazánek Jan Urban
ředitel o.p.s.:	Šimon Pánek
zakladatelé:	Česká televize Ing. Jaromír Štětina Šimon Pánek

Obecně prospěšné služby:

- organizace humanitární a rozvojové pomoci v zahraničí a tuzemsku
- poskytování pomoci politicky, rasově či jinak pronásledovaným osobám v zahraničí i tuzemsku
- poskytování pomoci mladým novinářům a nezávislému tisku v zahraničí i tuzemsku
- poskytování pomoci lokálním samosprávám a dalším lokálním organizacím
- organizování pomoci menšinám v zahraničí i v tuzemsku
- sociální poradenství
- osvětová činnost
- organizace seminářů a školení
- organizování kulturních a sportovních akcí
- poskytování sociálních služeb
- komunitní plánování a organizování
- organizace vzdělávacích a volnočasových aktivit dětí a mládeže
- podpora a provozování pracovních-terapeutických a resocializačních dílen včetně prodeje výrobků vyrobených v těchto dílnách v zahraničí i v tuzemsku
- nakladatelská a vydavatelská činnost

- poskytování poradenství a pomoci v oblasti ochrany před diskriminací na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku anebo sexuální orientace
- působení v oblasti ochrany práv a oprávněných zájmů spotřebitelů
- provozování multikulturního centra

Doplňková činnost:

Vedle základních činností, uvedených v předchozím odstavci tohoto článku, za jejichž účelem byla společnost založena, jsou dále předmětem činnosti i doplňkové činnosti, které společnost vykonává zásadně za úplatu.

Těmito **doplňkovými činnostmi** se rozumí:

- tvorba a distribuce audiovizuálních pořadů
- reklamní činnost
- zprostředkovatelská činnost v oblasti reklamy
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1–3 živnostenského zákona
- pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor
- hostinská činnost

Doplňkové činnosti společnost vykonává výhradně za účelem dosažení účinnějšího využití majetku a zároveň jejich výkonem nesmí být ohrožena kvalita, rozsah a dostupnost obecně prospěšných služeb. Zároveň případný zisk z výkonu těchto doplňkových činností smí být použit pouze pro zkvalitnění a rozšíření činností obecně prospěšné společnosti.

Členové orgánů společnosti, tj. správní a dozorčí rady, neobdrželi za činnost v orgánech společnosti žádnou odměnu. Společnost neposkytla členům statutárních orgánů žádnou zálohu nebo úvěr ani neposkytla záruku za jejich závazky. Rodinní příslušníci členů orgánů nejsou v pracovněprávním ani obdobném vztahu vůči společnosti. Členové orgánů společnosti ani jejich rodinní příslušníci nepůsobí v orgánech žádných právnických osob, s nimiž by společnost uzavřela v předmětném období obchodní smlouvu nebo jiné smluvní vztahy, a nemají v těchto subjektech žádnou majetkovou účast.

1.2 ORGANIZAČNÍ SLOŽKA V JINÉ ZEMI EU

Na základě rozhodnutí Ministerstva vnitra Slovenské republiky ze dne 2. 8. 2004 vznikla organizační složka společnosti na Slovensku, která je v současné době zapsána v rejstříku neziskových organizací, vedeném u Obvodního úřadu v Prešově.

Název: Člověk v tísni, o.p.s.

Sídlo: Palešovo námestie 34, 053 04 Spišské Podhradie

IČO: 35562617

DIČ: 2021920923

Statutární zástupce: Šimon Pánek

Předmět činností organizační složky je identický s činnostmi společnosti v České republice.

2. ROZKLAD OSOBNÍCH NÁKLADŮ ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ 1. 1. AŽ 31. 12. 2013

POČET ZAMĚSTNANCŮ, OSOBNÍ NÁKLADY:

	průměrný přečtený stav zaměstnanců*	hrubé mzdy celkem (Kč)	průměrná hrubá měsíční mzda (Kč)	odvody do sociálních, zdravotních a dalších fondů (Kč)	Celkem osobní náklady (Kč)
Afghánistán	238,08	25 424 533,97	8 899,16		25 424 533,97
Angola	46,17	5 763 287,45	10 402,29	410 035,44	6 173 322,89
Arménie	6,25	953 298,06	12 710,64		953 298,06
DR Kongo	77,83	8 515 195,54	9 117,30	372 316,49	8 887 512,03
Etiopie	64,50	6 260 162,86	8 088,07	470 222,66	6 730 385,52
Gruzie	8,83	1 544 212,12	14 573,54		1 544 212,12
Jižní Súdán	4,92	835 872,15	14 157,73	142 098,24	977 970,39
Kambodža	14,83	2 132 310,10	11 981,96		2 132 310,10
Kosovo	2,83	718 095,32	21 145,33	35 904,31	753 999,63
Moldavsko – od 1. 11. 2013	3,00	91 591,30	15 265,22	24 271,71	115 863,01
Mongolsko	8,92	1 189 665,21	11 114,21	132 942,34	1 322 607,55
Pákistán – do 30. 4. 2013	24,00	938 882,60	9 780,03		938 882,60
Slovensko	18,83	3 192 722,46	14 129,59	1 179 406,48	4 372 128,94
Srí Lanka – do 31. 3. 2013	10,67	184 843,91	5 774,57	27 918,08	212 761,99
Celkem mise	529,66	57 744 673,05		2 795 115,75	60 539 788,80
ČR – pracovní poměry včetně DPČ	305,25	93 967 043,00	25 653,03	31 824 837,00	125 791 880,00
z toho vedoucí pracovníci	9,82	4 904 099,00	41 616,59	1 667 589,00	6 571 688,00
	počet DPP	celková částka vyplacených DPP			
ČR – dohody o provedení práce	1705	7 176 397,00			7 176 397,00
Celkem mzdové náklady					193 508 065,80

* u misí, kde byly pracovní vztahy uzavřeny nebo ukončeny v průběhu roku 2013, uvádíme přečtený průměr na měsíce trvání pracovních vztahů

3. INFORMACE O POUŽITÝCH ÚČETNÍCH METODÁCH, OBECNÝCH ÚČETNÍCH ZÁSADÁCH

Společnost zpracovává své účetní záznamy prostředky výpočetní techniky s využitím programového vybavení Microsoft Dynamics NAV 5.0 s nezbytnými úpravami pro potřeby společnosti. Zákaznické úpravy provedla firma AUTOCONT a.s.

Účetní doklady jsou archivovány v písemné podobě, a to v archivu písemností v sídle společnosti na adrese Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2. U zahraničních misí, kde lokální legislativa vyžaduje uchování účetních písemností v zemi původu, jsou tyto písemnosti uchovávány v lokálních

archivech v sídlech zahraničních poboček společnosti. Účetní záznamy jsou rovněž archivovány v elektronické podobě na samostatném serveru a současně na externím paměťovém médiu, které je uloženo mimo provozní místnosti společnosti. Pro uchování dokumentů společnosti slouží od roku 2011 též DMS systém ELO.

Společnost vede účetnictví dle zákona č. 593/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a prováděcí vyhlášky č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „účetní předpisy“).

3.1. DLOUHODOBÝ HMTNÝ, NEHMTNÝ MAJETEK A FINANČNÍ MAJETEK

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění:

– dlouhodobý hmotný majetek	40 000 Kč
– dlouhodobý nehmotný majetek	60 000 Kč
– technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku	40 000 Kč
– technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku	40 000 Kč
– ocenitelná práva	60 000 Kč

– základní stádo a tažná zvířata – bez ohledu na výši pořizovací ceny
Stavby jsou považovány za dlouhodobý hmotný majetek bez ohledu na výši pořizovací ceny a dobu použitelnosti.

Dlouhodobý finanční majetek je majetek s dobou splatnosti delší než jeden rok bez ohledu na ocenění.

Dlouhodobý majetek se oceňuje pořizovací cenou, tj. včetně vedlejších pořizovacích nákladů (dopravné, instalace apod.), nebo v reprodukční pořizovací ceně (bezáplatně nabytý majetek).

Odpisování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku je upraveno odpisovým plánem a společnost aplikuje rovnoměrný způsob odpisování. Pokud v individuálních případech není stanoveno jinak, doba odpisování dlouhodobého majetku vychází z níže uvedené tabulky:

popis majetku	počet měsíců odpisování
software bez časového omezení	36
nehmotný majetek s časovým omezením	dle délky platnosti licence
počítače a výpočetní technika	36
mobilní telefony a ostatní telekomunikační technika	24
ostatní neuvedený hmotný majetek	36
automobily a ost. motorizovaná vozidla pokud není stanoveno jinak	48
automobily Angola, Kongo	24
automobily Etiopie, Jižní Súdán	36
motocykly Angola, Etiopie, Jižní Súdán, Kongo	24
ocenitelná práva	18
základní stádo a tažná zvířata	36
stavby	individuálně (v současné době 360 měsíců nebo po předpokládanou dobu použití)
technické zhodnocení na pronajatém majetku	po dobu trvání nájemní smlouvy platné ve chvíli zařazení do užívání
technické zhodnocení na majetku uvedeném do užívání, který ještě nebyl odepsán *)	zbývající doba odepisování majetku, na kterém bylo technické zhodnocení provedeno
technické zhodnocení na majetku uvedeném do užívání, který byl již odepsán	nehmotný majetek – 18 měsíců hmotný majetek – individuálně dle typu majetku

*) v individuálních případech může společnost rozhodnout, že po provedení technického zhodnocení se prodlouží doba odepisování do maximální výše, která je platná pro pořízení nového majetku

Drobný dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek pořízený do 31. 12. 2002 je evidován v majetku společnosti a je oceněn v pořizovací ceně. Tento majetek je zachycen na majetkových účtech, kde bude evidován až do doby vyřazení z evidence.

Majetek pořízený po 1. 1. 2003, který nedosahuje shora uvedené výše ocenění a doba jeho využití je delší než 1 rok, se účtuje do nákladů společnosti při pořízení. Tento majetek je však po celou dobu užívání evidován v operativní evidenci a inventarizován.

V případě účtování odpisu majetku pořízeného z dotací a grantů nebo majetku darovaného se po zaúčtování odpisu proti účtu oprávek sníží výše vlastního jmění o částku odpisu a současně se zvýší účet jiných ostatních výnosů.

Od roku 2006 společnost nakupuje cenné papíry – dluhopisy s kupónem a dluhopisy bez kupónu (s úmyslem držet tyto dluhopisy do doby splatnosti). Společnost také nakupuje realizovatelné cenné papíry (podílové listy dluhopisových podílových fondů). V účetnictví společnosti jsou uplatňovány níže uvedené principy:

- nakoupené realizovatelné cenné papíry jsou vykázány v rámci krátkodobého finančního majetku. Realizovatelné cenné papíry k rozvahovému dni jsou přečteny na reálnou hodnotu a rozdíl v ocenění je účtován na vrub nebo ve prospěch účtu 921 dle ČÚS č. 406 bodu 4.4.
- dluhopisy jsou na konci rozvahového dne oceněny pořizovací cenou zvýšenou nebo sníženou o úrokové výnosy nebo náklady
- nabíhající kupónové výnosy a rozpouštění diskontů u dluhopisů, které nejsou do konce roku vypořádány, účtuje společnost jednou ročně
- při výpočtu časového rozlišení diskontu u cenných papírů (dluhopisy) držných do splatnosti společnost vychází při stanovení počtu dnů ode dne nákupu do doby splatnosti z konvence 30E/360 mezinárodního standardu
- při vypršení splatnosti společnost účtuje prodej cenných papírů rozvahově, u cenných papírů vedených v cizí měně je současně průčtován kurzový rozdíl vzniklý ke dni vypořádání
- cenné papíry (dluhopisy) znějící na cizí měnu, které nejsou do konce roku vypořádány, jsou přepočítány kurzem k 31. 12. příslušného roku, tyto kurzové rozdíly jsou účtovány na účty skupiny 38
- rozdělení cenných papírů na krátkodobé a dlouhodobé je provedeno k datu závěrky dle celkové doby „držení“ dluhopisu (tj. od nákupu do jejich splatnosti)

3.2. ZÁSoby

Nakupované zásoby jsou oceňovány pořizovací cenou, která obsahuje cenu pořízení zásob a náklady související s jejich pořízením.

Vlastní výrobky jsou oceňovány vlastními náklady (tj. přímé náklady a část nepřímých nákladů vztahujících se k výrobě).

Vlastní výrobky a zboží zakoupené za účelem dalšího prodeje jsou evidovány v samostatném modulu sw Navision.

Operativní evidence je vedena u bezúplatně převzatých zásob a ostatních zásob určených pro humanitární a rozvojovou pomoc.

3.3. PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY A CENINY

Peněžní prostředky a ceniny jsou oceňovány jejich jmenovitými hodnotami.

Pro přijaté prostředky ze sbírek a vybraných vázaných darů (grantů) jsou zřízeny samostatné bankovní účty, na kterých jsou tyto prostředky evidovány a vykazovány.

3.4. POHLEDÁVKY

Pohledávky jsou oceňovány při vzniku jmenovitou hodnotou. Společnost nenabývá pohledávky postoupením od jiných subjektů.

3.5. ZÁVAZKY

Závazky jsou oceňovány při vzniku jmenovitou hodnotou. Společnost nepřevzala závazky za jiné subjekty.

3.6. POUŽÍVÁNÍ CIZÍ MĚNY V ÚČETNICTVÍ

3.6.1. Používání cizí měny v průběhu účetního období

V průběhu účetního období jsou pohledávky a závazky evidované v cizích měnách vyhlášených ČNB přepočítávány na českou měnu pevným měsíčním kurzem ČNB vyhlášeným 1. dne kalendářního měsíce po 14:30 hodině. V prvním pracovním dni do doby vyhlášení kurzu ve 14:30 je použit kurz z minulého měsíce.

Pohledávky a závazky evidované v jiných cizích měnách, které ČNB nevyhláší denně, byly přepočítávány na českou měnu kurzem vyhlášeným ČNB jako kurzy ostatních měn mimo níže uvedené případy, kde za aktuální kurz je považován:

- kurz kubánského konvertibilního pesa (CUC) k EUR, přepočtený k CZK, vyhlášený Kubánskou národní bankou jako první v měsíci
- kurz podněsterského rublu (PDR) k EUR, přepočtený k CZK, vyhlášený Dniester Republican Bank jako první v měsíci
- kurz myanmarského kyatu (MMK), který je určován prostřednictvím kurzu k EUR vyhlášený Evropskou komisí (InforEuro) za daný měsíc a přepočtený k CZK
- kurz jihosúdánské libry (SSP) k USD, přepočtený k CZK, vyhlášený Bank of South Sudan jako první v měsíci

3.6.2. Používání cizí měny ke konci rozvahového dne

Kurzové rozdíly zjištěné ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, ke kterému se sestavuje účetní závěrka, s výjimkou mezitímní účetní závěrky, se uvádějí:

- podle povahy ve výkazu zisků a ztrát v položce „A.V.21 Kurzové ztráty“ nebo v položce „B.IV.16. Kurzové zisky“, pokud se jedná o kurzové rozdíly zjištěné na účtech účtových skupin 21, 22 a 26,
- podle povahy v rozvaze (bilanci) v položce aktiv „B.IV.3. Kurzové rozdíly aktivní“ nebo v položce pasiv „B.IV.3. Kurzové rozdíly pasivní“, pokud se jedná o kurzové rozdíly zjištěné na účtech účtové skupiny 05, 06 a na účtech pohledávek, závazků, úvěrů a finančních výpomocí.

Hodnota finančních prostředků, závazků a pohledávek vykazovaných k 31. 12. 2013 a evidovaných v cizí měně vyhlášené ČNB je přepočítána směnným kurzem ČNB platným ke dni 31. 12. 2013. Pokud cizí měna není vyhlášená ČNB denně, použije se kurz vyhlášený ČNB k 31. 12. 2013 jako kurzy ostatních měn mimo níže uvedené případy, kdy za kurz k 31. 12. 2013 se považuje:

- kurz kubánského konvertibilního pesa (CUC), který byl vypočten za dané účetní období k 31. 12. 2013
- kurz podněsterského rublu (PDR), který byl vypočten za dané účetní období k 31. 12. 2013
- kurz myanmarského kyatu (MMK), který byl vypočten za dané účetní období k 31. 12. 2013
- kurz jihosúdánské libry (SSP), který byl vypočten za dané účetní období k 31. 12. 2013

3.7. FONDY A VLASTNÍ JMĚNÍ

V souladu s účetními předpisy je ve fondech účtováno o veřejných sbírkách, které byly vyhlášeny dle zákona č. 117/2001 Sb., dále o zdrojích přijatých společností od jiných osob a společností za účelem bezúplatného plnění hlavního poslání společnosti: dotace, dary, vázané dary (granty), rezervní fond a fond provozních rezerv.

Na účtech vlastního jmění společnost účtuje o majetku pořízeném z prostředků grantů, o darovaném majetku a materiálu. Součástí zůstatku jsou také hospodářské výsledky do roku 2003.

Přehled významných dárců je součástí výroční zprávy společnosti.

Společnost člení fondy a vlastní jmění na vázané a volné:

- v případě vázaných fondů jedná o takové fondy, jejichž použití především z hlediska účelu upravují podmínky poskytovatele nebo je upravují jiné předpisy.
- v případě volných fondů se jedná o takové fondy, jejichž použití je plně v kompetenci ČVT a není vázáno žádným dalším předpisem, eventuálně je takovým předpisem použití vázáno jen velmi obecně.

Společnost vytvořila v účtovém rozvrhu v rámci účtové skupiny 91 (fondy) syntetické účty 914 (fondy-poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek), 916 (fondy-nepředaná zvířata) a 919 (fondy-nepředané zásoby).

Na účtu 914 je zachycena část prostředků fondů alokovaná ke krytí vynaložených nákladů na nezařazený dlouhodobý majetek k 31. 12. 2013. Na účtu 916 je zachycena část prostředků fondů alokovaná ke krytí nakoupených a nepředaných zvířat k 31. 12. 2013. Na účtu 919 je zachycena část prostředků fondů alokovaná ke krytí nakoupených a nepředaných zásob k 31. 12. 2013. Čerpání (zúčtování) fondů zachycených na účtech 914, 916 a 919 bude provedeno v dalším účetním období na základě zařazení dlouhodobého majetku do užívání nebo na základě fyzického předání zvířat nebo zásob v souladu s příslušnými smlouvami.

Dne 20. 9. 2012 správní rada společnosti rozhodla o zřízení Fondu provozních rezerv. Fond bude tvořen z čistého zisku společnosti po zdanění a na základě rozhodnutí správní rady o zaúčtování hospodářského výsledku. Prostředky z Fondu budou použity pro dofinancování projektů, pokud jejich hospodaření vykazuje ztrátu, kterou nelze pokrýt z projektových zdrojů, nebo na stabilitu, udržitelnost a rozvoj společnosti. Fond provozních rezerv je zachycen na účtu 917.

DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE K ROZVAZE A VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

4. DLOUHODOBÝ MAJETEK (V TIS. KČ)

Veškeré dále uváděné číselné hodnoty jsou uváděny v tis. Kč, pokud není v textu stanoveno jinak.

Dlouhodobý majetek – pořizovací cena – aktiva A. I. až A. III.

	Stav k 31. 12. 2012	Přírůstek	Úbytek						zúčtování zá- loh / zařazení / přeučtování	Stav k 31. 12. 2013
			likvidace	prodej	darování	manka/škody	přecenění majetku			
Nehmotný majetek	10 853	5 391	0	0	0	0	0	0	2 713	13 531
z toho:										
software	9 713	2 201								11 914
ocenitelná práva	343	511								854
drobný nehmotný majetek	21									21
nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	776	2 178							2 713	241
poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	501								501
Hmotný majetek	61 967	15 137	1 955	1 031	544	43	0	0	9 312	64 219
z toho:										
pozemky	2 647									2 647
budovy	18 474									18 474
automobily a motocykly	22 393	6 123	200	1 001	119					27 196
ostatní hmotný majetek (*)	12 153	1 111	1 713	30	64	43				11 414
drobný dlouhodobý hmotný majetek	3 513		42							3 471
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (stavby)	1 941				361				1 580	0
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (nezařazený majetek)	349	7 903							7 235	1 017
poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	497								497	0
Finanční majetek	5 483	1 968	1 358	2 582	0	0	-213	0	0	3 724
z toho:										
cenné papíry (**)	4 252	1 968		2 582			-86			3 724
podíly v ovládaných a řízených osobách	1 231	0	1 358				-127			0
Celkem	78 303	22 496	3 313	3 613	544	43	-213	0	12 025	81 474

Pozn.: * v řádce ostatní hmotný majetek – likvidace je zahrnuta také hodnota majetku, která byla použita na náhradní díly;

** v řádce cenné papíry jsou ve sloupci úbytek-prodej vykázány i hodnoty vypořádání v době splatnosti pláště dluhopisu či kuponu dluhopisu.

Dlouhodobý majetek – oprávky – aktiva A. IV.	Stav k 31. 12. 2012	Přírůstek	Úbytek				Stav k 31. 12. 2013
			likvidace	prodej	darování	manka/ škody	
Nehmotný majetek	5 992	3 141	0	0	0	0	9 133
z toho:							
software	5 711	2 987					8 698
ocenitelná práva	260	154					414
drobný nehmotný majetek	21						21
Hmotný majetek	26 687	6 791	1 955	1 031	183	43	30 266
z toho:							
budovy	740	611					1 351
automobily a motocykly	11 896	5 184	200	1 001	119		15 760
ostatní hmotný majetek	10 538	996	1 713	30	64	43	9 684
drobný dlouhodobý hmotný majetek	3 513		42				3 471
Celkem	32 679	9 932	1 955	1 031	183	43	39 399

Dlouhodobý majetek – zůstatková cena

	Stav k 31. 12. 2012	Stav k 31. 12. 2013
Nehmotný majetek	4 861	4 398
z toho:		
software	4 002	3 216
ocenitelná práva	83	440
drobný nehmotný majetek	0	0
nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	776	241
poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	501
Hmotný majetek	35 280	33 953
z toho:		
pozemky	2 647	2 647
budovy	17 734	17 123
automobily a motocykly	10 497	11 436
ostatní hmotný majetek	1 615	1 730
drobný dlouhodobý hmotný majetek	0	0
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (stavby)	1 941	0
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (nezařazený majetek)	349	1 017
poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	497	0
Finanční majetek	5 483	3 724
z toho:		
cenné papíry	4 252	3 724
podíly v ovládaných a řízených osobách	1 231	0
Celkem	45 624	42 075

4.1. ROZKLAD DLOUHODOBÝCH CENNÝCH PAPÍRŮ – AKTIVA A. III. 3.

Počet ks (dluhopisu) k 31. 12. 2012	Hodnota v tis. Kč (podle ocenění v ÚZ) k 31. 12. 2012	Počet ks (dluhopisu) k 31. 12. 2013	Hodnota v tis. Kč (podle ocenění v ÚZ) k 31. 12. 2013
206	4252	173	3724

Jedná se zejména o státní dluhopisy vydávané kredibilními bankovními institucemi. Společnost drží maximální konzervativní strategii investování. Dlouhodobé cenné papíry spravuje za společnost ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost.

5. KRÁTKODOBÝ MAJETEK

5.1. ZÁSoby – AKTIVA B. I.

Zásoby (v tis. Kč)	k 31. 12. 2012	k 31. 12. 2013
Materiál na skladě	9 446	17 924
Materiál na cestě	0	882
Výrobky	69	68
Zvířata	13	0
Zboží na skladě a v prodejnách	883	1 158
Poskytnuté zálohy na zásoby DR Kongo, Turecko	66	6 361
Zboží na cestě	518	0
Zásoby celkem	10 995	26 393

Materiál na skladě tvoří především:

- nepředané zásoby v rámci humanitární a rozvojové pomoci, které budou v dalším období darovány
- vzdělávací DVD a kazety VHS Jednoho světa na školách, publikace „Normalizace“
- zásoby v informačním centru Langhans

Materiál na cestě – jedná se materiál k darování nakoupený v Turecku, který byl společnosti dodán až v roce 2014, ale vyfakturován byl již v roce 2013.

Výrobky představují zásoby knihy „(Ne)bolí“ a publikace „Mýty o socialistických časech“.

Zboží na skladě a v prodejnách tvoří výrobky z Namibie, které byly nakoupené na sklad v Praze.

Poskytnuté zálohy na zásoby tvoří především zálohy na pořízení zásob humanitární a rozvojové pomoci.

5.2. POHLEDÁVKY (V TIS. Kč) – AKTIVA B. II.

	Stav k 31. 12. 2012	Stav k 31. 12. 2013
<i>skutečnosti uvedené kurzívou se vztahují k roku 2013</i>		
Pohledávky z obchodního styku	22 281	42 932
z toho		
pohledávky za odběrateli	5 662	16 087
pohledávky po lhůtě splatnosti více než 365 dnů	0	8
pohledávky po lhůtě splatnosti 181 až 364 dnů	971	410
pohledávky po lhůtě splatnosti 91 až 180 dnů	30	81
pohledávky po lhůtě splatnosti 0 až 90 dnů	3 824	12 080
pohledávky před uplynutím splatnosti	837	3 508
<i>výše neuhrazených pohledávek k datu sestavení výkazů: 310</i>		
poskytnuté provozní zálohy	15 285	26 131
<i>nejvýznamnější částky tvoří zálohy dodavatelům, kteří implementují dílčí část projektu především v Angole, Arménii, České republice, Etiopii, Cruzii a Kambodži. Další část tvoří zálohy na služby (elektřina, plyn, nájem).</i>		
ostatní pohledávky	1 334	714
<i>nejvýznamnější částky tvoří pohledávky vůči dodavatelům služeb za vydobropisovaná plnění, neuhrazené vratky z vyúčtovaných poskytnutých záloh a přeplatky</i>		
Pohledávky za zaměstnanci	1 105	2 439
<i>zálohy na dlouhodobé neukončené služební cesty; poskytnuté provozní zálohy zaměstnancům, vyúčtované v roce 2013</i>		
Pohledávky za státním rozpočtem	550	291
<i>zaplacené zálohy na DPPO 2013</i>		

	Stav k 31. 12. 2012	Stav k 31. 12. 2013
Jiné pohledávky	18 231	16 405
<i>nejvýznamnější část tvoří pohledávky z titulu nevyúčtovaných záloh poskytnutých partnerům v rámci jednotlivých společných projektů přijatých od Evropské komise. Přijaté zálohy na společné projekty evidujeme v rozvaze na ř. 123 jiné závazky</i>		
Dohadné účty aktivní	24 519	23 833
<i>Jedná se o uskutečněná plnění roku 2013 v Afghánistánu, která nebyla k datu sestavení výkazů vyfakturována. Dále pak o dohady na výnosy k neuhraným grantům, kdy v roce 2012 a 2013 společnost čerpala dle platné smlouvy, ale prostředky od donora nebyly k datu sestavení výkazů vyplaceny. Významnou část tvoří dohad na plnění projektů rozvojové pomoci realizovaných v Angole, Myanmaru/Barmě a Etiopii, projekty jsou hrazeny z prostředků Evropské komise.</i>		
Celkem pohledávky	66 686	85 900

5.3. KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK (V TIS. KČ) – AKTIVA B. III.

	stav k 31. 12. 2012	stav k 31. 12. 2013
Hotovost pokladny	7 928	9 370
Ceniny	0	53
Bankovní účty	151 915	196 840
Ostatní cenné papíry	5 708	5 724
Peníze na cestě	112	2 437
Celkem	165 663	214 424

5.3.1. Rozklad ostatních cenných papírů – aktiva B. III. 6.

Realizovatelné cenné papíry (podílové listy investičních fondů)

Počet ks k 31. 12. 2012	Hodnota v tis. Kč k 31. 12. 2012	Počet ks k 31. 12. 2013	Hodnota v tis. Kč k 31. 12. 2013
987 064,18	5 708	689 893,38	5 724

5.4. JINÁ AKTIVA CELKEM (V TIS. KČ) – AKTIVA B. IV.

	stav k 31. 12. 2012	stav k 31. 12. 2013
náklady příštích období	3 049	3 254
<i>Významnou část tvoří náklady roku 2014 zaplacené v roce 2013 na pojištění a letenky. Společnost zde účtuje výdaje běžného období, jež se týkají nákladů v příštím období. Zúčtování nákladů příštích období na příslušný účet nákladů provede společnost v účetním období, s nímž náklady věcně souvisí.</i>		
příjmy příštích období	20 111	19 906
<i>Jedná se o smluvně zajištěné a obdržené příjmy prostředků v dalším účetním období pro projekty, které byly již částečně realizovány v roce 2013. Nejvýznamnější část příjmů příštích období je ve vztahu k: Evropské unii, částečně prostřednictvím partnerů Concern Worldwide a DanChurchAid, dále k německé vládě – Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung.</i>		
kurzové rozdíly aktivní	659	1 429
<i>Jedná se o nerealizované kurzové ztráty, o kterých bude v souladu s předpisy účtováno při úhradě závazků nebo inkasu pohledávek a závazků v dalším účetním období. Hodnota kurzových rozdílů aktivních, která se vztahuje k cenným papírům a je zahrnuta ve výše uvedeném čísle, je vyčíslena v kapitole finančního majetku.</i>		
Celkem jiná aktiva	23 819	24 589

6. VLASTNÍ JMĚNÍ

6.1. VLASTNÍ JMĚNÍ (V KČ) – PASIVA A. I. 1.

	stav k 1. 1. 2013	zvýšení stavu	snížení stavu	stav k 31. 12. 2013
VLASTNÍ JMĚNÍ CELKEM	38 540 788,46	10 203 868,45	-7 722 468,33	41 022 188,58

Z toho:

6.1.1. Vlastní jmění – vázané

	stav k 1. 1. 2013	zvýšení stavu hmotného majetku, přijaté materiální dary	vyřazení hmotného majetku, odpisy, poskytnuté dary	stav k 31. 12. 2013
zůstatkové ceny majetku z grantů pro vlastní činnost	12 200 330,56	9 429 365,21	-6 391 806,09	15 237 889,68
materiální dary	1 500,00	774 503,24	-774 502,24	1 501,00
VLASTNÍ JMĚNÍ VÁZANÉ CELKEM	12 201 830,56	10 203 868,45	-7 166 308,33	15 239 390,68

Navýšení vlastního jmění tvoří zejména: dodatečné přijetí finančních prostředků na nákup nemovitosti (1 434 tis. Kč) a pozemku (686 tis. Kč), které společnost koupila v roce 2012, software (1 204 tis. Kč), který společnost získala darováním, nakoupené automobily (3 957 tis. Kč.), vytvoření webových stránek (576 tis. Kč).

Snížení vlastního jmění tvoří zejména: odpisy majetku z grantů pro vlastní činnost (6 824 tis. Kč), odpis zůstatkové ceny při vyřazení majetku (123 tis. Kč).

6.1.2. Vlastní jmění – volné

	stav k 1. 1. 2013	zvýšení stavu vč. zvý- šení stavu darovaných nemovitostí	snížení stavu, odpisy darovaných nemovitostí	stav k 31. 12. 2013
vlastní jmění minulých období	8 176 418,90	0,00	0,00	8 176 418,90
zůstatkové ceny darovaných nemovitostí	18 162 539,00	0,00	-556 160,00	17 606 379,00
VLASTNÍ JMĚNÍ VOLNÉ CELKEM	26 338 957,90	0,00	-556 160,00	25 782 797,90

Nejvýznamnější položkou jsou zůstatkové hodnoty darovaných nemovitostí, které nejsou vázány na konkrétní projekt. Konkrétně se jedná o bytový dům Koněvova a bytový dům Slavkov, a to včetně pozemků.

6.2. FONDY – ÚČTOVÁ SKUPINA 91 (V KČ) – PASIVA A. I. 2.

V souladu s účetními předpisy je na fondech účtováno:

- o veřejných sbírkách, které byly vyhlášeny dle zákona č. 117/2001 Sb.
- o zdrojích přijatých společnostmi od jiných subjektů za účelem plnění hlavního poslání společnosti: dary, dotace a vázané dary (granty)
- tvorba a čerpání rezervního fondu
- tvorba a čerpání fondu provozních rezerv

V případě vázaných fondů se jedná o takové fondy, jejichž použití především z hlediska účelu upravují podmínky poskytovatele nebo je upravují jiné předpisy.

V případě volných fondů se jedná o takové fondy, jejichž použití je plně v kompetenci ČvT a není vázáno žádným dalším předpisem, eventuálně je takovým předpisem použití vázáno jen velmi obecně.

	počáteční stav k 1. 1. 2013	zvýšení – přijaté prostředky, dary	snížení – čerpání, poskytnutí darů	vratky nevyčerpa- ných prostředků	zůstatek pro čer- pání v roce 2014
CELKEM FONDY	202 419 025,08	664 434 827,58	579 477 117,86	8 380 788,82	278 995 945,98

Z toho:

6.2.1. Fondy vázané

	počáteční stav k 1. 1. 2013	zvýšení – přijaté prostředky, dary	snížení – čerpání, poskytnutí darů	vratky nevyčerpa- ných prostředků	zůstatek pro čer- pání v roce 2014
Veřejné sbírky (číslo jednací / název sbírky)					
S-MHMP/292449/2009					
SOS povodně v Pákistánu	501 987,53	0,00	501 987,53	0,00	0,00
SOS Haiti	74 654,28	0,00	74 654,28	0,00	0,00
SOS Somali	109 208,02	0,00	109 208,02	0,00	0,00
S-MHMP/610953/2010 (nově S-MHMP/578034/2013)					
Postavme školu v Africe	2 629 349,20	3 732 722,73	4 599 773,82	0,00	1 762 298,11
S-MHMP/294050/2010 (nově S-MHMP/352276/2013)					
Banát (Rumunsko)	12 521,17	76 246,00	47 732,60	0,00	41 034,57
SVK-OVVS3-2011/024413					
Skutočný darček	90 887,00	61 005,19	77 261,21	0,00	74 630,98
S-MHMP/334787/2012					
SOS Sýrie	3 961 686,45	4 169 181,61	6 271 581,66	0,00	1 859 286,40
S-MHMP/1230014/2012					
Povodně v ČR	20 619,28	59 114 820,64	50 658 774,37	0,00	8 476 665,55
Filipíny – tajfun Haiyan	0,00	16 905 580,58	4 188 664,82	0,00	12 716 915,76
S-MHMP/333942/2013					
Sbírka PSI provoz Klubu pro děti a mládež	0,00	2 163,00	2 163,00	0,00	0,00
Celkem veřejné sbírky	7 400 912,93	84 061 719,75	66 531 801,31	0,00	24 930 831,37
Dotace ze státního a místních rozpočtů, z EU a dotace ostatních zahraničních vlád					
Dotace ze státního rozpočtu	7 568 702,51	139 675 450,33	139 749 120,88	2 649 836,58	4 845 195,38
Dotace z místních rozpočtů	245 367,12	4 565 096,37	4 562 256,18	88 159,78	160 047,53
Dotace z prostředků EU	50 457 236,59	203 625 559,19	158 010 286,40	2 639 933,57	93 432 575,81
Dotace z prostředků ostatních zahranič- ních vlád	8 866 933,05	103 353 501,50	83 579 438,87	2 786 791,59	25 854 204,09
Celkem dotace	67 138 239,27	451 219 607,39	385 901 102,33	8 164 721,52	124 292 022,81
Fondy – vázané dary (granty)					
Vázané dary (granty) – Agentury OSN	8 289 099,15	31 568 521,33	36 168 593,03	0,00	3 689 027,45
Vázané dary (granty) – Prostředky ost. zahr. vlád	157 731,85	87 425,57	0,00	0,00	245 157,42
Vázané dary (granty) – NGO	14 008 440,92	33 031 764,83	37 547 431,46	216 067,30	9 276 706,99
Celkem fondy (granty)	22 455 271,92	64 687 711,73	73 716 024,49	216 067,30	13 210 891,86
Ostatní fondy					
Ostatní	14 067 565,29	6 149 111,16	9 763 175,75	0,00	10 453 500,70
Dary nepeněžní	59 865,09	108 722,82	71 904,81	0,00	96 683,10
Sociální fond Slovensko	0,00	16 328,72	0,00	0,00	16 328,72
Celkem ostatní fondy	14 127 430,38	6 274 162,70	9 835 080,56	0,00	10 566 512,52
CELKEM VÁZANÉ FONDY	111 121 854,50	606 243 201,57	535 984 008,69	8 380 788,82	173 000 258,56

6.2.2. Fondy volné

	počáteční stav k 1. 1. 2013	zvýšení – přijaté prostředky, dary	snížení – čerpání, poskytnutí darů	vratky nevyčerpa- ných prostředků	zůstatek pro čer- pání v roce 2014
Veřejné sbírky (číslo jednací / název sbírky)					
S-MHMP/166354/2008					
Skutečná pomoc	1 865 206,67	0,00	1 592 295,67	0,00	272 911,00
S-MHMP/204638/2011					
„Dlouhodobá“ sbírka Skutečná pomoc II	30 276 486,06	29 130 310,80	15 069 720,23	0,00	44 337 076,63
Celkem veřejné sbírky	32 141 692,73	29 130 310,80	16 662 015,90	0,00	44 609 987,63
Ostatní fondy					
Fond tvořený z prostředků: Charles Stewart Mott Foundation, The Ford Foundation, Šimon Pánek – cena Qudriga, cena Unilever – nákup cenných papírů	9 259 433,02	0,00	0,00	0,00	9 259 433,02
Klub přátel	43 247 519,24	27 235 610,62	26 831 093,27	0,00	43 652 036,59
Rezervní fond a fond provozních rezerv (tvo- řené ze zisků minulých let)	6 648 525,59	1 825 704,59	0,00	0,00	8 474 230,18
Celkem ostatní fondy	59 155 477,85	29 061 315,21	26 831 093,27	0,00	61 385 699,79
CELKEM VOLNÉ FONDY	91 297 170,58	58 191 626,01	43 493 109,17	0,00	105 995 687,42

7. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

7.1. HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK A VÝPOČET DANĚ K 31. 12. 2013

Výsledkem hospodaření společnosti za rok 2013 je účetní zisk ve výši 1 381 tis. Kč (po zdanění).

Ve výkazu zisků a ztrát jsou uvedeny výnosy a náklady na:

- realizaci činností, které jsou v souladu s posláním společnosti – ve sloupci hlavní činnost
- realizaci doplňkové činnosti – ve sloupci hospodářská činnost

V souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, jsou náklady a výnosy spojené se správou obecně prospěšné společnosti evidovány v účetnictví společnosti odděleně ve střediskovém členění.

Daňová povinnost za zdaňovací období roku 2013 na dani z příjmů právnických osob je ve výši 126 tis. Kč. Společnost využila možnosti osvo-
bození dle § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb.

Výpočet daně z příjmů právnických osob (v Kč)

Výnosy celkem	687 709 518,51
Náklady celkem (mimo 591)	686 202 646,80
Výsledek hospodaření před zdaněním	1 506 871,71
Základ daně v hlavní činnosti	534 542,22
Základ daně v doplňkové činnosti	1 185 515,72
Základ daně celkem	1 720 057,94
Úprava základu daně dle §20 ZDP	516 017,38
Konečný základ	1 204 040,56
Základ daně po zaokrouhlení	1 204 000,00
Daň 19 %	228 760,00
Sleva na dani	102 900,00
Daň 19 % po započítané slevě	125 860,00

V roce 2012 bylo uplatněno snížení základu daně dle § 20 v rámci přiznání daně z příjmů ve výši **571 409,14 Kč**. Prostředky získané dosaženou úsporou daňové povinnosti podle § 20 zákona č. 586/1992 Sb. z minulých let byly použity ke krytí nákladů souvisejících s činnostmi, z nichž získané příjmy nebyly předmětem daně v roce 2013.

7.2. SCHVÁLENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY ZA ROK 2012

Správní rada na svém zasedání v červnu 2013 schválila účetní závěrku společnosti za účetní období roku 2012, ve kterém byl vykázán zisk po zdanění ve výši 1 825 704,59 Kč, který byl v souladu s rozhodnutím správní rady dne 26. 6. 2013 převeden do Fondu provozních rezerv společnosti.

8. CIZÍ ZDROJE

8.1. KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY (V TIS. KČ) PASIVA B.III.

	stav k 31. 12. 2012	stav k 31. 12. 2013
<i>skutečnosti uvedené kurzívou se vztahují k roku 2013</i>		
Závazky z obchodních vztahů celkem	13 178	15 486
z toho		
závazky k dodavatelům	8 849	13 486
závazky po lhůtě splatnosti více než 365 dnů	24	7
závazky po lhůtě splatnosti 181 až 364 dnů	16	1 093
závazky po lhůtě splatnosti 91 až 180 dnů	275	449
závazky po lhůtě splatnosti 0 až 90 dnů	2 400	6 867
závazky před uplynutím doby splatnosti	6 134	5 070
<i>výše neuhrazených závazků k datu sestavení výkazů: 258</i>		
přijaté zálohy	2 452	876
<i>Nejvýznamnější část tvoří přijaté zálohy na služby spojené s pronájmem domu. Dále pak přijaté zálohy od Evropského sociálního fondu na zajištění sociálních služeb v Kladně prostřednictvím Občanského sdružení Prostor.</i>		
ostatní závazky	1 877	1 124
<i>Závazek ČvT vůči dceřiné společnosti v Jordánsku. Dceřiná společnost byla od roku 2012 v likvidaci, její bankovní hotovost byla z důvodu bezpečnosti držena v České republice. PIN Jordan byla zlikvidována 11. 2. 2013</i>	1 261	0
<i>jedná se především o zádržné z realizovaných dodávek v Etiopii a Afghánistánu</i>	585	370
<i>ostatní</i>	31	754
Závazky vůči zaměstnancům	8 954	10 118
<i>výše neuhrazených závazků k datu sestavení výkazů: 122</i>		
Závazky k institucí sociálního zabezpečení (Česká republika)	2 144	2 505
<i>k datu sestavení výkazů nejsou závazky po splatnosti</i>		
Závazky k institucím zdravotního pojištění (Česká republika)	922	1 077
<i>k datu sestavení výkazů nejsou závazky po splatnosti</i>		
Závazky k institucím sociálního a zdravotního pojištění Angola, Arménie, Etiopie, DR Kongo, Kosovo, Moldavsko, Mongolsko, Slovensko, Srí Lanka	252	244
<i>výše neuhrazených závazků k datu sestavení výkazů: 9</i>		
Závazky ke státnímu rozpočtu (Česká republika)	1 488	3 001
<i>Jedná se především o vratky nevyčerpaných částí dotací ze státního rozpočtu a daň ze závislé činnosti za zaměstnance. K datu sestavení výkazů nejsou závazky po splatnosti.</i>		
Závazky ke státnímu rozpočtu Afghánistán, Angola, Arménie, DR Kongo, Etiopie, Gruzie, Jižní Súdán, Kambodža, Kosovo, Moldavsko, Mongolsko	957	1 256
<i>Jedná se především o daň ze závislé činnosti a odvody ostatních daní. Výše neuhrazených závazků k datu sestavení výkazů: 103</i>		

	stav k 31. 12. 2012	stav k 31. 12. 2013
Jiné závazky	24 476	14 930
<i>Většinu tvoří přijaté zálohy od Evropské komise, které jsou určeny pro partnery v rámci společných projektů. Formou záloh jsou tyto prostředky předávány partnerům jednotlivých projektů. Po schválení dílčího vyúčtování Evropskou komisí jsou přijaté i poskytnuté zálohy vzájemně zúčtovány. Související poskytnuté zálohy partnerů jsou evidovány na ř. 69 rozvahy – jiné pohledávky. Další významnou položku tvoří vratky z nevyčerpaných dotací od Evropské unie.</i>		
Dohadné účty pasivní (elektřina, plyn, dodávky tepla, vodné a stočné)	7 336	13 121
<i>Jedná se o náklady účetního období, které dosud nebyly společností vyúčtovány (fakturovány).</i>		
Celkem závazky	59 707	61 738

8.2. JINÁ PASIVA CELKEM (V TIS. KČ) – PASIVA B. IV.

	stav k 31. 12. 2012	stav k 31. 12. 2013
výdaje příštích období	929	4 149
<i>Prostřednictvím tohoto účtu společnost účtuje náklady, jež s běžným účetním obdobím souvisí, avšak výdaj byl uskutečněn v období následujícím. Jedná se zejména o projektové náklady partnerů a cestovní náhrady zaměstnanců.</i>		
výnosy příštích období	8 676	3 789
<i>Jedná se o obdržené prostředky použité především na pomoc v Afghánistánu a v Etiopii, přičemž k plnění dojde až v roce 2014.</i>		
kurzové rozdíly pasivní	649	2 203
<i>Jedná se o nerealizované kurzové zisky, o kterých bude v souladu s předpisy účtováno při úhradě nebo inkasu pohledávek v dalším účetním období.</i>		
Celkem jiná pasiva	10 254	10 141

9. VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY – NÁKLADY

Položka A.I.1. „spotřeba materiálu“ vykazuje hodnotu 50 104 tis. Kč, obsahuje nakoupený a spotřebovaný materiál pro provoz a údržbu kanceláří a vozidel; stavební materiál spotřebovaný v rámci poskytování sociálních služeb v zahraničí, se zaměřením zejména na podporu školství a zdravotnictví, zlepšení přístupu k vodě a zlepšení hygienických podmínek; nakoupený majetek účtovaný jako zásoby.

Položka A.II.8 „ostatní služby“ vykazuje hodnotu 191 892 tis. Kč, obsahuje náklady na ostatní nakupované služby, které tvoří zejména vyúčtované náklady partnerů v rámci realizace společných projektů, náklady

na pronájem a provoz kanceláří a nákup služeb v rámci poskytování sociálních služeb v zahraničí, se zaměřením na podporu školství a zdravotnictví, sociální služby, zlepšení přístupu k vodě a zlepšení hygienických podmínek, zajištění zdrojů obživy, na boj s chudobou a ochranu životního prostředí.

Položka A.V.22 „dary“ vykazuje hodnotu 182 231 tis. Kč, obsahuje zejména finanční dary poskytnuté osobám, které byly postiženy povodněmi v roce 2013 v České republice a darované zásoby v rámci aktivit humanitární a rozvojové pomoci.

10. VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY – VÝNOSY

Položka B.I.2. „tržby z prodeje služeb“ vykazuje hodnotu 45 838 tis. Kč, obsahuje zejména tržby za zprostředkování infrastrukturního rozvoje místních komunit v Afghánistánu a poskytování sociálních služeb na území České republiky.

Položka B.IV.17. „zúčtování fondů“ vykazuje hodnotu 573 617 tis. Kč, obsahuje výnosy související s použitím prostředků fondů uváděných v položce pasiv rozvahy A.I.2. „Fondy“ na hlavní činnost společnosti.

Položka B.IV.18. „jiné ostatní výnosy“ vykazuje hodnotu 49 226 tis. Kč a souvisí opět s hlavní činností společnosti, obsahuje zejména dohady na výnosy k dosud neuhrazeným grantům, kdy v roce 2013 společnost čerpala dle platné smlouvy, ale prostředky od donora nebyly k datu sestavení výkazů vyplaceny; dále se jedná o smluvně zajištěné a obdržené příjmy prostředků v dalším účetním období pro projekty, které byly již částečně realizovány v roce 2013.

11. DALŠÍ VÝZNAMNÉ SKUTEČNOSTI

Majetek společnosti není zatížen zástavním právem.

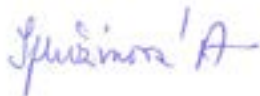
Společnost neeviduje žádné závazky neuvedené v účetní závěrce.

Dne 11. 2. 2013 byla úspěšně dokončena likvidace dceřiné společnosti PIN Jordan.

Po rozvahovém dni a do data sestavení účetní závěrky nenastaly žádné další události a neobvyklé změny ve stavu aktiv a závazků, které by významným způsobem ovlivnily vykázané hodnoty majetku a závazků, finanční situaci a hospodářský výsledek společnosti v účetní závěrce k datu 31. 12. 2013.

V Praze dne 25. 6. 2014

Vyhotovila: Anna Spružinová, hlavní účetní



Šimon Pánek, ředitel společnosti, Člověk v tísni, o.p.s.



PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH (CASH FLOW) K 31. 12. 2013

(V CELÝCH TISÍCÍCH KČ)

	běžné účetní období	minulé účetní období
P. Stav peněžních prostředků na začátku účetního období	165 663	106 559
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti		
Z. Hospodářský výsledek před zdaněním za účetní jednotku jako celek	1 507	2 035
A.1. Úpravy o nepeněžní operace	13 527	40 348
A.1.1. Odpisy stálých aktiv	9 822	9 591
A.1.2. Změna stavu rezerv a opravných položek	0	0
A.1.3. Zisk (-) ztráta (+) z prodeje stálých aktiv	-303	73
A.1.4. Vyúčtované nákladové a výnosové úroky	-127	-321
A.1.5. Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace	2 195	632
A.1.6. Darovaný majetek (stavby)	1 940	30 373
A.* Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu, finančními a mimořádnými položkami	15 034	42 383
A.2. Změna potřeby pracovního kapitálu	-34 476	25 442
A.2.1. Změna stavu pohledávek a aktivních účtů časového rozlišení	-20 724	8 404
A.2.2. Změna krátkodobých závazků a pasivních účtů časového rozlišení	1 646	12 803
A.2.3. Změna stavu zásob	-15 398	4 235
A.2.4. Změna stavu krátkodobého finančního majetku, který není zahrnut do peněžních prostředků	0	0
A.** Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, finančními a mimořádnými položkami	-19 442	67 825
A.3. Zaplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků	0	0
A.4. Přijaté úroky	127	249
A.5. Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a doměrky daně za minulá období	-365	-369
A.*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	-19 680	67 705
Peněžní toky z investiční činnosti		
B.1. Nabytí stálých aktiv	-11 692	-29 464
B.1.1. Nabytí dlouhodobého hmotného majetku	-7 405	-22 863
B.1.2. Nabytí dlouhodobého nehmotného majetku	-2 679	-3 213
B.1.3. Nabytí dlouhodobého finančního majetku	-1 608	-3 388
B.2.1. Příjmy z prodeje hmotných a nehmotných stálých aktiv	415	745
B.2.2. Příjmy z dlouhodobého finančního majetku	2 486	2 573
B.*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-8 791	-26 146
Peněžní toky z finanční činnosti		
C.1. Změna stavu dlouhodobých závazků	0	0
C.1.1. Snížení nebo zvýšení dlouhodobých úvěrů	0	0
C.1.2. Snížení nebo zvýšení ostatních dlouhodobých závazků	0	0
C.2. Zvýšení nebo snížení vlastních zdrojů z vybraných operací	77 232	17 545
C.2.1. Změny stavu jmění	655	1 921
C.2.2. Změny stavu fondů	76 577	15 624
C.*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	77 232	17 545
F. Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků	48 761	59 104
R. Stav peněžních prostředků na konci účetního období	214 424	165 663

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Příjemce: správní rada a zakladatelé společnosti Člověk v tísni, o.p.s.

ZPRÁVA O ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

Na základě provedeného auditu jsme dne 27. června 2014 vydali k účetní závěrce, která je součástí této výroční zprávy, zprávu následujícího znění:

„Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky společnosti Člověk v tísni, o.p.s., která se skládá z rozvahy k 31. prosinci 2013, výkazu zisku a ztráty za období končící 31. prosincem 2013 a přehledu o peněžních tocích za rok končící 31. prosincem 2013 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o společnosti Člověk v tísni, o.p.s. jsou uvedeny v bodě 1.1. přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán společnosti Člověk v tísni, o.p.s. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Dále je statutární orgán odpovědný za zvolení a uplatňování vhodných účetních metod a za provádění dané situací přiměřených účetních odhadů.

Odpovědnost auditora

Naší odpovědností je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.



Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv společnosti Člověk v tísni, o.p.s. k 31. prosinci 2013 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření a peněžních toků za rok končící 31. prosincem 2013 v souladu s českými účetními předpisy.

Auditovaná účetní závěrka společnosti (tj. Rozvaha, Výkaz zisku a ztráty, Příloha vč. přehledu o peněžních tocích) je přílohou této zprávy."

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Ověřili jsme též soulad výroční zprávy společnosti Člověk v tísni, o.p.s. s účetní závěrkou, která je obsažena v této výroční zprávě. Za správnost této výroční zprávy je zodpovědný statutární orgán společnosti Člověk v tísni, o.p.s. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření výrok o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou informace uvedené v příložené výroční zprávě společnosti Člověk v tísni, o.p.s. k 31. prosinci 2013 ve všech významných ohledech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

V Praze dne 28. června 2014

Auditorská firma: AUDIT SERVIS, spol. s r. o.
Oprávnění č. 10 Komory auditorů České republiky
Kloboučnická 14, 140 00 Praha 4



Auditor: Ing. Květoslava Vyřetálová
Oprávnění č. 256 Komory auditorů České republiky

DĚKUJEME VŠEM ZA PODPORU V ROCE 2013!

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ ZA DLOUHODOBOU PODPORU PATŘÍ JANĚ A ANTONÍNU ŠVEHLOVÝM.

PODPORA 1 000 000 KČ A VÍCE

advokátní kancelář



Nadace O₂



NADAČNÍ FOND AVAST



ŠKODA



UniCredit Bank

CANDORIS S.R.O.

FRYC ONDŘEJ

DVOŘÁKOVÁ HANA

KROFTOVÁ MARTA

PODPORA 500 000 KČ A VÍCE



ISACKSON ROBERT A SHELLAN

STEKLÁ JARMILA

TICHÝ LUBOŠ

WALENTYNOWICZ HUBERT

PODPORA 100 000 Kč A VÍCE

A1 - Transport & Logistic s.r.o.; ABB s.r.o.; Agrodružstvo Brázdím; Allianz nadační fond; ARVAL CZ s.r.o.; Atos IT Solutions and Services s.r.o.; AUSTROMAR obchodní a dopravní s.r.o.; AVEKO Servomotory s.r.o.; AXA Česká republika s.r.o.; Bilfinger Babcock CZ s.r.o.; Česká exportní banka a.s.; Česká filharmonie; Česká národní banka; ČEZ a.s.; Deutsche Bank AG; Donath Business & Media s.r.o.; ELNIKA plus s.r.o.; Ernst & Young s.r.o.; ETA a.s.; EURO NÁŘADÍ s.r.o.; Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.; Felix a spol. AK s.r.o.; Fišerová Eva; GE Money Bank a.s.; Geneva Consulting Finance s.r.o.; GENICZECH - M s.r.o.; GEO Group a.s.; Glatzová Vladimíra; Höfinghoff Andreas; Horká Martina; Chlumská Milena; Chvátalová Jitka; Chýla Roman; IFER - Monitoring and Mapping Solutions Ltd.; Citibank Europe ; IREKS ENZYMA s.r.o.; Josef KVAPIL a.s.; Knapp Petr; Kodrle Tomáš; Kooperativa pojišťovna a.s.; KOVOTEX s.r.o.; KPMG Česká republika s.r.o.; Laboratory Imaging s.r.o.; Letiště Praha a.s.; Lučební závody Draslovka a.s.; Mamacoffee s.r.o.; METRANS a.s.; Metrostav a.s.; Nadace České pojišťovny; Nadační fond Patria; Novartis s.r.o.; Orlický Vladimír; OSC a.s.; PentaGen s.r.o.; PILOUS s.r.o.; PRESENTECHNIK s.r.o.; Průmstav a.s.; Qminers s.r.o.; REN Power CZ a.s.; Rosenberg Ivan; Řehák Břetislav; SERVISTEK s.r.o.; Siemens s.r.o.; Spustová Olga, Mgr.; Tajovský Jan; Tichý Tomáš; Vávra Michal; VEOLIA VODA ČESKÁ REPUBLIKA a.s.; Vlášek Josef; WEISS TECHNIK Praha s.r.o.; Zeelandia s.r.o.

PODPORA 50 000 Kč A VÍCE

A - Grafika s.r.o.; ABC MAGNET s.r.o.; Alfa Laval s.r.o.; ANAG s.r.o.; Anderson Willinger s.r.o.; ANO 2011; ASICentrum s.r.o.; AURA s.r.o.; BENET AUTOMOTIVE s.r.o.; BEXTRA s.r.o.; Bílek Jiří; Bison&Rose; Bláha s.r.o.; Bohexim Glass, s.r.o.; Borges David; Brázdil Jan; Coufal Jan; DELIKOMAT s.r.o.; DJ Praha s.r.o.; Dočekal Jan; DSV Road a.s.; Emerson Process Management, s.r.o.; Eminger Jiří, Ing.; Esatrade s.r.o.; ESTEC s.r.o.; Fa RENE a.s.; Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář; HAVIT s.r.o.; Holečková Olga; Holík International s.r.o.; Houdek Ivan; IBI s.r.o.; INCAD s.r.o.; Ingenico CZ s.r.o.; Isolit-Bravo s.r.o.; Jehnička Jiří; Kabeš Štěpán; Kameník Stanislav, MVDr.; Kněžínek Zbyněk; KPCS CZ s.r.o.; Krausová Hana; Krejčí Radek; Kubík a.s.; Kubištová Míla; Kuchař Jaroslav; Laichman Libor; rodina Larson Krausová; Lukáč Lubomír; Mareš Ivo; MetLife pojišťovna a.s.; Mikyska Jan; MISSIVA s.r.o.; Mizun Michal; MONTS s.r.o.; Moravcová Klára; Mošnová Milada; MUCOS Pharma CZ s.r.o.; Multimedia atelier s.r.o.; Němec Jiří; NET4GAS s.r.o.; Nohová Jaroslava; PAKRA ZF - SERVIS s.r.o.; Polášek Rostislav; Pospíšilová Helena; Rabasová Zuzana; Rawet s.r.o.; Rosypalova Marie; Rybáček Karel; Rychlý Tomáš; Říha Pavel; sanaplasma s.r.o.; SAS Institute ČR s.r.o.; Slavíková Eva; Smičková Hana; Sochor Rudolf; Stavocentrum s.r.o.; STAVTRANS s.r.o.; STAVUM, s.r.o.; Štichhauerová Kateřina; Stodůlka Jiří; STROJSERVIS Praha s.r.o.; Šachl Jindřich; Škoda Bohdan; TNT Express Worldwide s.r.o.; Trading M&K a.s.; Tremco illbruck s.r.o.; Tůma Milan; Ullrych Tomáš; UniCredit Foundation; Vacek Pavel; Vetnemo s.r.o.; VEXTA s.r.o.; Vrba Ilja; Vyroubal Krajhanzl Školout, advokátní kancelář s.r.o.; Westernové městečko Boskovice; WOOD & Company Financial Services, a.s.; Yusen Logistics (Czech) s.r.o.

Děkujeme za podporu i tisícům dárců, kteří přispěli menší částkou a které zde kvůli nedostatku místa nemůžeme všechny vyjmenovat. Jejich dary jsou pro práci Člověka v tísni naprosto klíčové. Zvláště děkujeme všem členkám a členům Klubu přátel Člověka v tísni a pravidelným dárcům sbírky www.skutecnapomoc.cz.

Děkujeme i všem jednotlivcům i firmám za jejich nefinanční podporu ve formě služeb a materiálu, které nám poskytují jako dar nebo s výraznou slevou. Zvláštní poděkování patří firmám Microsoft a Assessment Systems za jejich dlouhodobou podporu.

VĚŘÍTE, ŽE POMÁHAT DRUHÝM MÁ SMYSL?

PODPOŘTE NÁS!

KLUB PŘÁTEL ČLOVĚKA V TÍSNI

CLOVEKVTISNI.CZ/KLUB

